

Fairbanks 1812
Hollings
1400 ft

A Z
ERDŐMÉRNÖKI FŐISKOLA

j e l e n t é s e

az 1956/57. iskolai év eredményeiről.

Országos Erdészeti Egyesület Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár	
Leltári szám:	49/2020.
Csoport szám:	IV.
Raktári jelöl:	S.VI.11.

Ez a jelentés a 71.307/1957. F.M. sz. alatt elrendelt vizsgálatokkal kapcsolatban készült; az Erdőmérnöki Főiskola Tanácsa az 1957. július 9-i ülésében egyhangulag a magáénak fogadta el.

II.

T a r t a l o m j e g y z é k.

I. Rész: Az iskolai év kezdete. /1956. szept.1. - okt.19./

Oldal

1./ Az 1956/57. tanév ünnepélyes megnyitása 1956. szept. 5-én.	1
2./ DISz vezetőképző tanfolyam szept.3-5-én.	2
3./ Az oktatás megkezdése szept.6-án, tizféléves tanterv alapján.	2
4./ Zachariev bolgár professzor látogatása szept.5-8-án.	3
5./ Faipari mérnöki szak létesítése.	3
6./ Erdőrendezés tani nagygyakorlat szept. 17-20-án	3
7./ Főiskolai tanácsülés szept. 21-én.	3
8./ A felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezése.	4
9./ Nemzetközi nyárfakongresszus Budapesten szept.27-29-én.	4
10./ Dr.Mecher Tibor kinevezése a Kémiai Tanszék adjunktusává.	4
11./ Az oktatás folyamatának megszakadása.	5

II. Rész: Az októberi-novemberi események /1956.okt.20. - nov.4./

1./ Tájékoztató az országos rektori-dékáni-igazgatói értekezletről 1956.okt.20-án.	6
2./ Pesti egyetemi hallgatók Sopronban.	6
3./ Ifjúsági nagygyűlés előkészítése október 21-én.	6
4./ A nagygyűlés összehívása okt.22-én du. 3 órára. Az ifjúsági követelések tervezetének megfogalmazása.	7
5./ A nagygyűlés mint a soproni egyetemi és főiskolai hallgatók együttes rendezvénye.	7
6./ A nagygyűlés határozatai.	8
7./ A követelések építő szándéka. Egyes személyek elleni kifogások. Oktatók felszólalásai.	8
8./ A diáksparlament ülésének jegyzőkönyvei.	9
9./ Szolidaritás-vállalás a budapesti egyetemi hallgatókkal.	9
10./ Megemlékezés az őrtűzek emlékműnél okt. 22-én.	10
11./ A diáksparlament által megszavazott követelések terjesztése.	10
12./ Soproni hallgatók küldöttsége a Veszprémi Egyetem október 23-ra összehívott diáksparlamentjében.	10
13./ A Városi Pártbizottság kiküldötteinek tárgyalása okt. 23-án az ifjúság vezetőivel és az egyetemi tanárokkal. Tüntető felvonulás a longyelek mellett okt. 23-án.	10

III.

14./ Gerő Ernő beszédének hatása. A Városi Pártbizottság kiküldöttei a diákotthonban okt.23-án.	11
15./ A Városi Pártbizottság kiküldötteinek tárgyalása az Erdőmérnöki Főiskola, valamint a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar vezetőivel és tanáraival okt.24-én	12
16./ Az előadások megszakadása okt. 24-én.	12
17./ A Városi Pártbizottság és a MEFESZ Intézőbizottság közötti bizalmatlanság erősödése.	13
18./ A Pártirányítás hatásfokának meggyengülése. A szovjet emlékmű ledöntése; munkabeszüntetés.	14
19./ A külföldi vöröskeresztes küldemények fogadása, kezelése.	14
20./ A soproni egyetemi ifjúság helyi vezetőszeropének kialakulása.	15
21./ Az egyetemi ifjúságra hárult feladatok.	15
22./ A Soproni Ideiglenes Nemzeti Tanács és a munkástanácsok megalakításának előtérbe kerülése.	15
23./ A Soproni Ideiglenes Nemzeti Tanács megválasztása okt. 27-én.	16
24./ A soproni Ideiglenes Nemzeti Tanács tagjai.	16
25./ Változások a soproni MEFESZ teendőkben és vezetőségében.	17
26./ Az egyetemi, ill. főiskolai segédoktatók okt. 27-i értékelése.	17
27./ Az Erdőmérnöki Főiskola tanácsulása okt. 27-én a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar tanárainak részvételével.	17
28./ A MEFESZ Intézőbizottságban munkacsoportok alakítása és ezekhez oktatók delegálása okt. 28-án.	18
29./ A munkamegosztás szabályozása.	18
30./ A gazdasági csoport.	18
31./ A szállítási csoport.	20
32./ Az üzemi csoport.	20
33./ A vidéki csoport.	22
34./ A híradó csoport.	22
35./ A rendészeti csoport.	25
36./ A hallgatói őrség tevékenysége.	25
37./ Az Államvédelmi Hatóság és a polgári lakosság fegyvereknek bevonása.	25
38./ A rendőrséggel együttes járőrszolgálat kialakulása.	27
39./ A hallgatói őrség szervezeti megerősödése. A rendészeti csoport megalakulása.	27

IV.

40./ A rendészeti csoport fegyveres megerősítésének okai.	28
41./ A kőhidai rabok fellázadása és lecsillapítása okt. 28-29-én.	28
42./ A rendészeti tevékenység fegyverellátásának kezdeti nehézségei.	29
43./ Október 31-én már fegyverrel látta el a rendészeti csoport a rendészeti szolgálatot.	29
44./ Fegyverek átvétele a Határőrségtől.	30
45./ A Határőrség és az egyetemi hallgatók szövetkezése a rend fenntartására.	30
46./ A disszidálni szándékozók rendészeti problémája.	30
47./ A rendészeti csoport elzárkózása. A vezetés "Piata bácsi" kezébe való csúszása.	30
48./ A Marxizmus-Leninizmus tanszéki oktatók őrizetbevétele.	31
49./ A katonai csoport tevékenységének feltáratlansága.	31
50./ Az Erdőmérnöki Főiskola Forradalmi Tanácsának megválasztása nov. 2-án.	31
51./ Együttes egyetemi tanácsülés nov. 3-án.	32
52./ A Főiskola és az Egyetemi Karok forradalmi tanácsának együttes ülése nov. 3-án.	32
53./ Pánik és menekülés nov. 4-én.	33
54./ A MEFESz Intézőbizottság széthullása. A hallgatóság tekintélyes részének Ausztriába távozása.	33
55./ A felfegyverzett hallgatók felvonultatása a szovjet harckocsik elé, és a fegyverletétel, nov. 4-én.	33
56./ A szovjet harckocsik megérkezése Sopronba.	34

III. Rész: Az októberi-novemberi események folytatása /1956. nov.4. - 1957.febr.19./

1./ Az egyetemi, ill. főiskolai épületek őrzésének megszervezése nov.4-én éjjel.	35
2./ A katonai fegyverek és lőszerek összeszedése és beszolgáltatása.	35
3./ A benzin és gázolaj kezelése.	36
4./ Vöröskeresztes adományok számbavétele és elszállítása.	37
5./ A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar együttes tanácsülése nov. 5-én.	39
6./ A vezető nélkül maradt tanszékek felügyeletével oktatók megbízása nov. 5-én.	39
7./ A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar közös tanácsülése nov. 7-én.	40

V.

8./ A november 9-én munkára jelentkező főiskolai dolgozók.	41
9./ Az oktatás megkezdése november 12-én.	41
10./ A személyzeti osztály páncélszekrényének kinyitása s a benne talált pénz letétbe helyezése.	42
11./ A Főiskola oktatóinak értekezlete nov. 12-én.	42
12./ Dr.Roth Gyula felkérése az Erdőműveléstudani Tanszék vezetésére.	44
13./ Az Erdő-, bányá- és földmérőmérnökhallgatók gyűlése nov. 14-én.	45.
14./ Raktori értekezlet nov. 14-én.	45
15./ Az Erdőmérnöki Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar egyesített tanácsulése.	46
16./ Dr.Farkas Vilmos docens Ausztriába távozása.	46
17./ A Főiskola őrizetöbe került libák és csirkék előrvezése.	46
18./ Dr.Boros Istvánné gépiró hazatért Ausztriából.	47
19./ A vadgazdálkodási gyűjteményben talált puskák és lőszer leltárba vétele.	47
20./ Az októberi események során elveszett főiskolai vagyontárgyak leírása.	48
21./ Egy hetes szabadság a hallgatóknak nov. 24-től dec. 2-ig.	48
22./ Huber Károlyné nov. 26-án hazatért Ausztriából.	49
23./ Lux András docens nov. 12 után Ausztriába távozott.	49
24./ A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar egyesítésének ügye.	49
25./ Bérfizetés jogalap nélkül a fizikai dolgozóknak dec. 6-án.	50
26./ Új órarend készítése dec. 17-i hatállyal.	51
27./ Lőrincz József szakokt. főigazgató helyszíni tájékoztatása a Főiskola helyzetéről.	52
28./ Főiskolai oktatók és adminisztratív dolgozók jutalmazása dec. 15-én.	52
29./ A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar tanárainak levele az Ausztriába távozott oktatóknak és hallgatóknak.	53
30./ A tanárok káderanyagának sorsa.	54
31./ A Főiskola megrongálódott főbejárati kapujának helyreállítása.	55
32./ A Főiskola kémiai épületében a világítási berendezés korszerűsítése.	55
33./ A Főiskola és a Soproni Műszaki Egyetemi Karok közös vöröskeresztes-szervezetének életrehívása dec.20-án.	55

VI.

34./ Vaságyak kölcsönadása a soproni Karhatalom részére dec. 21-én.	56
35./ Fűtési nehézségek a Dimitrov-téri diákotthonban.	56
36./ Házkutatás Sébor János egyetemi tanár lakásán dec. 29-én.	56
37./ A főiskolai fegyvergyűjtemény rendőrségi ellenőrzése dec. 30-án.	56
38./ Esztó Péternek, a Bányamérnöki Kar nyug. professzorának rádió-beszéde dec. 31-én.	57
39./ A Főiskola Ausztriába távozott több oktatója kérte visszafogadását dec. 27-31. között.	57
40./ Tanka Sándor egyetemi adjunktus lakásán házkutatás 1957. jan. 9-én és 11-én.	58
41./ A Főiskola könyvkiadási tervének módosítása.	58
42./ Pálvölgyi Lóránt kinevezése adjunktussá jan. 17-én.	58
43./ Aspiránsokról jelentés a Tudom. Minősítő Biz.-nak jan. 18-án.	59
44./ Brennbergbányáról szénbeszerzés jan. 18-án.	59
45./ Az első félévi előadások befejezése jan. 19-én.	59
46./ Főiskolai vadászatok.	59
47./ Az 1956. nov. 16-tól 1957. jan. 31-ig hazajött hallgatók.	60
48./ Hallgatói jutalmazások jan. 19-én.	61
49./ Öt főiskolai oktató megérkezése Ausztriából jan. 19-20-án.	61
50./ Dr. Palley Nándor egyetemi tanár kórházba vonulása jan. 21-én.	62
51./ A Nyugatra távozott főiskolai oktatók lakásának sorsa.	62
52./ Volt főiskolai dolgozók rehabilitálási kérelme.	63
53./ Házkutatás a Templom-utcai diákotthonban jan. 29-én.	64
54./ Bognár Dezsőné munkaviszonyának megszűnése jan. 31-én.	64
55./ Teszárs Géza adjunktus hazakerkezése Ausztriából.	64
56./ Az októberi események után visszamaradt röplapok stb. rendőrhatalósági elszállítása a Főiskola területéről febr. 22-én.	64
57./ Az első szemeszteri vizsgakeredmények.	65
58./ Nyelvtanítás az első félévben.	65
59./ Hallgatók átvétele más főiskolákról, ill. egyetemekről.	66
60./ Korábban kizárt, vagy eltávozott hallgatók visszavétele.	66
61./ A hallgatók részére kifizetett segélyek összege az első félév végéig.	67
62./ A hallgatók áthelyezése a Templom-utcai diákotthonból a Dimitrov-téri diákotthonba.	67

VII.

63./ A levelező-oktatás.	67
64./ Korszerű telefonközpont létesítése.	67
65./ A Főiskola tanácsulésainak időpontjai 1956. nov. 5-től 1957. febr. 20. között.	68
66./ A Főiskola területén fellelt gépkocsi-tömlők és köpenyek sorsa.	68

IV. Rész: Az iskolai év második szemesztore /1957. február 21 - június 30./

1./ A tanév második szemeszterének megkezdése 1957. febr. 21-én.	69
2./ Évfolyam-, ill. tanulócsoportvezető hallgatók választása.	69
3./ Javaslat kidolgozása a tudományos fokozatok új rendszerére.	69
4./ Javaslat kidolgozása az ideológiai oktatás átszervezésére.	70
5./ Hegedüs Antal I. évf. emh február 28-án visszaérkezett Svájcából.	70
6./ A Fűzkitermelő és Feldolgozó Vállalat kísérleteinek folytatása.	70
7./ A március 2-i Főiskolai Tanácsülés határozatai.	70
8./ Tűzifabeszerezés az OEF kiutalása alapján.	71
9./ Házkutatás Zilahy József osztályvezetőhelyettes lakásán márc. 9-én.	71
10./ Házkutatás a Dimitrov-téri diákotthonban márc. 9-én.	72
11./ Pót-diplomatervmegvédő államvizsga márc. 11-én.	72
12./ A Főiskola vadászpuskáinak és patronáinak beszállgatása rendőrhatalósági utasításra márc. 11-én.	72
13./ A Főiskola sokszorosító műhelyének rendőrségi ellenőrzése márc. 12-én.	72
14./ Martos András tanársegéd közbiztonsági őrizetbevétele.	73
15./ 1848. március 15. emlékének megünneplése. Ügyeleti szolgálat.	73
16./ Ipariáram bevezetése az erdészeti pavillonba.	74
17./ Felvételi vizsga levelezőhallgatók részére márc. 20-án.	
18./ Javaslat új ösztöndíjrendszer kidolgozására márc. 22-én.	74
19./ Szovjet katonatisztok látogatása a Dimitrov-téri diákotthonban márc. 27-én.	75
20./ Fejes István hallgatói káderez átadása az MSZMP városi intézőbizottságának márc. 30-án.	75

VIII.

21./ A Főiskola levelezőhallgatóinak vizsgaeredménye.	75
22./ Winkler Oszkár egyetemi tanár visszatérése Svájcból.	76
23./ Gáz bevezetése az erdészeti pavillonba.	76
24./ A Főiskola pénzcellátása.	76
25./ Szalay Pálné kinevezése gép- és gyorsírói állásba.	77
26./ Fűzi Ferenc II. évf. emh. külföldről hazatért.	77
27./ Április 4. megünneplése, ügyeleti szolgálat.	77
28./ MSZMP ismerkedési estélye április 3-án.	78
29./ Valisck Zoltán Kievdben záradékolul emh tanulmányai- nak befojezése a soproni Erdőmérnöki Főiskolán.	78
30./ Zárai Károlynak, a MSZMP soproni intéző biz. tit- kárának előadása ápr. 10-én.	78
31./ Erdőmérnökhallgatók előadásai a "Fák hote" alkal- mával.	79
32./ A főiskolai botanikuskert kerítésének megjavítása.	79
33./ Ágotay Istvánné kinevezése gép- és gyorsírói állásba.	79
34./ A Templom-utcai diákotthon ideiglenes átengedése munkásszállás céljaira.	80
35./ Debreceni István I.évf. emh évfolyamismótlésre uta- sítása.	80
36./ Horváth Jánosné részére rendkívüli szabadság és se- gély.	80
37./ "Az Erdőmérnöki Főiskola Közleményei" 1956. évi 2. száma megjelenése 1957. április 18-án.	81
38./ Diplomaterv-megvédő államvizsga április 15-től 19-ig.	81
39./ Dr. Balassa Gyulának az OEF vezetőjének látogatása a Főiskolán ápr. 18-án.	83
40./ A berlini Humboldt-Egyetem Erdészeti Fakultása felajánlotta segítségét Főiskolánk számára.	83
41./ Demonstrátori kinevezések a Főiskolán.	84
42./ A F.M. Tudományos Tanácsának ápr. 25-i ülése.	84
43./ A külföldre távozott hallgatók Főiskolánknál ma- radt levelekönyvei.	84
44./ Pagony Hubert és Igmándy Zoltán adjunktusok kandi- dátusi értekezésének nyilvános vitája ápr. 26-án.	84
45./ A Főiskola doktori szigorlati szabályzatának tervezete.	85
46./ A Főiskola területén lévő csatornahálózat tisztitta- tása.	85
47./ Május 1. megünneplése. Ügyeleti szolgálat.	85
48./ A soproni Felsőoktatási Intézmények ifjúságának KISz alakuló gyűlése máj. 3-án.	86
49./ Lőrincz Andornénak, a Magyar Rádió munkatársának látogatása a Főiskolán máj. 8-án.	86

IX.

50./ A Főiskola személyzeti előadói munkakörének betöltése érdekében a MSzMP segítségének kérése máj. 15-én.	86
51./ A Főiskola kutatási tómatervének módosítása.	86
52./ Tűzrendészeti bizottság életrehívása az Erdőmérnöki Főiskolán máj. 15-én.	87
53./ A Főiskola Terv- és Pénzügyi Osztályán megüresedett álláshelyek betöltése.	87
54./ Az un. külső megbízások szabályozásának tervezete.	87
55./ Felvételi kérelmek az 1957/58. tanévre.	88
56./ Dr. Kiss József tanszékvezető egyetemi tanár felmentése tisztsége alól május 27-én.	88
57./ Előterjesztés Erdészeti Géptani Tanszék életrehívására máj. 25-én.	89
58./ Üresedésben lévő oktatói állások meghirdetése máj. 29-én.	89
59./ Pályázati felhívás a Kémiai Tanszék vezetői állására.	90
60./ Pályázati felhívás vezető nyelvtanári állásra.	90
61./ A Főiskola vizellátásának megjavítása.	90
62./ Csorépkályhák beszerzése.	91
63./ André Béla Kanadába kivándorolt emh hazatérése esetén visszafogadását kéri.	91
64./ Félárú menetjegy váltására jogosító igazolványok megszerzése.	91
65./ A főiskolai adminisztratív dolgozók alapbérének emelése.	92
66./ A IV. évf. hallgatók egynapos tanulmányútja	92
67./ A hallgatók nagygyakorlata.	92
68./ A második félév utolsó előadási napjai és a vizsgahónap kezdete.	93
69./ Nyelvtanulás a második félévben.	93
70./ Dr. Kiss József megüresült szolgálati lakásának kiutalása dr. Mecher Tibor adjunktus részére.	93
71./ Babos József éjjeliőr munkaviszonyának megszüntetése.	93
72./ A népgazdasági érdekből való áthelyezés fogalmának tisztázása.	94
73./ Az 1956. január havában kezdődött laboránsképző tanfolyam befejezése.	94
74./ Javaslat önálló Marxizmus-Leninizmus Tanszék tervezésére.	94
75./ Az OEE helyi csoportjában tartott előadások.	95
76./ Politikai előadássorozat az MSzMP és a szakszervezet rendezésében.	96

X.

77./ A Főiskola jun. 21-én visszakapta a rendőrségtől a márc. 11-én beszolgáltatott vadászpuskákat és patronokat.	96
78./ "Az Erdőmérnöki Főiskola Közleményei"-nek új szerkesztőbizottsága.	97
79./ A Főiskola 1957. évi költségvetésének megállapítása.	97
80./ A főiskolai dolgozók üdültetésének kiterjesztése.	98
81./ Kőhidi Róbert kinevezése a Főiskola igazgatói hivatalának vezetőjévé.	98
82./ Otoltics Jánosné hivatalsegéd munkaviszonyának megszüntetése.	98
83./ A főiskolai uszoda használatbavétele.	98
84./ Személyzeti értekezlet az adminisztratív és kisegítő dolgozók számára.	99
85./ 30 m ² padlóburkolat parkettázása.	99
86./ A levelezőhallgatók tavaszi féléve.	99
87./ Az F.M. és az OEF kiküldötteinek látogatása a Főiskolán jun. 24-25-én.	100
88./ Keresztési Béla főigazgatóhelyettes és Szűcs Ferenc osztályvezető részvétele a jun. 26-i főiskolai tanácsülésen.	100
89./ Bognár Dezsőné kinevezése személyzeti előadónak jun. 29-i hatállyal.	100
90./ A Főiskola hallgatóinak segélyezése a 2. félév folyamán.	100
91./ Aknafedők készíttetése.	101
92./ A Főiskola épületeinek tatarozása	101
93./ A Főiskola tenispályája.	102
94./ A Főiskola területén lévő úthálózat fejlesztése.	102
95./ A beruházási hitelkeret felhasználása.	102
96./ A tanszéki berendezések és felszerelések kiegészítése és pótlása.	103
97./ 1957. évi műszerhitelkeret felhasználása az első félévben.	103
98./ Irodapapír- és sokszorosítóanyag-ellátás.	104
99./ A Főiskola épületei belső felújításának menete.	104
100./ A tüzelőanyag tárolása és előkészítése.	104
101./ A 2. félév folyamán sokszorosított jegyzetek száma.	105
102./ A sportolás problémái.	105
103./ A Főiskola oktatóinak Sopronon kívül tartott előadásai a 2. szemeszter folyamán.	106
104./ A Főiskola igénye Ausztriába került gépkocsijának pótlására.	107

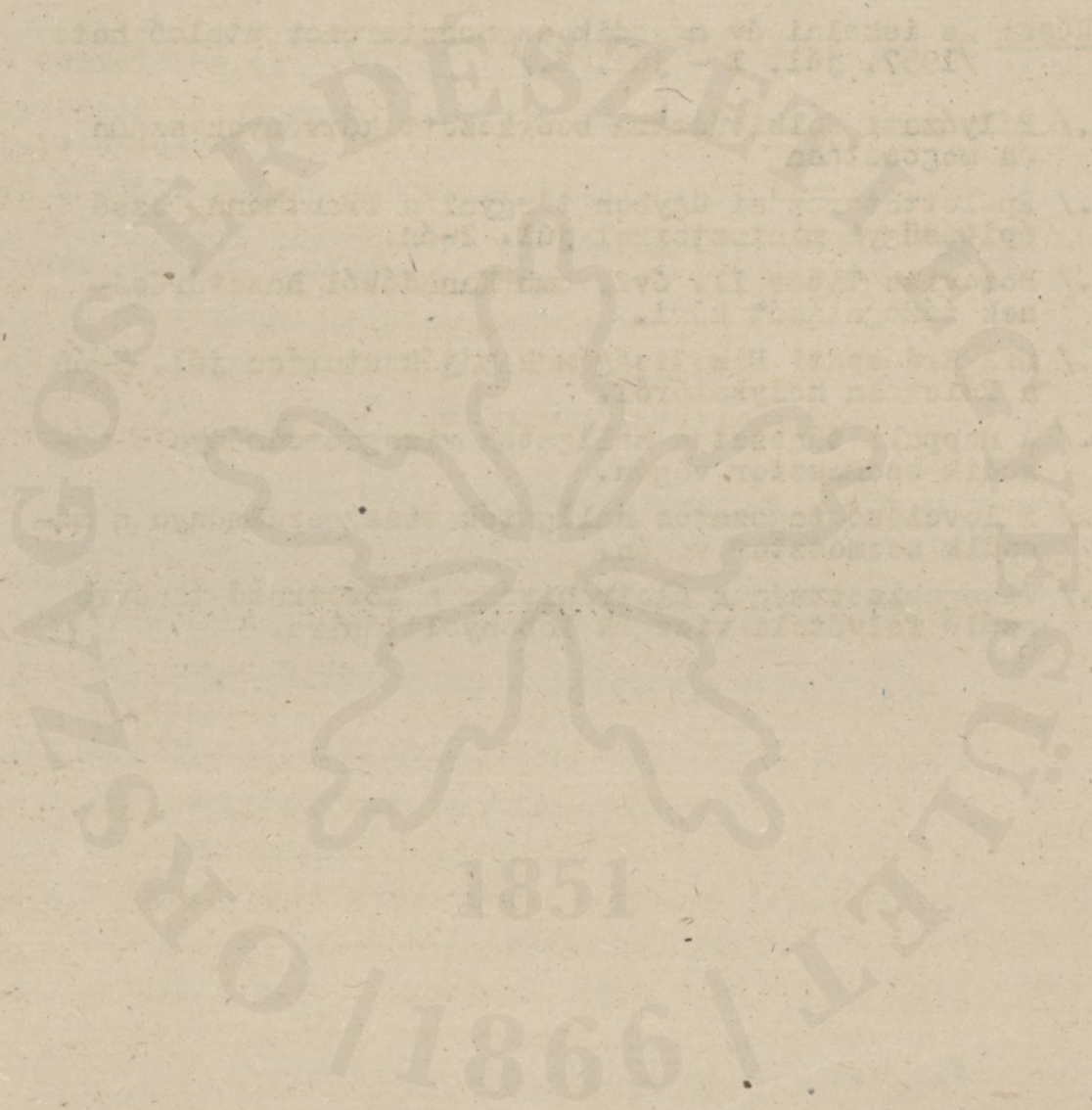
XI.

105./ A Főiskolának adott "Cs" lakások felhasználása.	107
106./ A Szakszervezet megszakadt működésének folytatása.	107
107./ A MSZMP egyetemi alapszervezeteinek megalakulása és munkája.	109
108./ A Főiskola tanácsulőseinek időpontja a 2. félév folyamán.	111

V. Rész: Az iskolai év második szemeszterének utolsó hete /1957. júl. 1 - júl. 6./

1./ Pályázati felhívásokra beérkezett kérvények száma és megoszlása	112
2./ Épülettartozási ügyben tárgyalás Trautmann Rezső építésügyi miniszterrel júl. 2-án.	112
3./ Borovits Tibor II. évf. omh Kanadából hazatérésének támogatását kéri.	113
4./ MTA Erdészeti Bizottságának tájékoztatása júl. 5-én a Főiskola helyzetéről.	113
5./ A nappali tagozatos hallgatók vizsgaeredménye a második szemeszter végén.	114
6./ A levelező tagozatos hallgatók vizsgaeredménye a második szemeszter végén.	115
7./ Vizsgabizottságok életrehívása a következő tanévre szóló felvételi vizsgák lebonyolítására.	117

I. Rész.

Az iskolaév kezdete.

/1956. szept.1. - okt. 19.-ig./

1./ Az Erdőmérnöki Főiskola 1956. szeptember hó 5.-én délelőtt tartotta meg az 1956/57. tanév megnyitó ünnepélyét.

Roller Kálmán igazgató megnyitó szavai után dr. Magyar János igazgatóhelyettes beszámolt az elmúlt tanév tapasztalatairól és eredményeiről, ismertette az új tanév feladatait, valamint rámutatott az új tanévben kezdődő tízféléves oktatás és az ennek számára készült tanterv jelentőségére.

A tanévnyitó alkalmával az Erdőmérnöki Főiskola gyémántdiplomával tüntette ki azokat az erdőmérnököket, akik oklevelük 60 éve és aranydiplomával azokat, akik oklevelük 50 éve történt megszerzése óta az erdőgazdaság fejlesztésében dolgozó népünk javára kiváló eredményt értek el.

Gyémántdiplomát kapott id. Béky Albert, a Mezőgazdasági Tudományok doktora, Elek István nyug. erdőmérnök, Matusovics Péter nyug. erdőmérnök, Ormos Zsigmond nyug. erdőmérnök, dr. Roth Gyula nyug. egyetemi tanár, Kossuth díjas. Aranydiplomát kapott Fekete Zoltán akadémiai levelező tag, nyug. egyetemi tanár, Blatteny Tibor nyug. erdőmérnök "Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a magyar állam területén" című kiváló mű társszerzője. A kitüntetettek nevében dr. Roth Gyula mondott köszönetet.

Mosonyi István, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjének helyettese a főigazgatóság nevében eredményes munkát kívánt az új tanév megnyitása alkalmával. Buzdította a hallgatókat: jól tanuljanak, mert az erdőgazdaság, elegendő álláshely hiányában, nem tud minden egyes oklevelet nyert erdőmérnököt alkalmazni.

A tanévnyitó alkalmával jutalmat kaptak a kiemelkedő teljesítményű hallgatók.

Kiváló tanulmányi eredménye és közösségi munkája elismerésül könyvjutalomban és felemlt összegű /havi 800.-Ft-os/ állami ösztöndíjban részesült: Jacsman János II. évf., Zsigmond Katalin IV. évf., Molnár Héza V.évf., Halupa Lajos V.évf., Bozó János V.évf. és Bartucz Ferenc V.évf. erdőmérnökhallgató.

A tanulmányi és közösségi munka jutalmazására kiosztott 7.000 forint összegből a következő hallgatók részesültek:

a II. évfolyamon Joó Bálint, Barabás József, Szommer József, Balázs Árpád, Héjja Anna;

a III. évfolyamon Bujdosó Alpár, Göndöcs Imre, Rácz József, Rodek Márton, Simkó Mihály;

a IV. évfolyamon Bruckner Judit, Nagy László, Krétai Ernő, Pallay Mária, Kassay Imre, Veres Pál;

az V. évfolyamon Rathing Anikó, Halupa Lajosné, Szegő Lajos, Ott János, Andódy Edit, Bella Imre, Juhász Gyula, Bajzák Dénes, Rácz József, Mály Géza, Mucsi Péter, Szeberényi Dávid, Kucsera István, Csoboth Lázár, Takács Jenő, Csanády Béla, V. Szabó József, Banadits István, Frey Antal, Bánszegi József.

A nyári katonai táborozáson tanusított fegyelmezett magatartásukért és jó közösségi munkájukért 100-100 forint jutalmat kapott: Simkó Mihály, Nagy Antal, Sivák Béla, Kababik Béla III. évf.; Paál László, Kémes József, Füzy Ferenc, Jacsmann János, Rédey József, Barabás József II. évf. erdőmérnökhallgató.

A pénzjutalmon kívül minden hallgató könyvjutalmat is kapott.

Az ünnepély után az Erdőmérnöki Főiskola igazgatója a tanácsteremben vendégül látta az arany- és gyémántdiplomásokat, a Földművelésügyi Minisztérium, valamint az Országos Erdészeti Főigazgatóság képviselőit, az állami ösztöndíjas hallgatókat és a professzorokat.

2./ Az oktatás megkezdése előtt, szeptember 3-5.-én, a DISz 3 napos vezetőképző tanfolyamot rendezett a DISz-vezetők részére. A tanfolyamon előadást tartott: Sebestyén Gyula, a DISz KV. Egyetemi Osztályának képviselője, Fehér Béla tervhivatali főosztályvezető, Hollender György, a Magyar Rádió Külpolitikai osztályának munkatársa, valamint a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének egyik kiküldöttje.

3./ Az oktatás valamennyi évfolyamon szeptember 6.-án kezdődött meg, az I-IV. évfolyamon, a 10 féléves tanterv alapján.

Az Erdőmérnöki Főiskola tizféléves tantervét a Földművelésügyi Minisztérium 1956. július hó 18.-án kelt II.856-S-32/1956. sz. rendeletével hagyta jóvá. Az új tantervet tanévkezdés előtt két ízben is módosítani kellett. Először az F.M. 1956. augusztus 14.-én kelt II.856-S-32/2/1956. sz. rendelete következ-

tében, amely megváltoztatta a marxizmus-leninizmus korábbi oktatásának rendjét. - Másodszor pedig - 1956. augusztus 28.-31-e között azért, mert Roller Kálmán igazgató helyt adott Tuskó Ferenc igazgatóhelyettes azon kérésének, hogy az "Erdészeti növénytan" c. tantárggyal kapcsolatosan csoportosítsák át a tantervben a heti óraszámokat. Mindkét változtatás megnehezítette az oktatás körülménei előkészítését és bizonytalanságot keltett a tanszéki oktatókban.

4./ Zachariev professzor, a szofiai egyetem erdőművelés-tani tanszékének vezetője, szeptember 5-8.-án meglátogatta az Erdőmérnöki Főiskolát, és megtekintette a sopronkörnyéki erdőket.

5./ A Földművelésügyi Miniszter 13/1956. /IX.15./ F.M. sz. rendeletével faipari mérnöki szakot létesített az Erdőmérnöki Főiskolán.

6./ 1956. szeptember 17-20.-án az Erdőrendezéstani Tanszék a szaktanszékek bevonásával nagygyakorlatot tartott a Vashegyen, erdőrendezősgtanból, az V. évf. erdőmérnökhallgatók részére.

7./ A szeptember 21.-én tartott tanácsülésen az Erdőmérnöki Főiskola igazgatója bejelentette, hogy Kiss József egyetemi tanár, a kémiai tanszék vezetője, a nyár folyamán megszerezte a kémiai tudományok doktora fokozatot. Tuskó Ferenc igazgatóhelyettes pedig közölte, hogy a Kormány az alkotmány ünnepén Roller Kálmán igazgatót kitüntette a Magyar Népköztársaság Érdemrendjével.

A Főiskolai Tanács megvitatta a Főiskola II.856-141/1956. F.M. sz. rendelet alapján készített 1956/57. évi munkatervét. Az elfogadott munkatervet a Főiskola igazgatója szeptember 28.-án 855-69/1956.sz. alatt felterjesztette jóváhagyásra a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságához.

A Főiskola Tanácsa foglalkozott Matusovics Péter, Ormos Zsigmond és Elek István arany-, illetve gyémántdiplomás erdőmérnökök nyugdíjügyével. Szomorúan állapította meg a Tanács, hogy a magyar erdőgazdaság javára kifejtett 50-60 évi kiemelkedő eredményű munka után, csak havi 250.- Ft nyugdíjat kapnak. A Tanács tagjai egyhangú határozatot hoztak, hogy a Főiskola igazgatója

felterjesztésben kérje a Minisztertanácsot és a Pénzügyminisztériumot egy kirívó méltánytalanság megszüntetésére.

/A felterjesztés szeptember 24-én 326/1956.sz. alatt ment el./

Az ülés elnöke a Főiskola Tanácsa kizárta Zimonyi László II. évfolyamu erdőmérnök-hallgatót tanulmányainak nagyfokú elhanyagolása miatt. Kupf László I.évf. és Koós Béla III.évf. erdőmérnök-hallgatót ugyanezen okból évfolyam ismétlésre utasította, Danczinger Edit I.évf. emb-t a Főiskoláról eltanácsolta, néhány hallgatót pedig - hanyagságuknak megfelelően - kisebb-nagyobb fegyelmi büntetéssel sújtott.

8./ Szeptember 22-én megjelent az Oktatásügyi Közlönyben a Felső-oktatásügyi Intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 26/1956.H. T.sz. rendelet. A fizetés emelés osztatlan örömet okozott, s lehetővé tette, hogy az oktatók nagyobb odaadással foglalkozzanak tudományszakjuk művelésével.

9./ A Magyar Tudományos Akadémia szeptember 27-29-én nemzetközi nyárfakongresszust tartott Budapesten.

A kongresszuson az Erdőmérnöki Főiskola oktatói is nagy számban vettek részt. Előadást tartott dr. Magyar János egyetemi tanár a nyárfatermési táblákról és állomány szerkezeti vizsgálatokról, dr. Pállay Nándor egyetemi tanár a nyárfa fizikai és szőlőrdéságtani vizsgálatairól, Págony Hubertusz egyetemi adjunktus pedig a nyárfa álgesztjéről. - Több előadáshoz hozzászólt dr. Haracsi Lajos és Jabláczy Sándor egyetemi tanár.

A konferenciát megelőzően 4 napos külső bejárás on a külföldi vendégek helyszíni tapasztalatokat szereztek a magyar erdőgazdaságnak a nyárasokkal kapcsolatosan addig elért kutatási és gyakorlati eredményei terén.

A konferencia után több külföldi vendég meglátogatta az Erdőmérnöki Főiskolát: Wu-Chung-Lun és Hwng-Tung-Shen kínai, Jo-Ze-Pac koreai, N. Constantinescu romániai és S. Bialobok lengyelországi kiküldött.

10./ A kémiai tanszéken megüresedett adjunktusi állásra pályázatot hirdetett az Erdőmérnöki Főiskola. A pályázatot dr. Wecher Tibor, a szegedi Orvostudományi Egyetem Kémiai tanszékének tanársegéde nyerte el; A Főiskola igazgatója 1956. október

hó 1-i hatállyal kinevezte őt a Főiskola adjunktusává.

11./ Az oktatásnak a tudományos alkotószabadság és a szocialista demokratizmus szellemében tökéletesedő folyamata október második felében megszakadt.

- . -

1866

II. Rész.

Az októberi-novemberi események.

/1956.okt. 20.nov.4./

1./ Sopronban az októberi események történetét 1956. október hó 20-val kezdhethetjük, amikor Roller Kálmán, a Főiskola akkori igazgatója tájékoztatta a két helyettesét /Dr. Magyar Jánost és Tuskó Ferencet/, a pártbizottság képviselőit /Strausz Józsefet és Gencsi Lászlót/, a Marxizmus Tanszék vezetőjét /Lovászi Gyulát/ és az idegen nyelvek vezető lektorát /Hegedüs Jánost/ az Oktatásügyi Minisztériumban tartott rektori értekezletről, amelyen értesült a szegedi és a budapesti egyetemi ifjuság megmozdulásáról és követeléseiről. Megemlítette, hogy ennek alapján Sopronban is be kell szüntetni az óralátogatások ellenőrzését, fakultatívvá kell tenni a testnevelést és - a fordítási tudók számára - az orosz nyelvoktatást is, szűkíteni kell a marxizmus-leninizmus óraszámát, végül azt is, hogy a honvédelmi oktatás terén is lesznek változások. Aggályát fejezte ki aziránt, hogy az ifjuság Sopronban is meg fog mozdulni. Éberségre intett, nehogy az ifjuság tulságosan elragadtassa magát.

2./ Az ifjuság megmozdulását megelőző héten pesti egyetemi hallgatók jártak Sopronban, akik arra igyekeztek rábírní a soproniakat, hogy az orosz nyelv és a marxizmus-leninizmus előadási óráit ne látogassák. Strausz József akkori pártbizottsági titkár tudomása szerint a bányász diákokotthonokban visszautasították a kérést. Nagy László IV.évf. erdőmérnökhallgató szerint az erdőmérnökhallgatók sem fogadták el a felhívást.

3./ A soproni hallgatók a "Szabad Ifjuság"-ból értesültek a szegedi és a budapesti ifjuság megmozdulásáról. Ujvári Ferenc I. évf. erdőmérnökhallgató /rövidítve: emh/ és Veres Pál IV.évf. emh. szerint a szegedi és a budapesti hallgatók kezdeményezésével való egyetértés gondolata hozott össze október 21-én a Dimitrov-téri diákokotthonban egy kb. 30-40 főből álló gyűlést, amelynek összehívását csengetés jelezte.

Kertész István a Marxizmus-leninizmus Tanszék adjunktusa és Kocsis József IV.évf. földmérőmérnökhallgató /rövidítve:fmh./ MSzMP. hallgatói pártszervezeti titkár szerint a gyűlés szervezői Bartucz Ferenc és Lenchés Imre /azóta már végzett/ V. évf. emh, Bujdosó Alpár és Molnár Géza /azóta külföldre távozott/ III., ill. V. évf. emh., valamint Hun Béla bányamérnökhallgató /rövidítve: bmh./ voltak. Ujvári Ferenc I. emh. szerint Bujdosó Alpár nem szerepelt az előkészítő gyűlés részvevői között. Veres Pál és Nagy László IV. emh. tudomása szerint Hun Béla bmh. nem tartozott az előkészítő gyűlés szervezői közé. Ez utóbbi megállapítást Kocsis József IV.fmh. is magáévá tette a hallgatók magatartását felülvizsgáló bizottság tárgyalása alkalmával.

A gyűlésen kialakult elhatározások mintájául a szegedi hallgatók magatartása szolgált. Az ifjuság - általunk fel nem deríthető - képviselői tárgyaltak e napon Roller igazgatóval is a szándékukról és a követeléseik tárgyköréről.

4./ Az előkészítő gyűlés eredményeként okt. 22.-én hétfőn délután 3 órára a Sotex-kulturházban ifjúsági nagygyűlést hívtak össze.

Délelőtt folyamán az ifjuság szokatlanul viselkedett. Az óraközi szünetekben és a gyakorlatokon a "Szabad Ifjuság" c. lap sok példánya forgott a hallgatók kezén. A folyosókon és a tantermekben csoportokba verődve fennhangon olvasták azokat. Egyes hiányzó hallgatók, mint pl. Strausz József adjunktus szerint Bartucz Ferenc volt V.évf. emh., megfogalmazták a diákparlament elé terjesztendő követelések tervezetét, a Marxizmus-leninizmus Tanszéken Takács Jánosné gépiró segítségével stencilre gépelték, a Bányamérnöki Kar sokszorosító műhelyében Zambó János dékán tudta nélkül sokszorosították és a hallgatók között szétosztották.

5./ A nagygyűlés - Roller Kálmán igazgató és Zambó János dékán tudomásával - az Erdőmérnöki Főiskola, valamint a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kar hallgatóinak együttes rendezvényeként mutatkozott meg a nyilvánosság előtt. A gyűlés elnöksége az előkészítéskor megválasztott ideiglenes vezetőség tagjaiból állott, a három soproni kar részvételi arányának megfelelően. Az erdőmérnökhallgatók részéről Bujdosó Alpár III.évf., Molnár Géza és Bartucz Ferenc V. évf. emh képviselte az elnökségben az ifjúságot. Oktatók nem szerepeltek az elnökségben, de nagy számban jelentek meg a hallgatók között

elvegyülve. Dr. Farkas Vilmos docens, Herpay Imre adjunktus, Gencsi László adjunktus és Roxer Egon tanársegéd emlékezete szerint az oktatók Roller igazgató felhívására jelentek meg, hogy a jelenlétükkel mérséklőleg hassanak, és így elejét vegyék az esetleg meggondolatlan megnyilatkozásoknak.

6./ A gyűlés kimondotta a MEFESz megalakulását és a DISz szervezetből való kilépést, megválasztotta a MEFESz Ideiglenes Intézőbizottságát, követelte a Sopronban székelő felsőoktatási intézmények egyesítését. Csatlakozott szegedi és budapesti egyetemi ifjuság követeléseéhez, és rátért az ezek alapul vételével készített követeléstervezet megvitatására. A követelések első csoportja országos és külpolitikai, a második csoportja speciálisan egyetemi ifjúsági, a harmadik csoportja pedig soproni helyi jellegű igényeket sorolt fel, pontokba foglalva. A követeléseket, pontonkénti megvitatás útján kialakított megszövegezésben, szavazással fogadta el a diákparlament. A gyűlés elé terjesztett, valamint az elfogadott pontokat tartalmazó sokszorosítvány egy-egy példányát mellékeltek /1. és 2.sz. melléklet/

7./ Valamennyi követelés, a szocializmus építésének szándékától vezérelve, a ténylegesen illetve az ifjuság jóhiszemű tudomása szerint meglevő hibák kijavítását célozta. A becsületes szándék tartalmi és formai kifejezésre juttatásában azonban az ifjuság, akarva-nemakarva, az akkori közszellem hatása alatt állott. A szabad vélemény nyilvánítás légkörében akadt egy-két nagyhangú megnyilatkozás is, de ennek ellenére a diákparlamentben semmiféle konkrét pártellenes vagy népi demokráciaellenes magatartást nem lehetett tapasztalni. "Igérjük a Pártnak, hogy cselekedetünkkel minden esetben a marxizmus-leninizmus elvei alapján a magyar nép mellett állunk s ellenséges hangot s ellenséges provokációt sorainkban nem tűrünk meg" - lásd a 2.sz. melléklet 3. bekezdését/.

Egyes személyek ellen azonban merült fel kifogás. A gyűlés bírálta Strausz József akkori egyetemi pártbizottsági titkár merevnek ítélt korábbi magatartását, és erre vonatkozóan megnyilatkozását kívánta. A párttitkár baráti hangon adott pártszerű magyarázata nem nyugtatta meg az ifjúságot, s az ifjuság a nemtetszését tüntető módon fejezte ki. Igényt tartott az ifjuság Sebestyén Gyula volt egyetemi függetlenített DISz titkár megnyilatkozására is. Nevezett felszólalását az ifjuság viszonylag közömbösen vette tudomásul. A gyű-

lés tulfutótt hangulatát nem tudta mérsékelni felszólalásával Horváth Ottó megyei DISz titkár és Kőhidi Róbert megyei pártbizottsági funkcionárius sem.

Az oktatók részéről több rövid felszólalás hangzott el. Hernesz Ferenc marxizmus-leninizmus tanszéki tanársegéd megállapította, hogy Strausz József párttitkár az alulról jött problémákat nem értette meg, a felülről jött instrukciókat pedig maradéktalanul helyesnek tartotta, és bármilyen jóhiszeműen is követte el az ilyen hibáit, le kellene mondania. Az egyik követelési ponttal kapcsolatosan javasolta, hogy a "polgári szabadságjogok" helyett "általános emberi szabadságjogok" kifejezést alkalmazzanak. Varmuzsa Ferenc marxizmus tanszéki tanársegéd Nagy Imre teljes rehabilitálása és az ártatlanul elítélt politikai foglyok amnesztiája érdekében szólalt fel. Dr. Farkas Vilmos docens a halálbüntetés eltörlését követelő ponthoz hozzátenni javasolta a bírói függetlenség intézményes biztosítását. Kertész István marxizmus tanszéki adjunktus megállapította, hogy a gazdasági és társadalmi élet jelenségeit sok esetben dogmatikusan, eltorzítva ábrázolták, de okult a hibákból, most már világosan látja, hogy az igazság kritériuma a társadalomtudományokban is a gyakorlat, nem pedig tekintélyek kijelentései. Az önkritikát az ifjúság tetszéssel fogadta.

/Kertész István ma már az akkori felszólalása komoly hibájának tekinti, hogy a tömeghangulat befolyása alá került, és így nem figyelmeztette az ifjúságot, milyen veszélyek származhatnak a követelések eltulzásából./

8./ A diákparlament ülésén a jegyzőkönyvet - a hallgatóknak Kornya Lajos igazgatói irodavezető és Dr. Szenczy Willibald dékáni titkár által elfogadott kérésére, részben a hallgatók közvetlen kérésére Huber Károlyné, Szent-Istvány Aladárné, Nándorffy Nándorné, Tarnai Márta, Lipp Andrásné és Kornek Irma gyorsíró felváltva vezették. A gyorsírók a gépirásba áttett jegyzőkönyvet a MEFESz Ideiglenes Intézőbizottságának adták át. Sem gépirásos jegyzőkönyvet, sem az eredeti gyorsírási füzeteket nem sikerült felkutatnunk.

9./ A diákparlament, ülése folyamán, táviratilag biztosította a budapesti egyetemi hallgatókat, hogy szolidaritást vállal velük. Továbbá elhatározta, hogy küldöttséget meneszt a veszprémi egyetem következő napra összehívott diákparlamentjébe.

A gyűlés után az Ideiglenes Intézőbizottság tagjai együtt maradtak, hogy a diákparlament megbízása alapján letisztázzák és sokszorosítsák a követeléseket, a soproni üzemekben leendő terjesztés végett.

10./ Este 11 óra körül az ifjuság a diákotthonokból a Főiskolára vonult. Az őrtüzek elnevezésű emlékművön gyújtott őrtüz mellett elénekelték a Himnuszt, a szózatot, majd a MEFESz intézőbizottság képviselője - /Kertész István marxizmus tanszéki adjunktus szerint Bujdosó Alpár III.évf. emh/ - emlékiratot olvasott fel az első világháború utáni nyugat-magyarországi harcokban elesett két soproni főiskolai hallgatóról. Ezekután a hallgatók rendben hazatértek a diákotthonokba.

11./ A diákparlament által megszavazott követeléseket tartalmazó sokszorosítványok üzemi terjesztéséhez az ifjuság kedden, október 23-án 871-1-529/956.sz. alatt engedélyt kapott Sopron Városi Tanácsának Igazgatási Osztályától, s az engedély alapján megkezdődött a sokszorosítványok terjesztése a város területén.

12./ A diákparlament határozata alapján ugyanezen a napon, október 23-án kb. 40-45 hallgató utazott el autóbusszon Veszprémbe. Nagy László IV.é.emh-nak, a küldöttség egyik részvevőjének elmondása szerint megkésve, a diákparlament berekesztése előtt mintegy 1 1/2 órával érkeztek meg az ottani egyetemre. Szerinte a veszprémi hallgatók követeléseinek kialakításában a soproni követelések csak negyedrendű szerepet játszhattak, mivel ezekkel a tárgyalás sorrendje szerint csak a szegedi, miskolci és a budapesti követelések után foglalkoztak. Elismeri azonban, hogy a küldöttség, viszonylag nagy számánál fogva, hatással volt az értekezletre. Kertész István adjunktus szerint a küldöttség igen jelentős szerepet játszott az ottani diákparlament munkájában. A "Magyarország" c. hetilap 1957. március 15-i számának 12. oldalán Lukács Imre megállapította, hogy a veszprémi egyetemi nagygyűlésen aránylag szelíd 21 pontot terjesztettek be, de a soproni és miskolci egyetemek küldötteinek javaslatára nyílt ellenforradalmi 25 pontos követelést fogadtak el. Ezt az állítást azonban ilyen megfogalmazásban erősen túlzásnak kell tekinteni, mert a soproni diákparlament által elfogadott követelésekkel, három pont kivételével, a soproni Városi Pártbizottság annak idején egyetértett.

13./ Október 23-án, kedden délelőtt Budapestről értesítést kaptak a hallgatók, hogy a budapesti ifjuság a LEMP Központi Bizottságának VIII.ülése alkalmából kifejezésre kívánja juttatni szolidaritását a lengyelekkel, és ecélből délutánra felvonulást tervez. A

kezdemenyezéshez csatlakozott a soproni egyetemi ifjuság is. A tervezett tüntetéssel, valamint a hallgatók közzétett követeléseivel kapcsolatos észrevételek közlése céljából a Városi Pártbizottság 5 tagja /Zárai Károly, Váralljai Jenő, Kertész István, Molnár István, Sógor Ferenc/ megjelent a Főiskolán székelő MEFESz Intézőbizottságnál. A Pártbizottság a tárgyalásba bevonta az egyetem állami vezetőit /Roller Kálmán igazgatót, Zambó János dékánt/ és egyes oktatóit is /Sébor János, Gyulay Zoltán, Dr. Falk Richárd egyetemi tanárokat, stb./.

Zárai Károly ez alkalommal közölte, hogy a Városi Pártbizottság az ifjuság követeléseit három pont - Magyarország semlegessége, a varsói szerződésből való kilépés, az erdélyi magyar autonóm terület hovatartozásának felülvizsgálása - kivételével elfogadja és támogatja. A délutáni felvonulásra nézve józanságra kérte az ifjuságot. A belügyminiszteri engedély megtagadásának közben ideérkezett híre bosszankodást okozott ugyan, mégis lényegében olyan álláspont alakult ki, hogy a tiltó rendelkezés fennmaradása esetén eltekintsenek a tüntetéstől. A tilalom feloldása után, délután 3 órakor, zárt, fegyvelmezt menétben, idegenek csatlakozásának kizárásával, megtörtént a felvonulás. "Együtt a lengyelekkel" feliratu táblával a Tűztorony mögötti 48-as emlékműhöz vonultak, s annak néma megkoszorúzása után ismét fegyvelmezt menetben visszatértek az egyetemre.

14./ Ugyanaznap, október 23-án este 8 órakor hangzott el Gerő Ernő emlékezetes beszéde a rádióban. A beszéd meghallgatását senki sem szervezte meg, azutnyomóan egyénileg történt. A beszéd tartalma elkeseredést váltott ki, fokozta az ifjuság hevültségét s a város lakosságának nyugtalanságát.

A beszéd elhangzása után a MEFESz Ideiglenes Intézőbizottság távbeszélő útján kérte a Városi Pártbizottságot, hogy a Gerő-beszéd következtében felmerült problémák tisztázása céljából küldje ki képviselőit a két diákotthonba. A kiment pártfunkcionáriusok /Hortobágyi János megyei titkár, Szabadszki Károly központi vezetőségi politikai munkatárs és Kertész István/ előtt felháborodásukat fejezték ki a MEFESz intézőbizottsági és más tagjai /Kertész István emlékezete szerint pl. Bujdosó Alpár és Hun Béla/ és kérdésekkel halmozták el őket a beszéddel kapcsolatban. A pártmegbizottak kb. éjjel 3 óráig maradtak a hallgatókkal a diákotthonban. A beszélgetések során telefonhir érkezett Budapestről a fegyveres harcok megkezdéséről. A

hir nem egyforma hatást váltott ki. Kertész István szerint ezt egyes MEFESz intézőbizottsági tagok /pl. Bujdosó Alpár/ nem vették tragikusan, mások azonban nagyon tartózkodóan fogadták a hirt. Abban azonban általában megegyeztek az ott jelenlevő hallgatók, hogy a fegyveres összeütközés kirobbanását a beszéd következményének tulajdonították. A pártmegbizottak és a MEFESz Intézőbizottság véleménye teljes mértékben megegyezett abban, hogy minden erővel meg kell védeni a város nyugalma, meg kell akadályozni a szenvedélyek kitörését. Megállapodtak abban, hogy szorosan tartják egymással a kapcsolatot, kölcsönösen tájékoztatják egymást az eseményekről és egymás tudta nélkül intézkedést nem foganatosítanak.

15./ Október 24-én /szerdán/ a Városi Pártbizottság reggel 7 órára értekezletre hívta össze az Erdőmérnöki Főiskola, valamint a Bányamérnöki Kar vezetőjét /Roller Kálmánt, dr. Zambó Jánost/ továbbá egyes professzorait, mint pl. dr. Hornoch Antal, dr. Vendel Miklós, dr. Falk Richárd egyetemi tanárt, Szilas Pál docenst, stb., valamint az ifjúság képviselőit. A megbeszélésen a Városi Pártbizottság képviselőjében megjelent Kertész István és Strausz József tájékoztatta a megjelenteket a budapesti fejleményekről, és javasolta, hogy a rendkívül nehéz helyzetben a tanári kar segítse elő az ifjúság józanságának megőrzését. A MEFESz Intézőbizottság ülésein vegyen részt az Erdőmérnöki Főiskola, valamint a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kar vezetője. Beleegyezésük nélkül a MEFESz Intézőbizottság ne hozhasson határozatokat. Megállapodtak abban, hogy a Főiskola, valamint a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar állami vezetői felelősséget vállalnak az általuk vezetett intézetben belül történetekért, a MEFESz Intézőbizottsággal együtt nem engedélyezik illetéktelen személyeknek az egyetem területére való belépését, biztosítják mindenféle tulzások elkerülését és továbbra is folytatják az oktatást. Ezt a megállapodást az intézetek igazgatója, ill. dékánja az adott körülmények között csak részben tudta betartani, jelentős mértékben azért, mert az egyetemen és főiskolák hosszú időn át jól bevált kollektív vezetését az utóbbi években egyszemélyi vezetéssel váltották fel.

16./ A budapesti események fegyveres összeütközéssé alakulásáról az ifjúság zöme csak szerdán reggel szerzett tudomást. Egyhangúan követelték Gerő Ernő lemondását. Az oktatók az igazgató rendelkezésére meg akarták tartani ugyan az órát, de a rendkívüli ese-

mények által keltett izgatott hangulatban a figyelmet az előadásokra fordítani és az ifjúságot az órákon való részvételre bírni már alig lehetett. Így a nap délelőttje a rádió hireinek figyelemmel kísérésével telt el. Az izgalmat fokozta Nagy Imre előre jelzett, de csak órák múlva bekövetkezett beszédére való várakozás, majd a statáriumrendelet kihirdetése. Az erdőmérnökhallgatók /fegyvertelen/ őrséggel fogták körül a botanikus kertet, nehogy az ifjúság egyes hevesebb vérmérsékletű tagjai kimenjenek az utcára, különösen azokban a percekben, amikor az ablakokba kötelezően kitett rádió a "Bánk Bán"-ból közvetített részleteket.

A nap folyamán folytatták a hallgatók a követeléseik október 23-án megkezdett terjesztését. Ifjúsági küldöttségek keresték fel az egyes üzeneket, és felhívták a dolgozókat, csatlakozzanak az egyetemi ifjúság követeléseéhez.

17./ A budapesti események alakulása, különösen a szovjet csapatok felkérése és igénybevétele a rend helyreállítására - az akkori soproni körülmények között - nemcsak az egyetemi ifjúság önmérsékletének volt próbája, hanem a felfogásában és cselekedeteiben már kevésbé egységes városi lakossági is. Egyes szélsőséges elemek egyetemistáknak adták ki magukat vagy rájuk hivatkozással igyekeztek a viszonylagos nyugalmat felborítani. Kertész István marxizmus tanszéki adjunktus szerint október 25-én a Városi Pártbizottság több üzemből és intézményből azt az értesítést kapta, hogy állítólagos egyetemisták követelték a vörös csillag és a vörös zászlók leszedését, a Fésűsfonalgyárban pedig a sztrájk megkezdését. A MEFESz Intézőbizottság a városi pártbizottságtól értesült a tudtán kívül történt cselekedetokről, de a Pártbizottságban a MEFESz Intézőbizottság iránti gyanu nem oszlott el. A Pártbizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a legális MEFESz Intézőbizottság mellett, annak tudtával vagy tudta nélkül, létezik egyillegális bizottság is, amelynek tevékenysége ellenforradalmi jellegű, annak ellenére, hogy a tevékenysége nem nyilvánul meg verengzésekben. A MEFESz Intézőbizottság viszont a Pártbizottságnak tulajdonította pl. azt, hogy október 25-én éjjel nem kapott telefonösszeköttetést Budapesttel. Az ideges hangulatban a gyanura alkalmat adó okok mindinkább bizalmatlanná tették egymás iránt a két szerv tagjait s a bizalmatlanság egy-két nap múlva az együttműködés megszakadására vezetett.

18./ A pártirányítás hatásfoka - főleg a budapesti események következtében-egyre csekélyebbé vált a város üzemeiben, közigazgatási szerveiben, és fegyveres testületeiben, általában a városi közvélemény alakításában és a rend fenntartásában. A helyzet kiéleződésének napján, október 26-án /pénteken/ a Városi Pártbizottság a hallgatók rendfenntartó szolgálatot fegyvertelenül ellátó /őrségi/ tagjainak segítségével még nyugalomra tudta inteni a tereken, illetve az üzemek előtt csoportosuló - főként fiatalokból álló - munkásokat, és ennek során pl. feloszlatta az Autógyárhoz tartozó, kalapáccsal és fesztítővassal feszerelt ifjómunkáscsoportot.

Ugyanaznap azonban a szovjet emlékmű ledöntését már nem sikerült megakadályozni. A MEFESz részéről motorkerékpárral odaérkezett Nagy László IV.évf. emh tiltakozását a hirtelen összeverődött több száz főből álló tömeg nem vette figyelembe. Nagy László a közbelépésének sikertelenségét bejelentette a rendőrségen. Az emlékmű ledöntésében egyetemi hallgatók nem vettek részt.

Az üzemekben, hivatalokban és egyéb intézményekben a munkabeszüntetés egyre nagyobb méreteket öltött. Október 26-ára már a legtöbb üzem leállt vagy a nem-dolgozás mértéke egyértelművé vált a sztrájkkal. A munkabeszüntetés gyors elterjedése annak tulajdonítható, hogy az általános politikai helyzet és az ifjuságnak a dolgozók számára tetszetős követelése miatt a vállalatok eddigi vezetése meggyengült, illetve a vezetés jobbra tolódott el s ez lehetővé tette, hogy a követeléseket magukává tevő munkástömegek sztrájkkal kívánják elérni a követelések teljesítését.

19./ Kb. okt. 26-tól kezdődően egyre növekvő feladatot jelentett a budapesti lakosságnak szánt, Sopron felé irányított külföldi vöröskeresztes szállítmányok /ruhanemű, élelmiszer, gyógyszer/ átvétele, átrakása, raktározása, illetve elszállítása Budapestre. Az átrakás eleinte a határon, a határőrség ellenőrzése mellett történt. Később már az országhatáron való átrakás nélkül közvetlenül Sopronba, a Főiskola kertjébe hozták be a külföldi gépkocsik a vöröskeresztes holmit. Innen a ruhaneműt és a gyógyszereket tantermekbe, az élelmiszereket a tornaterembe rakták be a hallgatók, majd egyes önként jelentkező középiskolai tanulók is. A gyógyszereket a kórházból kiküldött gyógyszerészek vették át és csoportosították továbbszállításához. A vöröskeresztes gépkocsik sem kezdetben, sem később nem hotak

Sopronba tudomásunk szerint fegyvert, lőszert vagy más hadi anyagot. Külföldi ujságírók és riporterek azonban jöttek be.

20./ A központi párt- és állami vezetés meggyengült illetve erőtlen állapotában a helyi közigazgatási és rendészeti szervek nem tudtak rugalmasan alkalmazkodni az új, nehezen áttekinthető és bizonytalan kimenetelűnek látszó helyzethez. Viszont a rend, a fegyelem és a jogrend fenntartását, valamint a közellátás zavartalanságának további biztosítását ugyyszólván mindenki elengedhetetlen követelménynek tartotta. Kellett, hogy ebben valamely testület vezetőszerepet töltsön be, a város területére kiterjedően. Az október 26-ra kialakult helyi körülmények között csak a soproni lakosság többsége bizalmának birtokában lehetett számítani a vezetőszerep megszervezésére és megtartására. Az egyetemi ifjuság a politikai célkitűzéseivel, valamint döntő többségének higgadt magatartásával és a város lakosságával hagyományosan ápolott jóviszony következtében megnyerte ezt a bizalmat. A Magyar Dolgozók Pártja, az üzemi munkásság és a fegyveres testületek nem szerezték meg a helyi főhatalmat, így ennek birtokosává az adott körülmények között az egyetemi illetve főiskolai ifjuság vált, anélkül, hogy a vezetőszerepe illetve az ezzel együtt járó hatalma megalapozásához fegyvert vett volna a kezébe.

21./ Az ifjuság meg akart felelni a belé helyezett bizalomnak s érezte azt a nagy felelősséget, amely a rend fenntartása és a közélélmzés zavartalanságának biztosítása tén, vezető szerepe miatt rá hárul. Ezért a rendőrségi és határőrségi szervekkel együtt ügyeltek a város és a környék nyugalma, önként jelentkeztek a sztrájk alatt is működő közművek munkashiányának pótlására, fizikai munkát végeztek a malmokban, a kenyérgyárban, ha kellett kiszolgáltak a népboltokban, s általában mindenütt előzékenyen és udvariasan segítettek ahol arra szükség volt. Az ifjuság széleskörű aktivitásának és vezetőszerepe erősödésének láttára egyre nagyobb számban keresték fel a vállalatok távbeszélőn vagy kiküldöttek útján a MEFESz Intézőbizottságot, hogy a felmerült problémák megoldására nézve határozatokat kérjenek.

22./ A rendkívüli és zürzavaros helyzetből adódó, s egyre sokasodó tennivaló meghaladta a sokrétű feladatokra fel nem készült

és szervezetiileg sem rendezett egyetemi ifjúság teljesítőképességét. Az ifjúság nem vehette át a város igazgatási, gazdasági és rendészeti szerveinek korábbi feladatait, sem az üzemek, intézmények vezetését. Szükségessé vált tehát gondoskodni a helyi közigazgatás, valamint a vállalatok, hivatalok irányításának az adott körülményekhez igazodó új, ideiglenes rendjéről és szervezetéről. Ennek kialakítása az adott helyzetben együttjárt azzal a követelménnyel, hogy az új vezetők, a dolgozók választás útján kifejezett bizalma alapján lássák el a feladatukat. Ilyen megfontolás hozta létre a soproni Nemzeti Tanácsot és a SZOT. felhívására megalakítani kezdett munkástanácsokat. Október 26-án felkérte a MEFESz Intézőbizottság az összes soproni üzemeket, hatóságokat és hivatalokat, hogy demokratikus alapon válasszanak küldötteket a következő napon tartandó gyűlésre, amely meg fogja választani a soproni Ideiglenes Nemzeti Tanácsot.

23./ Október 27-én, szombaton, délelőtt a Sotex kulturházban kb. 400 fő üzem stb. gyűlt össze az Ideiglenes Nemzeti Tanács megválasztása céljából. Az értekezletet a MEFESz intézőbizottság vezette. A megalakítandó tanács feladatát abban jelölte meg, hogy az a meglévő gazdasági apparátust segítse, irányítsa és reá tanaszkodva biztosítsa a város rendjét, nyugalmát és gazdasági ellátását. Javasolta, hogy minden vállalat, hatóság és hivatal demokratikus módon válasszon munkástanácsot, az illető szervezet vezetésének ellenőrzése és a Nemzeti Tanács határozatainak végrehajtásának biztosítása érdekében. Ezután a küldöttek megválasztották az eredetileg kb. 30 tagból állónak gondolt Ideiglenes Nemzeti Tanácsot, amelyben képviselmet kapott a Határőrség és a Rendőrség is.

24./ Az Ideiglenes Nemzeti Tanács tagjainak megválasztása tekintetében a MEFESz semmiféle nyomást nem gyakorolt a kiküldöttekre, csupán azt kérte, hogy az értekezlet során bővített létszámkereten belül olyan személyeket válasszanak meg, akik iránt az egyes üzemek, intézmények, stb. dolgozóinak többsége bizalommal van. /Ha ennek ellenére jobboldali elemek is kerültek be a tanácsba, az annak tulajdonítható, hogy az üzemek és egyéb intézmények a zürzavaros helyzetben nem tudták eléggé körültekintően kiválasztani a tanácsválasztó küldötteiket./

Az Ideiglenes Nemzeti Tanács tagjai az Erdőmérnöki Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar részéről Sébor János és Gyulai Zoltán egyetemi tanár volt. Richter Richard docens Bognár Dezső elvtársat is javasolta a Nemzeti Tanácsba. /Bognár Dezső korábban városi tanácselnök, ill. M.D.P. párttitkár, éppen azokban a napokban érkezett vissza Sopronba, a budapesti Pártfőiskoláról./ A gyűlés többsége először egyetértett Bognár Dezső elvtársnak az Ideiglenes Nemzeti Tanácsba történő megválasztására irányuló javaslattal, de az egyik küldött éles felszólalása után - amikor már a küldöttmegbízással nem rendelkező egyetemi oktatók és hallgatók nem szavazhattak - a Bognár Dezső megválasztása ellen szavazók többségre jutottak. Az Ideiglenes nemzeti Tanácsba bekerült többek között Katona Sándor rendőrszázados és Géczi Ferenc határvadász-őrnagy is., és a Tanácsban mindketten működtek.

25./ Az Ideiglenes Nemzeti Tanács megalakulása után, az ifjúság nevében működő MEFESZ Intézőbizottság igyekezett megállapítani a saját hatáskörében maradó teendőket, a Nemzeti Tanáccsal való együttműködés módját keresni és az eddig rendszertelenül, tervszerületlenül végzett működését szervezettebbé tenni. Ennek első lépéseként az ideiglenes MEFESZ Intézőbizottság helyébe új intézőbizottságot választott. Az új intézőbizottság tagjai az erdőmérnökhallgatók részéről Bujdosó Alpár, Bozó János, Ujvári Ferenc, Apt Kamill, stb. voltak.

26./ Az Erdőmérnöki Főiskola, valamint a Bányamérnöki és a Földmérőmérnöki Kar segédoktatói október 27-én délelőtt összehívott segédoktatói megállapították, hogy nem eléggé tájékozottak a hallgatók tevékenysége felől, s Klima Imre, Teszárs Géza és Agfalvy Imre adjunktusok személyében három összekötőt küldtek a MEFESZ Intézőbizottságához azzal a szándékkal, hogy a kifáradt hallgatókat józan megfontolással támogassák.

27./ Az Erdőmérnöki Főiskola Tanácsa október 27-én este ülést tartott, amelyen résztvettek a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar tanárai is.

Az ülésen Roller Kálmán akkori igazgató felvetette a bizalmi kérdést a Főiskola vezetősége iránt. A tanári kar egyhanguan bizalmat szavazott mind az igazgatónak, mind Dr. Magyar

János igazgatóhelyettesnek, mind Tuskó Ferenc igazgatóhelyettesnek. /Dr. Magyar János október 23-án délelőtt Budapestre utazott a MTA Agrárostályától kapott két kutatói álláshely betöltésével kapcsolatos tárgyalás céljából, és csak október 31-ről nov. 1-re virradó éjszaka tudott hazaérkezni.

A Roller igazgató vezetésével megtartott egyesített tanácsülés egyhangú állást foglalt a mellett, hogy szükségesnek tartja a Sopronban székelő felsőoktatási intézmények Soproni Műszaki Egyetemmé történő egyesítését.

A tanári kar a soproni egyetemi ifjuság okt. 22.-től hozott határozatait magáévá tette, majd pontokba foglalva kifejtette a politikai állásfoglalását. Ennek mintájául egy sillabusz szolgált, amely valószínűleg a budapesti MEFESZ -től származott. Roller igazgató pontról-pontra ismertetette annak tartalmát, a jelenlévő oktatók megvitatták és viszonylag kevés módosítással elfogadták. Az így kialakult állásfoglalás írásban rögzítésével a tanácsülés dr. Farkas Vilmos docenst bizta meg, aki a két példányban készült gépirásos szöveget a sillabusszal együtt, okt. 28-án Roller igazgatónak adta át. A gépirásos szöveg egyik példánya minden bizonnyal a MEFESZ Intézőbizottsághoz került, mert az "Egyetemi Tanács" aláírással megjelent röplap /lásd 3.sz. melléklet/ dr. Farkas Vilmos emlékezete szerint - kevés eltéréssel megegyezett a Tanács állásfoglalását tartalmazó szöveggel.

A tanácsülés jegyzőkönyvét Huber Károlyné vezette gyorsírásban. A gyorsírásból áttétel nem készült. Az eredeti feljegyzést tartalmazó füzet már nincsen meg.

28./ Okt. 28-án a MEFESZ intézőbizottság csoportokat alakított az ügyintézés megosztása és ezzel az elnökség részletkérdésektől való mentesítése érdekében. Ilyen csoportok voltak a gazdasági, szállítási, üzemi, vidéki, híradó és a rendészeti csoport. Roller igazgató mindegyik csoporthoz osztott be oktatókat is, hogy tapasztaltságukkal és higgadtságukkal segítsék elő az intézkedések józan megfontoltságát.

29./ Az ügyintézés megosztását részletesen szabályozó ügrend nem készült. A munkamegosztást inkább a néhány napi működés alakította ki. Eszerint az egyes csoportok a következő feladatokat végezték.

30./ A gazdasági csoport, a város gazdasági igazga-

tásának megbénulása után, a közzelelmezés folyamatosságának és a közüzemek működésének biztosításával kapcsolatos teendőket látta el. A 23-24 szakaszban már említett Ideiglenes Nemzeti Tanács megalakulása után ezt a feladatot a Tanács gazdasági apparátusa vette át. Ezután csupán a kölföldi vöröskeresztes szállítmányok átvétele, tárolása és Budapestre történő továbbítása vált a feladattá. Ez a csoport látta el a Budapest-i lakosság részére vidékről szekerekkel behozott élelmiszerek /gabona, burgonya, hus/ továbbítását is.

A vöröskeresztes szállítmányok ruhaneműből, élelmiszerből és kisebb mennyiségben gyógyszerből állottak. Ezeknek a határon történő átvételénél az Erdőmérnöki Főiskola oktatói közül Gersben Gábor tanársegéd, a gyógyszerekkel kapcsolatosan pedig a Kórház részéről néhány esetben dr. Szedenik József, dr. Greiner Antal és dr. Bártfai Mihály orvosok működtek közre. Az átvett küldemények befelé irányításában Láng László adjunktus és Kóky Gyula aspiráns segédkezett. A Főiskolára behozott küldeményeknek tantermekben és a tornateremben történő raktározását a ruhaneműekre és az élelmiszerekre nézve a Főiskola oktatói közül Nemky Ernő egyetemi tanár és Tanka Bándor adjunktus irányította, a fizikai végrehajtó munkát pedig hallgatók és középiskolai tanulók végezték. A gyógyszerek szakszerű rendezését és az életmentés szempontjából legfontosabb gyógyszereknek Budapestre történő sürgős továbbküldésre való előkészítését az orvosok közül dr. Gábor Imre, a gyógyszerészek közül Liptai Tibor, Válint Erzsébet, Molnár Gáula és Satori Éva látták el állandó jelleggel, a többi gyógyszerész pedig munkaidő után segédkezett.

Az orvosok és a gyógyszerészek Kisházi Jánosnének, a városi Vöröskereszt szervezet titkárának a felkérésére és ezen túlmenően a beteg gyógyítása és az életmentés iránt érzett hivatásbeli kötelességből kifolyóan vettek részt az októberi eseményekben. A gyógyszerészek Nikólics Károly útján kifejezett véleménye szerint azok a diákok, akik fáradtságot nem kimélve a legfegyelmettebben, ugyszólván vógkimerülésig dolgoztak az ő irányításukkal, minden elismerést megérdemolnek.

A vöröskeresztes küldemények nyilvántartásba vételével és a velük kapcsolatos egyéb ügyviteli teendők ellátásával a Főiskola

oktatói közül Igmándy Zoltán, Herpay Imre, Vass Ferenc és Rónai Ferenc adjunktusok foglalkoztak.

31./ A gazdasági csoporttal egy szállítási csoport működött együtt, amely a szállítások lebonyolításához gondoskodott az üzemek által felajánlott gépkocsik kiállításáról, üzemanyaggal ellátásáról és javításáról. Ennél a csoportnál a Főiskola oktatói közül Sebestyén László adjunktus, Hreblay László tanársegéd, műszaki alkalmazottai közül pedig Kiss Jenő technikus működött közre.

A segédoktatóknak a szállítási csoporthoz történt beosztásakor a gépkocsik már a MEFESZ Intézőbizottság rendelkezésére álltak, mert azokat egyes üzemek már korábban felajánlották vöröskeresztes szállítmányok továbbítására.

/Azt, hogy a gépkocsik igénybevétele valóban felajánlás, nem pedig megrendelés alapján történt, bizonyítja a Győr-Sopron-megyei Döntőbizottságnak az 55127/1957. sz. határozata, amelyet azzal kapcsolatosan hozott, hogy az É.M. Győri Építanyagfuvarozó Vállalat mint felperes, keresetet indított a Soproni Műszaki Egyetemi Karok ellen azokkal a fuvaroknak a díjáért, amelyeket ann ak idején a soproni MEFESZ Intézőbizottság szervezett, de az egyetemi karok a fuvardíjak kifizetését a számla benyújtásakor megtagadták. Az említett döntőbizottság elutasította a felperes keresetét, mert:

"A Döntőbizottság a felperes által keresetéhez becsatolt fuvarlevelekből megállapította, hogy a fuvarlevélnek az a része, amelyet a fuvaroztatónak kell kiállítani a fuvarozó megbízása céljából, tehát a megrendelő rész, egyik fuvarlevélén sincsen kiállítva. Ennek hiányában a Döntőbizottság álláspontja szerint felperes és alperes között a fuvarozásra nézve szerződés nem jött létre." Idézve a hiv. számú döntőbizottsági határozat indokolásából./

32./ Az üzemi csoport hallgatók révén kapcsolatot igyekezett teremteni az üzemekkel. Tájékoztatást adott a munkástanácsok megalakítása során felmerült problémákban a vállalatoknak és intézményeknek. Továbbá képviseltette a MEFESZ-t a munkástanács-választó üzemi gyűléseken, hogy az értekezletek nyugodt légkörét biztosítsa. Irányító szerepében igyekezett érvényre juttatni az üzemi demokrácia elvét, oly módon, hogy az egyes vállalatok valamennyi dolgozója titkos szavazással válassza meg a munkástanácsba azokat a személyeket, akik a dolgozók bizalmát élvezik.

Az üzemekkel a kapcsolatot az események első hetében kizárólag a hallgatók tartották. Október 29-től kezdődően, Roller igazgató a szervezetszerűen megalakított üzemi csoporthoz beosztott dr. Farkas Vilmos és Kovács Illés docenst valamint dr. Szabó Ist-

ván könyvtárost. A Bányamérnöki Kar részéről három segédoktató és két hallgató kapott ide beosztást. Ehhez a csoporthoz irányította Roller igazgató a budapesti Pártfőiskoláról hazaérkezett Gunda Mihály adjunktust is, aki csak két napon /okt.30-31-én/ tartózkodott a csoportnál és segített higgadságra bírni az üzemekből bejött néhány forrófejű dolgozót, akik a biztatást akarták kapni, hogy felépíthessenek az üzemük egyes párttagjai ellen. /Gunda Mihály október 31-én délután visszautazott Budapestre./ A csoport munkájának irányítását dr. Farkas Vilmos látta el.

Október 30-án a MEFESZ Intézőbizottság kb. 50-60 hallgatót bocsátott a csoport rendelkezésére az üzemekkel való kapcsolat tartására, két nap múlva azonban más beosztás adott nekik. Ezért a továbbiakban még olyan alkalmakkor is nehezen tudott a csoport hallgatókat küldeni az üzemekbe, amikor az üzemek kifejezetten kérték a MEFESZ megbízottakat a munkástanács választásokra, s több alkalommal kénytelen volt Végvári János bányamérnökhallgató, a csoport egyik belső munkatársa kimenni az üzemekbe.

Kertész István marxizmus tanszéki adjunktus, a soproni üzemekben 1957. tavaszán tartott előadásait követő beszélgetések során azt az értesülést szerezte, hogy a munkástanácsválasztások több üzemben pl. a Vasöntödében és az Asztalosárugyárban nem a fentebb leírt elvek szerint mentek végbe a gyakorlatban. Ennek a kérdésnek a tisztázása érdekében dr. Magyar János igazgatóhelyettes 1957. június 18-án kiküldötte a két üzembe Gencsi László és Herpay Imre illetve Strausz József és Gunda Mihály adjunktusokat.

Gencsi László és Herpay Imre adjunktusok a Vasöntödében megállapították, hogy ott az első munkástanácsválasztás Gáspár SZOT titkár ilyen irányú felhívása alapján már okt. 27-én megtörtént. A választást Csordás ÜB titkár vezette. A MEFESZ küldöttei a választáson részt vettek, de a küldöttek nem gyakoroltak befolyást a megválasztott személyekre vonatkozóan, és pártellenes megnyilatkozások sem hangzottak el.

Strausz József és Gunda Mihály adjunktusoknak az Asztalosárugyárban folytatott vizsgálata szerint a munkástanácsválasztáson két hallgató jelent meg, akik a választást az üzemvezetőség tiltakozása ellenére csak az egyik műszak dolgozóinak jelenlétében tartották meg. Arra nézve, hogy a munkástanács tagok személyszerinti kiválasztása tekintetében a hallgatók igyekeztek-e nyomást gyakorolni, megkérdezett Révai Antal alapszervezeti párttitkár és Trokszler MSZMP intézőbizottsági tag nem tudott nyilatkozni. A választás pontos időpontjára nem emlékeztek, de az minden bizonnyal az októberi események első hetében volt, mert a második héten már egy műszakban sem folyt a gyárban munka.

A munkásválasztások során másutt is fordulhattak elő hibák, főként az események első felében, de az üzemi csoporthoz beosztott oktatók tudomása szerint a csoporttól kiküldött és a választás lefolyásáról utólag beszámolt hallgatók egyetlen esetben sem sértették meg az üzemi demokrácia elvét.

33./ A vidéki csoport feladata az volt, hogy a környező közösségek lakosságával és üzemével kapcsolatot építsen ki, tájékoztassák a problémáik felől, tájékoztassa őket az ifjúság magatartása felől, ismertesse az ifjúság követeléseit és azok számára megnyerje támogatásukat, szorgalmazza a rend és a nyugalom minden erővel történő biztosítását, elősegítse a vidéki üzemekben a munkástanácsok demokratikus megalakítását, egyes községekben a községi tanácsok helyébe ideiglenes nemzeti tanácsok létrehozását, a nemzeti tanácsok megalakítását, szorgalmazza a termény-, anyagraktárak és általában a közvagyon őriztetését, valamint az őszi mezőgazdasági munkák zavartalan elvégzését. /Lásd a 4.sz. melléklet./

Ebben a csoportban az Erdőmérnöki Főiskola oktatói közül Tompa Károly adjunktus és Kise László tanársegédet, egyéb alkalmazottai közül Hárs László diákokthoni igazgatót osztották be. A Bányamérnöki Kartól két adjunktus működött itt. A csoporthoz sok, névszerint már fel nem sorolható hallgató tartozott, akik gépkocsival jártak ki a környéki falvakba, egy alkalommal eljutottak Kapuvárig is. A községekben többnyire már megalakult az ideiglenes nemzeti tanács, amikor a hallgatók odaérkeztek.

34./ A híradó csoport feladata rádió híryanag összegyűjtése erről a MEFESZ Intézőbizottság állandó tájékoztatása, a városi hangos híradók anyaggal való ellátása, külföldi riporterek és újságírók fogadása és tájékoztatása, valamint röplapok nyomtatása volt.

A rádió-híryanag rendszeresebb gyűjtése október 26.-án kezdődött meg s ekkor még csak Rácz József V. évf. emh működött itt egy-két hallgató társával. A többi csoportok megalakulásakor a híradószolgálat is kibővült szervezetileg és ide is osztottak be oktatókat. A csoport tagjai a Főiskola Részéről Hegedűs János lektor, Csepődi István tanársegéd, Medveozky Lajos lektor, Nándorffy Nándorné gépiró és Hirczi Béla IV.é. emh a felelőségével együtt voltak.

Időszakosan itt tevékenykedett Martos András és Csanády Etele tanársegéd, valamint Rácz József erdőmérnökhallgató és egy éjszakán Roxer Egon tanársegéd is. A szerelő és karbantartó munkát Kocsis István adjunktus és Kollár Ferenc a Bánya- és Földmérőmérnöki Karhoz tartozó adjunktus, a gépirói munkákat pedig nagyrészt Mészáros Anna és Szentistványi Aladárné az Erdőmérnöki Főiskola alkalmazottai végezték.

Hegedűs János, a csoport vezetője a MEFESZ Intézőbizottság megbízásából és nevében kiadományozta a nyomdai sokszorosításra szánt szövegeket, továbbá tolmácsolt a külföldi újságírók és riporterek fogadása alkalmával és egyes esetekben fogadta is őket.

Tolmácsként működött még Medveozky Lajos, Nándorffy Nándorné, Zalán Zoltánné, egyes esetekben tolmácsolt a MTA Geodéziai Kutatóintézetéhez tartozó Szádeczky Kárdos Gyula, és az utolsó napokban egy Albert nevű tanár is.

Csapody István azt a feladatot kapta, hogy a rádió hírmagazin a rádiózóktól gyűjtse össze, és értelmes megszövegezésben folyamatosan bocsássa a MEFESZ Intézőbizottság rendelkezésére, továbbá a csoporttól kikerülő szövegeket stiláris és helyesírási szempontból nézze át.

A híradócsoport a főiskolai pártbizottság helyiségeiben rendezkedett be. a híreket négy rádió-vevőkészüléken hallgatták, amelyek közül kettőhöz Kollár Ferenc geofizikai tanszéki adjunktus fülhallgatót kapcsolt, hogy az egymás mellett elhelyezett készülékek ne zavarják egymást. Hallgatták Budapestet, Miskolcot, Győr, Szabad Európa, London, Moszkva, Amerikahangja, Belgrád, Bratislava és Bécs adását. Egy speciálisan rövidhullámu vevőkészüléket is hoztak be, a Szabadságharcos Szövetségtől. Csanády Etele szerint ezt a készüléket a csoport nem használta, mert nem volt rajta névvel megírt skála, és a rádiózó nem tudhatta, hogy mely állomást hallgat.

Csanády Etele Kocsis Istvántól hallotta, hogy felmerült a gondolata egy rövidhullámu adókészülék létesítésének, amelyhez Kollár Ferenc Csanádyt és Kocsist akarta munkatársnak megnyerni. Csanády és Kocsis egyaránt megtagadta a közreműködést, így a szándék nem valósult meg. Nem tudtuk kideríteni, hogy Kollár szeretett-e a Kotonai Tanszéktől rövidhullámu adó-vevő készüléket, de az biztos, hogy a híradócsoport a fontosabb rádióhíreket hangszalagra vette fel. Erre a célra két magnetofon készüléket használtak,

amelyek egyike a Szakszervezet, a másik Hirczy Béla emh. tulajdona volt. A Szakszervezet magnetofonja nov. 4-én elveszett, Hirczy magnetofonja pedig nov. 3. után Baranyai Józsefnek, az erdővédelmi kísérleti állomás vezetőjének szobájába került. Bizonyára Hirozy vitte oda, biztosabb helyre, mert a részletre vett készülék vételára még nem volt letörlesztve. A készüléket a nyugatra távozott hallgató édesapja kb. nov. végén hazavitte.

Németh János tanár, a Liszt Ferenc kulturház egyik alkalmazottja szerint, aki a kulturház hangosbemondóját szokta kezelni, a MEFESZ Intézőbizottság október 23-án vette át a hangos bemondót és azt nov. 4-én délután 1 óráig használta, 4-5 óra időtartalom kivételével, ekkor /az kb. október 31-én történhetett/ egy vidéki fiatalokból álló csoport kerítette hatalmába. Okt. 23-tól kezdve kb. 4 napon át csak egy hangszóron, a kulturházban elhelyezetten, mondták be a híreket a hallgatók. Azután elhozták a Ruhagvár erősítőjét és a mikrofonhoz a város több pontján /Lenin köruton, Sztálin téren stb./ is szereltek fel hangszórót. A bemondásra szánt szöveget mindig a MEFESZ bélyegzőjével ellátott, küldöncök útján eljuttatott írásokból olvasták fel. Új hiranyag érkezéséig az előbbi ismételték. Az ideiglenes Nemzeti Tanács megalakulása után a MEFESZ és a Tanács együttesen láttamozott szövegét olvasták fel.

Csapody István tanársegéd tudomása szerint azoknak a külföldi újságíróknak, akik Sopronban a híradócsoporthoz bejöttek, információszerzésen kívül más céljuk nem volt. Nem tapasztalta, hogy felbujtó szándékkal jöttek volna, vagy rá akarták volna bírni a híradócsoporthoz általuk megadott hírek közlésére. A riporterek csináltak néhány mutatósnek ígérkező felvételt a fülhallgatós rádiózókról, Televíziós felvételt készítettek a botanikus kertben parkoló autókról. Hoztak magukkal külföldi újságokat, /Presse, Arbeiter Zeitung/, amelyeket részben a hallgatók között, részben a városi lakosság körében osztottak szét.

Csapody István tudomása szerint egyetlen esetben fordult elő, hogy külföldről kifejezetten propagandairatok jöttek be, Két 30-35 év körüli orosz emigráns férfi hozta azokat. Pravda-fejlapos, cirillbetűs röplapok voltak, és orosz verseket tar-

talmazó antológia. Kiosztva nem lettek. Kertész István marxizmus tanszéki adjunktus szerint a verses könyvben a költemények után utmutatást lehetett találni a szovjet hatalom megdöntésére. A propagandairatokat 1957. február havában a soproni nyomozó hatóság vitte el.

A MEFESz Intézőbizottság által nyomtattatott röplapokat és a megrendelőlapokat a Soproni Nyomdából elszállította a rendőrség, így a nyomda nem tudott adni egyetlen példányt sem a jelen beszámoló munkához. A mellékelt példányokat Gunda Mihály adjunktus a rendőrségtől szerezte be.

35./ A rendészeti csoport feladata a város rendjének és nyugalmanak a fenntartása, továbbá az egyetemi, ill. főiskolai ifjuság által ellátott vezetőszerp határozottságának és folyamatosságának alátámasztása volt. A rendészeti csoport csak a többi csoportok megalakításakor vált határozottan megkülönböztethető szervezeti résszé, de már október 23-án megkezdődött az egyetemi ill. főiskolai ifjuság részvétele a rend fenntartásában, az akkor megalakított fegyvertelen hallgatói őrség révén.

36./ A hallgatói őrség október 23-án, a lengyelek iránti szimpátia-tüntetés alkalmával biztosította a felvonulás rendjét és idegenek csatlakozásának kizárását, majd este és éjszaka ellenőrizte a hallgatók bennmaradását a diákotthonokban. A budapesti fegyveres harcok megkezdése után a MEFESz Ideiglenes Intézőbizottsága számszerűen megerősítette az őrséget, amely a Városi Pártbizottság kérésére segítséget nyújtott a város nyugalmanak megőrzésében. Az őrség tagjai - kizárólag hallgatók - a Városi Pártbizottság tagjaival együtt éjszakánként végigjárták a város egyes részeit és ennek során ellenőrizték a diákotthonokat is. Október 26-án nyugalomra intették a tereken és az üzemek előtt csoportosuló munkásfiatalokat. Ugyanezen a napon Nagy László IV. é. emh., Bartucz Ferenc V.é. emh. ^{Gacsi} Vendel V.é. emh. - mint a hallgatói őrség tagjai - igyekeztek megakadályozni a szovjet emlékmű ledöntését.

37./ A magyaróvári véros fegyveres összetűzés kb. október 25-én ideérkezett hírére fontolgatni kezdte a fegyvertelen egyetemi illetve főiskolai ifjuság, hogy az egyre feszültebb -

bé váló helyzetben nem kell-e Sopronban tartani hasonló eset előfordulásától. Ugy vélték a hallgatók, hogy emek érdekében be kell vonni a fegyvereket az államvédelmi hatóság tagjaitól, valamint a polgári lakosságtól. Ilyen meggondolás alapján történt Sopronban, a rendőrség egyetértésével és közreműködésével, a fegyverek összehozása, többek között a Városi Pártbizottság tagjaitól és a vadász-fegyverek tulajdonosaitól is. Az államvédelmi hatóság tagjainak a fegyvereit a rendőrség vette el.

A Városi Pártbizottság személyi fegyverei bevonásának a körülményeit nem tudtuk kellő részletességgel és egyértelműen megállapítani, mert az abban szerepet játszott hallgatók jelenleg külföldön tartózkodnak. Tényként megállapítható, hogy a városi és a járási pártapparátus dolgozói október 28-án együtt voltak a Párt Sztalin téri épületében s ez alkalommal MEFESz-hallgatók és rendőrhatalmági közegek bevonták a Pártbizottság tagjainak személyi fegyvereit. Zárai Károly városi pártbizottsági titkár szerint a fegyverek elvételében a Rendőrség részéről Katona Sándor akkori rendőrkapitány és Szalai fhdgy. működött közre. A jelenvolt 13. pártfunkcionáriust az épület elé állított hallgatói őrség a nap folyamán gátolta mozgási szabadságában. Az őrség csak este, a fegyverek bevonása után, bizonyos idő elteltével, engedte meg az épület elhagyását. Az őrség tagjai közül csak Benkő Géza V.é.emh. nevét sikerült megállapítanunk. Az őrség visszavonása felől a MEFESz Intézőbizottság elnöke, Bujdosó Alpár III.é.emh. akkor intézkedett, amikor Gyulai Zoltán egyetemi tanár személyesen kért tőle felvilágosítást, igaz-e az a dr. Takács Endrétől - az Ideiglenes Nemzeti Tanács elnökétől - hozzá érkezett telefonhir, hogy Bognár Dezső volt városi tanácselnököt a MEFESz őrizetbe vette. Bujdosó Alpár sajnálatos tévedésnek minősítette a pártfunkcionáriusok kiengedésének elhúzódását és intézkedett a mozgási szabadságuk korlátozásának megszüntetése iránt.

Zárai Károly városi pártbizottsági titkár szerint a fogvatartás arra az időre szólt, amíg közülük két kiküldött nem tisztázza a fogvatartás okát a MEFESz Intézőbizottsággal. Ő és a járási titkár ment ki a MEFESz Intézőbizottsághoz. Itt Zárai Károly szerint Bujdosó Alpár azt mondta, azért tartóztatták le őket, mert jelentés érkezett, hogy a Pártbizottság az ÁVH. szerveivel fegyveres támadásra készül a MEFESz ellen. Ennek megcáfolása után, Zárai Károly szerint

a Mefesz részéről tettek még fel több kérdést az eddigi pártvezetési módszerek megváltoztatására vonatkozóan. Ennek során a két pártbizottsági titkár állást foglalt amellett, hogy ha nem követelnék tőlük eltérést a marxizmus-leninizmus elveitől, úgy készek minden esetben tárgyalni. A MEFESz Intézőbizottság tagjai pedig biztosították a pártbizottsági titkárokat arról, hogy ők is a szocializmus ügye mellett vannak s nem kívánnak tőlük olyasmit, ami a párt ügyét nem segítené elő. Roller Kálmán igazgató azt tanácsolta nekik, hogy három-négy napig ne hagyják el a lakásukat.

A vadászpuskákat és céllövő fegyvereket a hallgatók szedték össze a városban, és azokat a Főiskola vadászati gyűjteményében helyezték el. Ugyanide adták le a hallgatók és az oktatók a saját vadászfegyvereiket is, kb. okt. 28-29-én.

38./ A szovjet emlékmű ledöntésének bekövetkezte azt bizonyította, hogy annak időpontjában /október 26-án/ a rendőrség, a hallgatóság és a párt rendfenntartó képessége nem volt annyira hatékony, hogy a feszült tömeghangulat hirtelen fellobbbanásának ellenállni tudott volna. Megmutatta azt is, hogy az egyetemi ifjúság a rendbontó elemekkel szemben nem képes pusztán az erkölcsi tekintélyére támaszkodva fenntartani a rendet, és megtartani a kibontakozó vezetésének határozottságát. A rend, a nyugalom és a vezetés szilárdságának biztosítása érdekében, továbbá azért, hogy az ifjúság ilyen irányú eltökéltsége külsőleg is kifejezésre jusson, szükségesnek látszott, hogy a biztonsági őrszolgálatot az ifjúság rendészeti szervei a rendőrséggel együttműködve lássák el. Így alakult ki az egyetemi hallgatókkal megerősített rendőrrjárőrszolgálat /1 rendőr + 1 hallgató; 2 rendőr + 2 hallgató; stb./ Az együttes járőrszolgálatot a hallgatók először fegyvertelenül, majd a rendőrségtől és a határőrségtől kapott fegyverekkel látták el.

39./ A hallgatói őrség a növekedő követelményeknek megfelelően szervezetileg is megerősödött. A MEFESz vezetésének október 28-án történt erőteljes széttagolása alkalmával a rendészeti tevékenység irányítása külön csoport, a rendészeti csoport hatáskörébe került. Visi Emil erdőmérnök szerint - aki szintén itt működött több napon át s jelenleg a soproni Fűrészüzem vezetőjének helyettese - a csoportnál Baranyai József, a soproni erdővédelmi kísérleti állomás volt vezetője, a Főiskola oktatói közül Sziklay Oszkár adjunktus és

Szy Ferenc adjunktus tevékenykedett. Visi Emil, Perlaky Ferenc adjunktus nevét említette, hozzátéve azt, hogy ő egy-két nap múlva háttérbe szorult. /Visi Emil 1955/56 tanévben még tanársegédként, Baranyai József pedig adjunktusként dolgozott az Erdőmérnöki Főiskolán./

40./ A biztonsági őrszolgálat fegyveres megerősítésének szükségességét alátámasztotta a kőhidai rabok október 28-i kitörési kísérlete, továbbá egyes szélső jobboldali elemek izgatása a kifogásolható magatartásának tekintett pártfunkcionáriusok felelősségre vonására, végül számolni kellett azzal is, hogy az országhatáron át fognak beszivárogni rendbontó, zavart keltő elemek.

41./ Annak jellemzésére, hogy milyen veszélyek is fenyegettek a város közbiztonságát, különis említést érdemel a kőhidai fegyintézetben elhelyezett rabok /kb. 650 fő/ fellázadása.

Október 28-án, vasárnap egy filmelőadás után a rabok nem voltak hajlandók visszamenni a cellájukba, és kitörési kísérletet hajtottak végre, amelyet az őrség csak fegyverrel tudott visszaverni.

A rabok azt követelték, hogy bocsássák őket - mint politika foglyokat - szabadon, különben felgyújtják a fegyintézetet és kitörnek. Szabadonbocsátásukig tuszként visszatartják Nagy József főhadnagy fegyintézeti parancsnokot és Tóth Tibor bányamérnökhallgatót. A MEFESz részéről még több hallgató igyekezett segítséget nyújtani a rend fenntartásában.

A válságos helyzet rendezésére a MEFESz Intézőbizottság dr. Farkas Vilmos egyetemi docenst kérte fel. A soproni Ideiglenes Nemzeti Tanács Baranyai Lászlót, a Járási Ügyészség pedig dr. Wennesz Gyula ügyészt küldte ki. A bizottság október 29-én reggel ment Kőhidára. A rabok a két tuzst ekkorra kiengedték, de a fegyvertelen fegyőröket pajzsként maguk előtt tartották a börtön keskeny folyosóin, mikor a fegyveres fegyőrök vissza akarták kényszeríteni őket celláikba.

A rabok küldöttség útján közölték a bizottsággal, hogy a szabadonbocsátásukat követelik s óránként kb. 30 rab ügye legyen felülvizsgálva. A követelések teljesítése felborította volna a város nyugalma, a bizottság elutasító magatartása pedig a rabok kitörését okozta volna. Mivel az állásfoglalás elől kitérni és tovább bizonyta-

lankodni nem lehetett, dr. Farkas Vilmos kijelentette a rabok képviselői előtt, hogy ügyeiket a bizottság a törvényes előírások szerint felül fogja vizsgálni és az arra jogosultak szabadonbocsátására a soproni Ideiglenes Nemzeti Tanácsnak előterjesztést fog tenni. Tudomására hozta a raboknak, hogy a bizottság csak akkor kezdi meg a működését, ha minden rab visszatér a cellájába. Ha pedig újabb kitörést kísérelnek meg, azt minden erővel meg fogja akadályoztatni. Ezért a fegyintézet parancsnoka útján riadókészültséget rendelt el.

A rabok megtorpantak és visszatértek celláikba. A bizottság megkezdte az ügyek egyenkénti felülvizsgálását. Okt. 29-én, 30-án és nov. 2-án tartott a bizottság helyszíni tárgyalást, s ez alatt összesen 13 rab szabadonbocsátására hozott javaslatot. A felülvizsgált ügyekben a bizottság az ügyészség írásbeli, részben pedig rádióán közölt szóbeli utasítását követte. De még ezután is előfordult, hogy a rabok ismét elhagyták a celláikat és a tömegbe verődve követelődtek. Csak okt. 31-én, egy fegyintézeti tiszt, Hoós László hadnagy halálos balesete árán következett be, hogy minden fegyenc bezárt cellaajtó mögé került, noha ezt már okt. 29-én a felülvizsgálat megkezdésének feltételeként kötötte ki dr. Farkas Vilmos. Ezután már a fegyházban viszonylagos nyugalom volt.

42./ A hallgatók rendészeti tevékenységének megerősítéséhez szükségesnek mutatkozott fegyverek megszerzése nehézségekbe ütközött. Baranyai József, a soproni erdővédelmi kísérleti állomás volt vezetője, október 30-án megbizta Visi Emil erdőmérnököt, hogy próbáljon a Magyar-utcában székelő Szabadságharcos Szövetségtől szerezni fegyvereket. Itt fegyver már nem volt, néhány száz darab töltényt, egy nyujtott sávós rádióvevőt, távbeszélő vezetéket és készülékeket azonban tudtak adni.

43./ Visi Emil emlékezete szerint október 31-én a Főiskola kapujánál már fegyveres őrség állt, s a kapun belül is mozogtak hallgatók a néphadsereg felszerelésének megfelelő típusu hadipuskával, géppisztollyal és pisztollyal ellátva. Ugyanaznap Baranyai József Kópházára küldött Visi Emillel 10-15 fegyveres hallgatót, akik golyószóróval is el voltak látva, azzal a megbízással, hogy akadályozzák meg egy hír szerint Sopron felé tartó fegyveres fegyencsoport bejutását Sopronba és disszidálását. A várt csoportot a Fertő-tó partján a határőrök fogták el.

A Liszt Ferenc kulturházban elhelyezett hangosbemondónál okt. 31-ig fegyveres őrség nem volt, így e napon délelőtt megtörtént, hogy egy vidéki forrófejű fiatalokból álló csoport néhány órára hatalmába kerítette a hangos bemondót és azon át az egyetemi hallgatók mérsékelt vezetése ellen izgatott.

44./ Visi Emil szerint október 31-én este a köhidai határőrsről raktári fegyvereket hoztak be a Főiskolára, a határőrséggel történt előzetes megállapodás alapján. A fegyvereket a főépület I. emeletére vitték fel.

45./ Október 31-én a MEFESz Intézőbizottság által nyomtatott röplapon közzétették a Csornai és Soproni Forradalmi Katonai Tanács megalakulását /lásd az 5.sz. melléklet/. A röplap szerint a Csornai és Soproni Határőrség a rend fenntartását, a lakosság személyi és vagyoni biztonságának megvédését a nemzetőrséggel, a rendőrséggel és a soproni egyetemistákkal karöltve látja el.

46./ Október 31-től kezdve egyre komolyabb rendészeti problémát jelentett a Budapestről jött, disszidálni szándékozó személyek nagy száma. A MEFESz Intézőbizottság a határőrséggel együtt úgy határozott, hogy a menekülőket nem engedik tovább Sopronból. A menekülők visszatérni nem akartak, a Rendőrség nem tudta valamilyenükét őrizetbe venni, a városban való összegyülekezésük pedig tovább nehezítette a rend fenntartását. Végül a menekülők áradata annyira megnövekedett, hogy visszatartásuk csak egy-két napra sikerült.

47./ A rendészeti csoport kb. november 1-től kezdve egyre erősebben elzárkózott és önállósította magát. Ismeretlen személyek kezdtek a vezetőségben tevékenykedni. Fegyveresen őriztetett helyiségeibe csak a csoport vezetőjétől kapott engedély alapján lehetett belépni. Simon János, a Műszaki Egyetem Katonai Tanszéke volt vezetőjének, Visi Emil erdőmérnöknek, Lődör Ferenc IV. évf. erdőmérnök-hallgatónak, stb. tudomása szerint a "Katonai tanács"-ként is emlegetett csoport vezetése egy "Pista bácsi"-nak nevezett személy kezébe került. A vezetőség szándékairól és a csoport szervezetének kialakításáról a MEFESz Intézőbizottságnak sem volt kellő tájékoztatója. Ennek tulajdonítható, hogy az Intézőbizottság elnöke többnyire csak utólag, egyes megütközést keltő cselekedetek tudomására ju-

tásakor avatkozhatott be.

48./ A Marxizmus-leninizmus tanszék oktatói közül Lovászi Gyula adjunktust, Kertész István adjunktust, Papp István tanársegédet és a feleségét november 2-án, amikor nevezettek bejöttek a fizetésüket felfalni, a Főiskolán őrizetbe vették. Ez alkalommal "Pista bácsi" Kertész Istvánnak több kérdést tett fel, udvarias modorban. Az őrizetbevétel kb 2-3 órán át tartott. Bujdosó Alpár, a MEFESz Intézőbizottság elnöke személyesen szabadította ki az őrizetbe vett oktatókat s közben felháborodását fejezte ki "Pista bácsi" tulkapása miatt.

49./ A katonai csoport vezetője, valamint azok az erdőmérnök-hallgatók és oktatók, akik a csoport vezetésében közreműködni látszottak, külföldre távoztak, így nem tudjuk részletesen feltárni a csoport nov. 1-4 közötti tevékenységét, továbbá tisztázni azt, hogy kinnek mi szerepe volt az ifjúság további felfegyverzésében és a szovjet erők elleni ellenállásra való készültségbe helyezésében. Ugy látszik azonban, hogy a rendészeti csoport katonai csoporttá alakulásától és elzárkózásától kezdve egyre inkább kicsuszott a vezetésnek ez a része az ifjúság és a mellékük delegált oktatók kezéből és ismeretlen, régi, kiszolgált katonatisztek kezébe került át, akik saját elgondolásuk és szándékaik szerint fegyverezték fel és szervezték meg az ifjúság fegyveres szolgálatra beosztott részét.

Dr. Haracsi Lajos egyetemi tanár és Dr. Farkas Vilmos docens emlékezte szerint a MEFESz Intézőbizottság elnöksége egységes álláspontot foglalt el abban a tekintetben, hogy a vezetést nem fogja átadni Nyugatról esetleg beszávargó elemeknek, és bevonni sem fogja őket a vezetésbe. Ezt az elvet érvényesítette adott esetben pl. kb. nov. 2-án, amikor egy Apponyi nevű Belgiumból érkezett fiatalember kereste fel a MEFESz Intézőbizottságot, az utazásnak okát, módját azonban nem tudta kellőképpen megindokolni s ezért az Intézőbizottság őrizetbe vetette és a városból kitoloncoltatta. A rendészeti csoport irányítása tekintetében azonban az Intézőbizottság elnöksége nem érvényesítette kellő eréllyel az álláspontját.

50./ A Főiskola dolgozói - Roller Kálmán igazgató által ismerttetett kormányrendelet alapján - nov. 2-án titkos szavazással megválasztották az Erdőmérnöki Főiskola Forradalmi Tanácsát. A választógyűlés résztvevői a tanszékvezető oktatókból, valamint a segédoktatók, adminisztratív, műhelyi és hivatalsegédei dolgozók

Küldöttől álltak, névszerint: Roller Kálmán, dr. Magyar János, Tuskó Ferenc, Sébor János, Lámfalussy Sándor, Haracsi Lajos, Jablánczy Sándor, Winkler Oszkár, dr. Pallay Nándor, Kiss Ignác, dr. Farkas Vilmos, Adamovich László, Teszárs Géza, Klima Imre, Gencsi László, Kornya Lajos, Zilahy József, Pittner Jánosné, Szőke Anna, Nándorffy Nándorné, Burkert Ferenc, Király Ernő, Ruzsovics Ernő, Szabó Sándor.

A gyűlés a Tanács elnökévé Sébor János egyetemi tanárt, tagjaivá Stasney Albert és Roller Kálmán egyetemi tanárt, dr. Farkas Vilmos egyetemi docenst, Teszárs Géza, Klima Imre, és Ágfalvi Imre adjunktust, Szőke Anna és Pittner Jánosné adminisztratív dolgozót, Király Ernő műhelyi dolgozót, Szabó Sándor és Ruzsovics Ernő hivatalsegédet választotta meg.

A választás után értekezletre összeült főiskolai forradalmi tanács a feladatát abban látta, hogy a Főiskola állami vezetőségét működésében támogassa és ellenőrizze, a Bányamérnöki Kar közvetlenül megelőzően megalakult forradalmi tanácsával együttműködésben kialakítandó szempontok szerint. A Főiskola Forradalmi Tanácsa állást foglalt amellett, hogy a személyzeti osztály tagjai és Strausz József adjunktus - a főiskolai alkalmazottak többségének akkori megítélése szerint - kifogásolt magatartású dolgozók illetményét továbbra is kell folyósítani. Az esetleges zaklatásuk elkerülése végett azonban tanácsosnak tartotta, hogy az illetők egyelőre ne járjanak be a Főiskolára. Továbbá elhatározta a Tanács, hogy a személyzeti osztály által vezetett káderlapokat a nyugalom biztosítása érdekében egyelőre nem szabad nyilvánosságra hozni, s azokat a személyzeti osztály pánccélszekrényében lezárva és lepecsételve kell tartani. A szekrény kulcsait az ülés résztvevőinek jelenlétében Sébor professzor átvette Tuskó Ferenc igazgatóhelyettestől és átadta Roller Kálmán igazgatónak.

51./ A Főiskola, valamint a Bányamérnöki és a Földmérőmérnöki Kar Tanácsa, a Bányamérnöki Kar épületében november 3.-án tartott együttes ülésben elhatározta, hogy a három felsőoktatási intézmény Soproni Műszaki Egyetemmé egyesül és az egyetem ideiglenes rektorává dr. Hornoch Antal egyetemi tanár javaslatára közfelkiáltással dr. Vendel Miklós egyetemi tanárt választja meg.

52./ Közvetlenül a tanácsülés után a Főiskola és a két kar

forradalmi tanácsai is együttes ülést tartottak és elhatározták, hogy támogatják az egyesített kari tanácsok határozatát oly módon, hogy hasonló állásfoglalásra kérik a Földművelésügyi Minisztérium és az Oktatásügyi Minisztérium forradalmi tanácsát. A Főiskola és a két kar forradalmi tanácsa több ülést nem tartott. Az ülésekről jegyzőkönyvet nem találtunk.

53./ Nagy Imre november 4-én hajnalban elmondott drámai hangú rádióbeszéde után Sopronban kitört a pánik. Híresztelések terjedtek el, hogy Budapestet bombázzák, Győr és Komárom között ejtőernyősök szálltak le. Köztudomásu volt, hogy fegyveres erők vannak készenlétben a szovjet harckocsik Sopronba való bevonulásának megakadályozására, így valószínűnek látszott, hogy sor fog kerülni fegyveres összeütközésre. Simon Jánosnak, a Katonai Tanszék volt vezetőjének tudomása szerint a hangosbemondó felszólította a tartalékos tiszteket, vonuljanak be szolgálattételre.

A hangos bemondó szerepét nem sikerült kellőképpen tisztáznunk a pánik előidézésében, ill. fokozásában. Németh János tanár, a Liszt Ferenc kulturház egyik alkalmazottja szerint a hangos bemondó nov. 4-én du. 1 óráig a MEFESz kezében volt. Csapody István tanársegéd szerint november 4-én a MEFESz híradó csoportja már nem működött, így az oda beosztott oktatóknak és hallgatóknak nem lehetett szerepe a pánikkeltésben.

A pánikhangulat, főként a harci cselekményektől való félelem miatt megkezdődött a tömeges menekülés. Kb. délelőtt 11 órától kezdve autóbuszok vitték eleinte inkább csak a nőket és a gyermekeket, később már nagy számban a férfiakat is, a Bécsi-úton az országhatár felé./A Főiskola alkalmazottai közül a 6.sz. mellékletben felsorolt 23 oktató, 11 adminisztratív- és 7 kisegítő dolgozó, összesen 41 személy lépte át az ország határát./

54./ A MEFESz Intézőbizottsága november 4-én a délelőtti folyamán átköltözött a Főiskoláról a Rákosi Mátyás-üdülő épületébe, majd onnan a kora délutáni órákban dezorganizálódva Ausztriába menekült. A hallgatóság is szétzilálódott. Egy tekintélyes részük délután és a késő esti órákban egyenként, vagy kisebb-nagyobb csoportokban átment a határon.

55./ A szovjet harckocsik Nagycenkre érkezésekor az a hír terjedt el, hogy a fertői tüzérezred fel fogja tartóztatni a szovjet harckocsikat, ha azok Sopronba bevonulni szándékoznának.

A részleteiben nem ismert haditerv végrehajtásához, Simon Jánosnak, a Katonai Tanszék volt vezetőjének értesülése szerint, a hallgatók 3 századát fegyverezték fel gyalogsági fegyverekkel. "Pista bácsi" a felfegyverzett hallgatók két századát november 4-én Sopron előterébe küldte, egy századot pedig a Muck-kilátónál visszatartott a saját biztosítására. A harckocsik megindulásakor a fertődi tüzérezred lövege "csütörtököt mondott", mert az ütőszeget előzetesen kiszereelték a lövegéből. Így azután a szovjet csapatok előőrse /4 harckocsiból álló különítmény/ a Sopron előterében készültségbe helyezett ellenállást lövés nélkül leszerelte.

Szilágyi István IV.é.emh. leírása szerint a felfegyverzett hallgatókat gépkocsival vitték ki a szovjet harckocsik elé. A IV. évf. erdőmérnökhallgatókat Sopronból kb. 1-1,5 km távolságra, az V. évf. erdőmérnökhallgatókat és bányamérnökhallgatókat pedig Kópháza közelében tették le. Ott magukra hagyták őket. Sem katonatiszt, sem egyetemi, ill. főiskolai oktató nem volt velük. A Sopronhoz közelebb letett hallgatók szétoszlottak a terepen, gödrökben huzódtak meg, ki közelebb, ki távolabb az uttól. A szovjet harckocsik odaérkezésekor kiszállt egy magyar és egy szovjet tiszt. A szovjet tiszt a magyar tiszt tolmácsolásában felhívta a hallgatókat, hogy tegyék le a fegyvert. Tiszti becsületszavát adta, nem lesz bántódásuk. Azok a hallgatók, akik közelben voltak, lerakták a fegyvert az utra. A többiek elhuzódtak az erdő felé és hazatértek. A többi harckocsiból is kiszálltak a katonák, elbeszélgettek az odaérkezett hallgatókkal és igyekeztek a félelmüket eloszlatni. Kb. fél órai beszélgetés után a szovjet parancsnok hazaküldte a hallgatókat.

56./ A szovjet harckocsik 1956. november 4-én délután kb. 4 órakor érkeztek meg a városba. Körülmentek a Lövér-köruton, majd a Posta és a Rendőrség épületei előtt helyezkedtek állásba. Ekkor igen mély lett a csend.

III. Rész.

Az októberi-novemberi események folytatása.

/1956.nov.4-1957.febr.19./

1./ 1956. november 4.-én /vasárnap/ délután kb. 6-1/2 óra tájban dr. Magyar János igazgatóhelyettes a Dimitrov-téri diákotthonból négy elsőéves erdőmérnökhallgatóval a Főiskola területére ment, hogy megkezdje a rend helyreállítását és megakadályozza a fosztogatást. Rövidesen csatlakozott a csoporthoz Vancsura Rudolf tanársegéd, Farkas Vilmos docens és négy bányamérnökhallgató /köztük Schmidt József III.éves/ is. A csoport végigjárta a pincehelyiségektől kezdve emelteről-emeletre, illetve szobáról-szobára haladva minden épületet és lezárta a tárva-nyitva maradt ajtókat: Közben kb. éjfél tájban - a Főiskola igazgatási épületéből eltávolított 16-18 fegyveres, kézigránátos idegent, s ezután gondoskodott az egyetemi, illetve főiskolai épületek megfelelő őrzéséről. Jóval éjfél után a csoport két papírzsákban kenyeret - /főképen kenyér darabok/ - és megbontott konzervdobozokat, amiket a matematikai és az ábrázoló mértani tantermekben szedett össze, a Dimitrov-téri diákotthonba küldött onnan kihívott férfi és nő erdőmérnökhallgatókkal. /A küldeményt a diákotthonban Bognár Antalné gondnoknő vette át és a hallgatóság nov. 5-i élelmezésére használta fel./ A csoport intézkedett aziránt is, hogy az éjjeli őrség tagjai hideg konzerv-vacsorájuk mellé a Dimitrov-téri diákotthonból meleg teát kapjanak. Ezt a megbízatást Bognár Antalné gondnoknő, valamint Homolyáné Antal Zsuzsanna, Révész Márta és Waliczkyné Németh Gizella erdőmérnökhallgatók teljesítették az akkori körülmények között példás helytállással. Az éjszaka még hátralévő részére a Főiskola, illetve Egyetem területén az éjjeli őrség vezetését Kollár József IV. éves dolgozótagozatos bányamérnökhallgató látta el.

2./ 1956. november 5.-én kora reggeltől kezdve a főiskolai épületekben és a botanikus kertben fellelhető katonai fegyvereket és lőszert a fizikai dolgozóknak és a hallgatóságnak a bevonásával néhány nap alatt összegyűjtöttük és a határőrség, valamint a rendőrség parancsnokságának tudtával, illetve a parancsnok segítségével folyamatosan clozállítottuk.

Ezzel kapcsolatban történt november 6-án délután, hogy két katonai teherautó parancsnoka, állítólag egy fertődi tüzérhadnagy, vonakodott a Főiskola igazgatói épülete mellett lévő lőszereket és egyéb tűzérési anyagot elszállítani, és hosszas alkudozás után - megfordulás ürügye alatt - autóival a botanikus kertben egészen máshelyen lévő benzinraktárhoz hajtott. Az utat számára az első kocsiiban a vezető mellett ülő Kassay Viktor V. éves erdőmérnökhallgató mutatta. Amikor az autókat a benzinraktár mellett megtaláltuk és a hadnagy nem teljesítette Magyar János igazgatóhelyettesnek azt az ismételt kérését, hogy fogjon hozzá a lőszer-elszállításához, hanem ehelyett a benzinrakodást akarta megkezdni, a főkapu körül tartozkodó hallgatókat hívtuk segítségül, hogy a pisztolyát elő-elő kapó hadnagyot, illetve autókat a hallgatóság fegyvertelen tömegének erejével az igazgatói épülethez kényszerítsük. Egy-egy autónak 50-50 liter benzint mégis adnunk kellett, pedig bőven volt a lőszer elszállításához benzinünk. /A hallgatóság egy részét ekkor már vissza kellett tartanunk attól, hogy a hadnagyot megverjék, akire állítólag azért is haragudtak, mert november 4-én, és ezt megelőzően is, ő volt a leghangosabbak egyike, akik a hallgatóságot felfegyverezve Sopron előterébe vezényelték./ Végülis a hallgatóság nyomására a hadnagy engedett, az autók az előbb említett lőszer és egyéb anyagok mellé futottak, ott a hallgatóság a lőszerket /stb-t/ az autókra felrakta, a megterhelt autók a katonákkal együtt nagykeservesen elhagyták a Főiskola területét. Ekkor a főbejárat vaskapuszárnyait összeláncoltuk. /Kassay Viktor emh. az országot elhagyta, a tüzérhadnagy nevét nem sikerült megtudnunk./ Ennek az eseménynek a során a segédoktatók közül különösen Genesi László adjunktus állt helyt.

Itt említjük meg, hogy fegyver és lőszer a későbbiekben is elő-elő került még. Legutóbb 1957. június hó 20-án a Főiskola botanikus kertjében kaszáló munkások hívták fel a figyelmünket egy kézi-gránátra. Az előkerült fegyvereket, lőszerket mindig és minden késedelem nélkül a rendőrségre szállíttattuk.

3./ A Főiskola területére került különféle üzemanyagok tűzbiztos tárolását, felmérését, leltározását 1956. november 5-től kezdve rendszeresen végeztük. Nov. 5-i leltárunk adatai szerint

6006 liter közlekedési benzint,
18565 " gázolajat,
956 db á 20 literes benzinkannát tároltunk.

A benzint a kannákból 200 és 300 literes vashordókba helyeztük, a gázolajat pedig földalatti beépített gázolajtároló medencékbe gyűjtöttük. /Ezt a nem éppen könnyű munkát különösen Roxer Egon tanársegéd, Fejes István ifjusági káderes és Varga Ferenc I. éves ordómérnökhallgató végezték el más ordómérnökhallgatók és technikumi tanulók segítségével./

1957. febr. 1-én az Államrendőrség tagjai /Ferennczi Sándor és Szilágyi László elvtársak a kimutatott készletből 700 liter benzint, 16500 liter gázolajat és 956 db üres benzineskannát zároltak, amit utasításukra, elismervény ellenében, az állami gazdaságok és közületi vállalatok vettek át.

Az idegen benzinkészletből korábban már átadtunk:

a Műszaki Egyetemenek	1000 litert
a Geodéziai Kutató Laboratóriumnak	1000 "
a Geofizikai Kutató Laboratóriumnak	1100 "
a Tanulmányi Erdőgazdaságnak	600 "

A Rendőrség a zárolás során a benzinkiadásokat tudomásul vette.

4./ 1956. november 5-én megkezdjük a Főiskola területén még fellelhető, vöröskeresztes adományokból származó ruhaneműek, élelmiszerek és gyógyszerek számbavételét is, majd pedig a Városi Tanácssal létrejött megállapodásunknak megfelelően ezeknek az anyagoknak a folyamatos elszállításhoz fogtunk. A Városi Tanács képviselőiben Marton László pénzügyi oszt.vez. és Hergovits József előadó jártak el. Az anyagoknak a Főiskola épületéből való kihordásában és gépkocsira való rakásában a Városi Tanács és a Posta dolgozói vettek részt.

A Városi Tanács - feljegyzéseink és elismervényeink tanúsága szerint - 1956. november 14-től nov. 19-ig átvett:

16.819 kg különféle ruhaneműt és cipőt,
40 db kartondobozban különféle gyermektápszert
7 láda tejport, kondenzált tejet, szappant /á 60 kg/,
89,5 kg élesztőt,
10.942.0 kg különféle élelmiszert /liszt, buza, bab, rizs,
vaj, burgonya, stb./

1957. február 13-án a Városi Tanács átvett:

25 zsák ruhaneműt, 86 db gyermektakarót, 9 vattapaplant, 2 dunnát, huzatot, 6 párnát, egy matracot, egy szalmazsákot, 2 m vatte-

lint, 2 db lepedőt és paplanhuzatot.

1956. november 14-től dec. 19-ig a Városi Tanács átvett:

1 láda fertőtlenítőt és altatót, 44 láda, doboz és köteg különféle gyógyszert és kötést és 1 üveg 5 l. tink. mothiolata gyógyszert.

Az egyesített kari tanácsok 1957. február 22-i határozata alapján a Műszaki Egyetem Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kara 202 db különféle takarót, 28 m flanelanyagot, az Erdőmérnöki Főiskola pedig 211 db különféle takarót és 28 m flanelanyagot vett át. Az Egyetem és a Főiskola az átvett anyagot a diákoththonok textilanyagainak a kiegészítésére, ill. pótlására használja fel. A Főiskola az anyagokat 127/861-864, valamint 127/183-184 tétel-számok alatt vette leltárba.

Az 1956. november 4-e után a Főiskola tornatermében maradt - felnőttek étkezésére való, főképpen konzerv élelmiszereket - a Főiskola, ill. a Műszaki Egyetem Tanács, valamint a Városi Tanács és a Szovjet Városparancsnok /Bondzsuk alezredes elvtárs/ egybehangzó határozata alapján az erdőmérnökhallgatók, a bányamérnökhallgatók és a földmérőmérnökhallgatók választott képviselőik útján egymás között megosztották és az egy-egy Kar ifjúságára eső részt saját maguk a diákoththonaikba szállították. /Ez a konzerv mennyiség jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a november 4-e után napokon át, sőt még hetek múlva is jelentkező étkeztetési nehézségeket az ifjúság jó egészségben kiállta.

Az egyesített Kari Tanácsnak a Városi Tanács és a Városi Pártbizottság képviselőjével egyetértésben hozott 1956. nov. 5-i határozata alapján a hallgatók és az egyetemi alkalmazottak a vöröskeresztes ruhaneműekből is kaptak saját szükségletükre néhány ruhadarabot, - pecséttel ellátott szállítójeggyel együtt, hogy a ruhaneműek származását bárki előtt igazolhassák.

November 7-én déltájban, amikor a három Kar ifjúsága a tornateremből a reá eső konzerv és élelmiszereket a diákoththonokba szállította, más hallgatók pedig a kapott vöröskeresztes ruhaneműekből készített csomagjaikkal igyekeztek a Főiskola területét elhagyni: egy autónyi katona szállta meg a Főiskola botanikus kertjét és főbejáratát. A katonák parancsnoka Farkas Antal százados megátolta az ifjúságot az élelem elszállításában, a ruhaneműs csomagokkal pedig a hallgatókat a Főiskola területéről nem engedte utjukra. Farkas Antal százados az egyetemi, illetve főiskolai

hallgatókat tolvajoknak, fasisztáknak, stb. nevezte és az oktatókat, más dolgozókat a hallgatósággal együtt az Egyetem, ill. Főiskola területéről a katonáival el akarta távolíttatni. Dr. Magyar János igazgatóhelyettes tiltakozott az egyetemi autonomiának ilyen durva megsértése ellen és Pántos Györgyöt, a MTA Talajbiológiai Intézetének igazgatóját tolmácsul kérve: segítségért Bondzsuk alezredeshez, a szovjet városparancsnokhoz fordult. Bondzsuk alezredes a késő-délutáni órákban a Főiskola területére kijött, a az egyesített Kari Tanácsnak, a Városi Tanács és a Városi Bizottság képviselőjével közösen hozott határozatát helyesnek, illetve célszerűnek minősítette. Ezután az ifjúság élelmiszerét és a kapott ruhaneműket hazavitte. Bondzsuk alezredes elvtárs egyszersmind intézkedett aziránt is, hogy a magyar katonai hatóságok a Főiskola, illetve az Egyetem vezetőit a főiskolai és egyetemi területen való rend helyreállításában és az oktatás mielőbbi megkezdéséhez szükséges előkészületek megtételében több ne háborgassák. /A Bondzsuk alezredes elvtárssal és kíséretével való tárgyalásban Pántos György a tolmácsoló tevékenységével rendkívül hatékony és elismerésre méltó munkát fejtett ki./

5./ A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar 1956. november 5-én közös tanácsulást tartott. A tanácsülésben elhatározták, hogy a két felsőoktatási intézmény vagyoni állagának megőrzése és a külföldi vöröskeresztes küldemények védelmére éjjel- nappali őrséget állítsunk, a hallgatóság és a dolgozók a vöröskeresztes ruhaneműkből és cipőkből saját szükségletükre, meghatározott módon, részesülnek, egyébként a küldeményeket átadjuk a Városi Tanácsnak, a rendet a Főiskola és az Egyetem épületeiben stb. mielőbb helyre állítjuk, az oktatást 1956. november 12-én megkezdjük, az eltávozott hallgatók és oktatók visszatérése érdekében pedig megteszünk minden tőlünk telhetőt. Bognár Dezső, városi tanácselnök elvtárs, aki a gyűlésben részt vett, megnyugtatóul közölte, hogy személyében garantálja: egyetlen itthonmaradt, vagy hazatérő oktatónak és hallgatónak sem fog bántódása esni és zaklatni sem fogják őket. A tanácsülés határozata alapján november 6-tól kezdve a főiskolai és egyetemi alkalmazottak - néhány kivétellel - mind munkába állottak.

6./ 1956. november 5-én a Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar közös oktatói- és hallgatói-értekezletet is

tartottak. Ezen az értekezleten dr. Magyar János igazgatóhelyettes a jó rend és a főiskolai vagyonbiztonság /stb./ mielőbbi helyreállítására érdekében

dr. Haracsi Lajos egyetemi tanárt az Erdőszeti Kémiai,
Tompai Károly egyet. adjunktust az Erdőtelep. és fásítástani,
Horpay Imre egy. adjunktust az Erdőfeltárástani,
Gencsi László egy. adjunktust a Növénytan

Séber János egy. tanárt az Erd. Építéstani Tanszékre
nézve a tanszékvezetői feladatok ellátására felkérte. A megnevezett
főiskolai oktatók élőszóban történt felkérését Magyar János igaz-
gatóhelyettes a tanszékvezetői feladatok ellátására 1956. november
hó 7-én írásban megismételte.

7./ A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar ta-
nácsának tagjai 1956. november 7-én közös tanácsülésben ismét fog-
lalkoztak az Ausztriába távozott oktatók és hallgatók hazahívásá-
nak kérdésével. Aggasztó ténynek mutatkozott, hogy a Bányamérnöki
Kar Köztársaság-uti diákokthozban lakó hallgatók megfélemlítve
érzik magukat, mert egy határőr százados megfenyegette őket, mond-
ván, ő tudja, hogy kik szerveztek közülük. Egy másik magyar kato-
na pedig fasisztának bélyegezte a hallgatókat.

A tanári kart értekezlet közben meglátogatta Bondzsuk szov-
jet alezredes, a város katonai parancsnoka, politikai tisztjének
és a városi pártbizottság képviselőjének kíséretében. A szovjet
parancsnok kifejtette, hogy az ifjúságról általánosságban rossz
véleménye van, de a soproni főiskolai, illetve egyetemi ifjúság-
ról jó véleményt alkotott. Kijelentette, hogy nem lesz retorzió,
mindenki megbocsátásban részesül, aki eltévelygett. A szovjet po-
litikai tiszt hangsúlyozta, hogy a hibát nem az ifjúság és a nép
követte el, hanem a vezetők. Megérti, hogy az ifjúság külföldre
távozott, de minél előbb jöjjön vissza. A városi pártbizottság
képviselője: Zárai Károly elvtárs kifejtette, meg akarja szüntet-
ni a nyugtalanságot, szorgalmazni akarja a kiment hallgatók visz-
zahívását és biztosítja az ifjúság bántatlanságát. /A tanácsü-
lésben részt vettek a város képviselőiben Marton László, a rend-
őrség részéről Horváth Lajos százados, a járási P.B. nevében po-
dig Pálinka Ferenc elvtárs is. A tolmács feladatait Drobnits Károly
látta el igen jól./

8./ 1956. november 9-én a Főiskola igazgatóhelyettesénél jelentkezett munkára:

Bognár Dezsőné, személyzeti osztályvezető,

Székács Jánosné, a személyzeti nyilvántartás vezetője,

Horváth Jánosné, a személyzeti oszt.hivatalsegéde és

Strausz József, volt függetlenített párttitkár, az Építés-tani tanszéken félállásos adjunktus.

Dr. Magyar János igazgatóhelyettes az érdekeltekkel való egyetértésben és korábbi fizetésükkel:

Bognár Dezsőné az igazgatói hivatalba,

Székács Jánosné a terv- és pénzügyi osztályhoz,

Horváth Jánosné a terv- és pénzügyi osztályhoz,

Strausz Józsefet pedig egészállásos adjunktusi minőségben az Építéstani Tanszékre osztotta be.

1956. nov. 10-én a Főiskola igazgatóhelyettesénél jelentkezett munkára Fejes István ifjúsági káderes is.

Dr. Magyar János igazgatóhelyettes Fejes Istvánt - szintén vele egyetértésben és korábbi fizetésével - szintén a terv és pénzügyi osztályra osztotta be.

Mind Bognár Dezsőné és társai, mind pedig Fejes István elvtárs a szolgálatra való jelentkezésük alapján mindjárt munkába álltak.

9./ 1956. november 10-én, az oktatás folytatásához szükséges rend helyreállításával, az órarendet a szénvel való takarékoskodás követelményének megfelelően és a megcsappant hallgatóság létszámának figyelembevételével módosítottuk. A tanulmányi rendben előírt előadásokat és gyakorlatokat évfolyamonként a hallgatói létszámnak megfelelő befogadóképességű egy-egy tanterembe, esetleg tanteremnek berendezett szobába telepítettük, kivéve a rajzos gyakorlatokat, amelyek számára egy erre alkalmas tantermet jelöltünk ki.

1956. november 12-én /hétfőn/ reggel 8 órakor - az új órarendnek megfelelően - az oktatást megint megkezdtük és napról-napra, megszakítás nélkül folytattuk.

Az egyes évfolyamokat 1956. nov. 12-étől kezdve az egész fűtési időnyben /tehát 1957. május 15-éig/ egy-egy tanteremben oktatottuk.

... 1956. november 12-én a tanácsban eldőlt.

Itt említjük meg, hogy az 1956/57 évi tanév fűtési időnyében október hó 15-étől május hó 15-éig, a korábbi évek átlagos 6.000 q-ás szén- és 700 q-ás fa-fogyasztásával szemben 2.187 q szén- és 188 q fát használtunk fel. Megemlítésre méltó azonban az is, hogy tanszékeként is legfeljebb csak két helyiséget /a tanszékvezetői és egy segédoktatói szobát/ fűtöttünk és a hivatalok helyiségeit is összevontuk a dolgozók célszerű átcsoportosításával.

10./ 1956. november 12-én a munkaidő alatt Bognár Dezsőné szem. osztályvezető a hivatali helyiségben levő páncélszekrényt Márz József lakattossal kinyitatta, mert a páncélszekrény kulcsai elveszttek; viszont benne voltak elhelyezve a személyzeti osztály másik páncélszekrényének kulcsai. A páncélszekrény kinyitásakor Bognár Dezsőné, Fejes István és Székács Jánosné azt látta, hogy a szekrényben a keresett kulcsokon kívül pénz is van. Hívásukra megjelent a szobába dr. Molloy János gazd. ig.helyettes és megállapította, hogy a páncélszekrényben 8.246,20 Ft készpénz van. A jelenlévők erről jegyzőkönyvet készítettek és a talált készpénzt a Főiskola pénztárában letétbe helyezték. Minthogy a szóbanforgó készpénz rendeltetése ismeretlen volt, az összeget az Orsz. Takarékpénztárnál vezetett 1988. sz. "főiskolai gyűjtőbetét" elnevezésű betétkönyvünkre helyeztük el.

11./ 1956. november 12-én d.u. 4 órára dr. Magyar János igazgatóhelyettes a Főiskola valamennyi oktatóját értekezletre hivta össze és bejelentette a következőket:

a./ Dr. Vendel Miklós egy. tanár, ideiglenes rektor elnöklése alatt a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kar, valamint az Erdőmérnöki Főiskola közös ügyeinek intézésére Rectori Tanács alakult; a Tanácsban a Főiskolát Magyar János, Séber János, Lámfalussy Sándor és Stasney Albert professzorok képviselik.

b./ A vöröskeresztes anyagok számbavétele és elszállítása rendszeresen folyik,

c./ A Földművelésügyi Minisztériummal sem telefonon, sem másképpen nem sikerült még kapcsolatot találnia.

d./ A Főiskola, illetve Egyetem területe továbbra is autonóm terület.

e./A Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar-nak Soproni Műszaki Egyetemmel történő egyesítése esetében az új egyetemen a Főiskola Erdőmérnöki Karként működne tovább.

f./Az Erdőműveléstan Tanszékről minden oktató Nyugatra távozott. Ezzel kapcsolatban Magyar János azt javasolta, hogy a tanszékre háruló tárgyak oktatására a Főiskola kérje fel dr. Roth Gyula nyug. professzort, az Erdőműveléstan Tanszék hosszú éveken át volt vezetőjét. - Az értekezlet a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Ezután az értekezleten vita folyt az oktatás folytatásáról. Az értekezlet résztvevői közül 25-en az oktatás folytatása mellett, 4-en az oktatás folytatása ellen szavaztak, 3-an pedig tartózkodtak a szavazástól.

Az értekezlet résztvevői az egyes tanszékek feladatait végigtekintve arról számoltak be, hogy a tanszékeken az oktatás folytatásának akadályai nincsenek. Célszerűnek mutatkozott azonban mindazokra a tanszékekre, amelyeknek a kinevezett tanárai Nyugatra távoztak, az itthonmaradt professzorokból egy-egy segítő-ellenőrző vezetőt választani. Az Építéstan Tsz. ilyen értelmű gondozását Stasney Albert, az Erdőfeltárástan Tanszékét Sébor János, a Kémiai Tanszékét dr. Botvay Károly, az Erdőműveléstan Tanszékét dr. Roth Gyula, az Erdőtelepítéstan Tanszékét Lámfalussy Sándor, a Növénytan Tanszékét pedig dr. Haracsi Lajos egyetemi tanár vállalta magára.

Hárs László diákotthoni igazgató bejelentette, hogy a diákotthonban rend van, Béky Albert főmérnök jelentése szerint pedig a Tanulmányi Erdőgazdaságban mindenki a helyén áll.

Az értekezlet föltétlenül szükségesnek nyilvánította, hogy az Ausztriába távozott hallgatók után hazahívásuk céljából küldöttség menjen.

Magyar János igazgatóhelyettes az értekezlet résztvevőit, s főképpen a Főiskola Tanácsának tagjait, arra kérte, hogy válasszanak igazgatót és egy igazgatóhelyettest is. Az igazgatói állásra Sébor János professzort, az igazgatóhelyettesi állásra pedig dr. Farkas Vilmos egyetemi docentet javasolta.

A kérést, illetve javaslatot az Oktatói Értekezlet nem fogadta el; Stasney Albert, Sébor János és dr. Haracsi Lajos érvelése alapján az értekezlet úgy döntött, hogy Magyar János a régi szokásoknak, illetve szabályoknak megfelelően vegye át az

igazgatói teendők ellátását, s ha szükséges, vegye igénybe az ügyek intézésében minden oktatótársát. Magyar János a nehéz körülményekre való tekintettel, amelyeknek feladatai előtt meghátrálni nem akart, az értekezlet döntését magára nézve kötelezőnek fogadta el. Ezután megemlékezett Vancsura Rudolf tanársegéd november hó 4-éről 5-ére virradó éjszakán tanusított bátor magatartásáról, amikor is Vancsura Rudolf egy idegenekből álló fegyveres alakulatnak a Főiskola területéről való eltávolításában hatékonyan segédkezett.

12./ A Főiskola oktatóinak 1956. november 12-i egyhangú állásfoglalása alapján dr. Magyar János igazgatóhelyettes 1956. november 14-én dr. Roth Gyula nyug. egyetemi tanárt írásban felkérte az Erdőműveléstudani Tanszékhez tartozó tárgyak előadásainak rendszeres megtartására. Dr. Roth Gyula a felkérésnek minden tekintetben eleget tett, a gyakorlatokon is részt vett, a vizsgáztatást, szigorlatoztatást, egyszóval a tanszékvezetőre háruló minden feladatot ellátott, illetve most is ellát. Magyar János azonban elmulasztotta a felkérést - megerősítés céljából - a Főiskola főhatóságának egyidejűleg bejelenteni, - különösen a Roth Gyula professzor javadalmazására vonatkozó intézkedés megtétele végett. /A felkérés idejében volt rendkívüli helyzet erre a mulasztásra magyarázatul szolgál./

A Földművelésügyi Miniszter 1957. március havában felterjesztésünkre április hó 15-i hatállyal ideiglenesen megbízta dr. Roth Gyula nyug. egyetemi tanárt az Erdőműveléstudani Tanszék vezetésével. Minthogy dr. Roth Gyula a tanszékvezetőre háruló feladatokat a felkérés napjától kezdve valóban ellátta, a méltányosság elve is megkívánta részére a teljes javadalmazás folyósítását. Főhatóságunk ezt a kérésünket elutasította; újabb felterjesztésünkre azonban 1957. június hó 20-án F.M.71.819/1957.sz. alatt kelt leiratával dr. Roth Gyula professzor részére a nyugdíj és a tényleges egyetemi tanári fizetés közti különbséget folyósítását engedélyezte. Ennek a döntésnek a létrejöttében az Országos Erdészeti Főigazgatóság járt hatékonyan közre.

13./ 1956. november 14.-én délelőtt 11 órakor a Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar hallgatói a matematikai előadóteremben gyűlést tartottak, és megállapították, hogy az ifjúság már nem irányítója, hanem csak passzív szemlélője az októberben megindult "mozgalomnak". A vezetést a munkásság vette át. A gyűlés szükségesnek tartotta, hogy az ifjúság ne csodálkedjék a munkássággal ellentétesen. A gyűlés úgy vélte, az lesz a helyes, ha az ifjúság előadásokra nem jár, mert felfogása szerint a munkások sztrájkolásának idején az előadások látogatása sztrájktörésnek bizonyulna. Az ifjúság az előadások látogatása helyett a diákok otthonokban való fokozottabb tanulás mellett foglalta állást. Dr. Magyar János, aki a gyűlésen részt vett, igyekezett a hallgatóságot az előadások rendszeres látogatására bírni; kifejtette, hogy a fogyasztási javak egyáltalában nem kimeríthetetlenek, s azokat kizárólag a munkások termelik meg. Viszont a hallgatóság pusztán fogyasztó elem, így csakis az előadások rendszeres látogatásával tudja az eltartásra való jogosultságát igazolni. Ennek az érvelésnek a hallatára a gyűlésen részvevő hallgatóság soraiban köhögés és csoszogás támadt. Magyar János ekkor felszólalását nem folytatta, hanem észre és értelemre intve az ifjúságot, a gyűlésnek jószerecsét kívánt és a termet elhagyta.

A gyűlés elnöksége felszólította az összes hallgatókat, hogy akinél esetleg maradt még fegyver, vagy lőcsér, haladéktalanul adja át a határőrségnek, vagy a rendőrségnek; tüzetesen vizsgálják át a diákok otthonokat, nehogy valahol egyetlen töltény is visszamaradjon.

14./ 1956. november 14.-én déli 1/2 1 órakor rektori értekezlet volt. Az értekezleten dr. Vendel Miklós, dr. Tárczy Horváth Antal, Gyulay Zoltán, dr. Falk Richard, dr. Zambó János, Stasney Albert, Séber János, Lámfalussy Sándor és dr. Magyar János egyetemi tanárok, a hallgatóság részéről pedig Bozó János V. évf. erdőmérnökhallgató és még egy-egy bányamérnök-, illetve földmérőmérnökhallgató vett részt. Bozó János az ifjúság nevében bocsánatot kért Magyar János egyetemi tanártól az őt kévéssel megelőzően ért inzultus miatt, s az ifjúsági gyűlés határozatképpen a rektori tanácsnak a következőket jelentette:

a./ A Rectori Tanács járuljon ahhoz hozzá, hogy rendszeres oktatás ne legyen; a hallgatóság óralátogatás nélkül tanuljon.

b./ Csak pecséttel ellátott "hiradó"-t fogadjon el hitelesnek.

c./ Csak azok a hallgatók részesüljenek ösztöndíjban, akik november 23-ig jelentkeznek.

A Rectori Tanács az ifjusági gyűlés határozatai közül az elsőt nem erősítette meg, a másik kettőt nem kifogásolta.

Az ifjuság képviselői a Rectori Tanács véleményének helyességét belátták.

15./ A Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar, valamint az Erdőmérnöki Főiskola 1956. november 17-én egyesített tanácsulést tartott. A tanácsülésben az ifjuság képviselői bejelentették, hogy november 19-től kezdve mindannyian rendszeresen fogják látogatni az előadásokat. Az Ausztriába távozott hallgatók hazahívására - a tanári karral egyetértésben - az ifjuság 3 tagu küldöttség menesztését határozta el. A küldöttséget az osztrák határőrség szervei nem engedték Ausztria területére, minthogy a küldöttség tagjainak útlevele és vizuma nem volt. Így a külföldre távozott hallgatók és oktatók hazajövetelének szorgalmazására csak a levélbeni érintkezés maradt. Ezt a lehetőséget az itthonmaradt oktatók és hallgatók a lehetőség mértékéig ki is meritették.

16./ 1956. november 20-án reggel dr. Farkas Vilmos tanszékvezető egyetemi docens kiment Ausztriába a családjáért: felesége és 3 gyermeke november 4-én délelőtt távoztak el Sopronból. Amikor dr. Magyar János igazgatóhelyettes dr. Farkas Vilmos eltávozásáról tudomást szerzett, az Üzemtani Tanszékre nézve a tanszékvezetői feladatok ellátására Ágfalvi Imre egyet. adjunktust kérte fel. Ágfalvi Imre az Üzemtani Tanszék tanszékvezetői feladatait 1956. november 22-től kezdve hiánytalanul teljesítette./

17./ Az októberi-novemberi események során, ismeretlen módon, 7 db. liba és 11 db. csirke került a Főiskola botanikus kertjébe. A libákat és csirkéket Kiss Jenő és Burner Antal techniku-

sok, Stübnya Valór és Gencsi László adjunktusok, valamint Ruzsovits Ernő, Balogh József, Bánóczi Ferencné és Simon József /dr. Magyar János igazgatóhelyettes tudtával, sőt kérésére/ beterelték az erdészeti pavillon egyik pincéjébe. Mind a libák, mind a csirkék etetéséről és itatásáról Simon József hivatalsegéd gondoskodott mindaddig, amig piaci áron a főiskolai dolgozóknak el nem adtuk őket. Az eladásból 1956. november hó 21-én 740 Ft. folyt be az Erdőmérnöki Főiskola pénztárába; az összeget az Országos Takarékpénztárnál vezetett 1988 számú "Főiskolai gyűjtőbetét" elnevezésű betétkönyvünkre helyeztük el.

18./ Dr. Boros Istvánné gyors- és gépirónő, aki november 4-én leányával Ausztriába távozott, 1956. november 22-én az Üzemtani Tanszéken újra jelentkezett szolgálatra. Dr. Magyar János igazgatóhelyettes Boros Istvánné munkába állását tudomásul vette és távollétét az Üzemtani Tanszék vezetőjének javaslatára évi rendes szabadságának a terhére számoltatta el, minthogy Borosné a szabadságát megelőzőleg még nem vette igénybe. /Borosné a munkáját kifogástalanul végzi./

19./ 1956. november 23-án dr. Magyar János igazgatóhelyettes az Erdőműveléstani Tanszék vadgazdálkodástani gyűjteményében lévő puskákat és löszert Henzel János és Tompa Károly egyetemi adjunktusokkal, valamint Kaposvári János hivatalsegéddel felleltározatta. Ez alkalommal megállapítást nyert, hogy a Tanszékre bizott 15 db. sörétes vadászpuska hiánytalanul meg van, a 4 db. golyós vadászfegyvernek azonban lábakelt.

A leltározók a gyűjteményben erdőmérnökhallgatók, valamint soproni és Sopron-környéki lakosok vadászpuskáira is rátaláltak. Ezen kívül 72 db 6 mm-es céllövő kispuskát is találtak a gyűjteményben. A Főiskola igazgatóhelyettese az idegen puskákat igazolt tulajdonosainak, átvételi elismervény ellenében, folyamatosan kiadatta, a megállapíthatatlan tulajdonú, valamint a Nyugatra távozott erdőmérnökhallgatók tulajdonát képező fegyvereket pedig - ugyancsak átvételi elismervény ellenében - beszolgáltatta a rendőrségnek.

20./ Az októberi-novemberi események során a Főiskola vagyontárgyai közül többnek lábakelt, de jóformán kizárólag csak az olyan vagyontárgyak veszttek el, amelyek a tanszékek útján kerültek ideiglenes használatra oktatókhoz és hallgatókhoz. Így vesztett el pl. 1 Wild-féle teodolit-készülék /12.000 Ft. értékben/, amely Csizmadia József aspiránsnál volt; vagy pl. egy Kontax-fényképezőgép, amely Farkas Tibor adjunktusnál volt; továbbá Duflex fényképezőgép, amely Sebestyén László adjunktusnál volt; 1 redőnyös fényképezőgép, amely Csányi Elek adjunktusnál volt. Elveszett továbbá egy "Praktika" fényképezőgép fénymérővel és teleobjektívekkel, amelyet Jabláczy Sándor vitt magával Ausztriába. /Az igazság kedvéért azonban meg kell említenünk, hogy ezt a fényképezőgépet tartozékai-val együtt Jabláczy Sándor 1956. december 28-án átadta Zilahy Józsefnek, aki azt haza hozta és az Erdőműveléstani Tanszékre visszajuttatta./ Elveszett továbbá a Főiskola Skoda-gyártmányú személygépkocsija, 2 db. 125 és 250 cm³ Csepel, 2 db. 250 cm³ Pannónia motorkerékpár, továbbá 2 db /egy férfi és egy női/ kerékpár, egy Triumphator számológép, egy Triumphator írógép és még több apró műszer és felszerelési tárgy. /Az értékesebb elveszett tárgyak közé tartozik a 19. szakaszban már említett 4 db. golyós vadászfegyver is./

Az elveszett járművekről jelentést tettünk a helyi rendőrségnek, a közlekedésügyi minisztériumnak, az F.M. Közp. Gépjárműcsoportnak és főhatóságuknak: a szakoktatási főigazgatóságnak.

Eddig egy motorkerékpár /Pannónia/ került meg hosszas utánjárás után.

A Skoda személygépkocsinkról tudjuk azt, hogy Salzburgban az osztrák-magyar ifjusági segítőszolgálat táborában van.

Az elveszett vagyontárgyak leltári értéke 139.424.- Ft; az összeget a vagyonleltárból leírtuk.

21./ A Főiskola tanári karának az iskolai év elején az volt a szándéka, hogy az őszi folyamán a hallgatóságnak egy hetes u.n. őszi szünetet engedélyez. Ezzel a tanári kar a hallgatóság részéről már évek óta tapasztalt egyéni eltávozási kérelmeket akarta feloldani, illetve a hallgatóság hazautazásátáltalános

örvönnyel meghatározott időtartamok közé került volna. Arról, hogy őszi szünet lesz, a hallgatóság már október közepén tudott. Ez a szünet azonban az októberi-novemberi események miatt elmaradt. Az itthon maradt hallgatóság viszont az októberi-novemberi események lezajlása után a beígért egy hetes szünetet nagyon várta és nagyon kérte. Minképpen az itthon maradt hallgatóság tekintetében a tanulmányi fegyelmet túlfeszíteni semmiképpen sem volt célszerű, a Főiskolai Tanács határozata alapján a hallgatók számára 1956. november 24-től december 2-áig egy hetes szabadságot engedélyeztünk.

22./ 1956. november 26-án megjelent a Főiskola igazgatói hivatalában Huber Károlyné titkárnő, aki november 4-én kisfiával Ausztriába távozott a dr. Magyar János igazgatóhelyettestől azt kérte, hogy korábbi munkakörébe fogadja vissza. Dr. Magyar János igazgatóhelyettes Huber Károlynét titkárnői munkakörébe visszaállította. /Huber Károlyné fizetését a Főiskola november 26-tól kezdve folyósította. A megnevezett munkakörét kifogástalanul ellátja./

23./ Itt említjük meg, hogy Lux András egyetemi docens 1956. november 12-e után az országot elhagyta; Ausztriába távozott, ahová a családja már november 4-én kiment. Lux András eltávozásának napját ezidőszert pontosan nem tudjuk. Jelenleg, állítólag, az Amerikai Egyesült Államokban van.

24./ A II. rész 27. szakaszában már szoltunk arról, hogy a Főiskola tanácsa 1956. október 27-i ülésében egyhangulag állást foglalt amellett, hogy a Főiskola és a Műszaki Egyetem Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kara egyesüljön és az új felsőoktatási intézmény Soproni Műszaki Egyetem elnevezéssel működjék.

A II. részben arról is szoltunk már, hogy a Főiskola és a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar 1956. november 3-i közös tanácsülésében az egyesítést határozatban kimondta és egyidejűleg ideiglenes rektort választott dr. Vendel Miklós egyetemi tanár, akadémikus személyében.

Most említjük meg, hogy 1956. november 23-án dr. Vendel

Miklós ideiglenes rektor, valamint dr. Zambó János dékán és dr. Magyar János igazgatóhelyettes az Oktatásügyi Miniszterhez és a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főosztályához jelentést tett az egyesítés és az ideiglenes rektorválasztás tárgyában hozott határozatról és egyszersmind kérte a főhatóságok állásfoglalását.

1956. november 30-án az Oktatásügyi Minisztériumban a felsőoktatási intézmények vezetői számára ^{rendezett} országos értekezleten - / az értekezleten Sopronból mind dr. Vendel Miklós, mind pedig Zambó János és dr. Magyar János részt vett / - dr. Kónya Albert oktatásügyi kormánybiztos az értekezlet nyilvánossága előtt kijelentette, hogy az Erdőmérnöki Főiskola és a Műszaki Egyetem Bányamérnöki - és Földmérőmérnöki Karának Soproni Műszaki Egyetem névvel való egyesítésével egyetért és hogy ezzel kapcsolatban a Bányamérnöki Kar I. és II. éves hallgatói Miksoltáról Sopronba kerülnek.

Dr. Kónya Albert kormánybiztosnak a közlése alapján a két felsőoktatási intézmény, az ideigl. rektor vezetése alatt, a felmerült közös ügyekben közös tanácsulések és az u.n. rektori tanács javaslatai alapján együttműködött.

Bár a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kar és az Erdőmérnöki Főiskola egyesítésénél gondolatát az a körülmény megerősítette, hogy a Művelődésügyi Minisztérium megküldte az egyesítésre vonatkozó törvénytervezet szövegét hozzászólás céljából és bár a törvénytervezetet 1956. december 13-án közös tanácsülésben megtárgyaltuk és a módosított szöveget a Földművelésügyi Minisztériumnak, illetve a Művelődésügyi Minisztériumnak megküldtük: az Erdőmérnöki Főiskola jogi helyzete és hovatartozandósága nem tételezett vita tárgyává és a Főiskola mint a Földművelésügyi Minisztérium főhatósága alá tartozó felsőoktatási intézmény folytatta, illetve folytatja most is oktató és nevelő munkáját - az Országos Erdészeti Főigazgatóság által nyújtott hathatós szakmai támogatással.

25./ Az előbbi szakaszban említett, Budapesten tartott országos értekezlet alkalmával dr. Zambó János a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kar dékánja, az Oktatásügyi Minisztériumban rövid úton arra kapott utasítást, hogy a fizikai dolgozóknak 1956. október hó 24-től október hó 31-ig teljesített tényloges munkájá-

ért 100 %-os pótlékot fizessen ki.

Ennek a pótléknak a kifizetését az egyetemi és főiskolai dolgozókból álló küldöttség a Főiskola fizikai dolgozói részére is ismételten követelte. Ezért azt 1956. december 6-án kifizettük.

A jogalap nélkül teljesített kifizetésekre vonatkozó 40/1956./XII.15./ kormányrendelet megjelenése után a főiskolai dolgozók kérésére a Földművelésügyi Minisztériumhoz intézett felterjesztésünkben kértük a pótlék visszafizetésének kötelezettsége alól való felmentést. Főhatóságunk a felterjesztésben előadott kérést 1957. április 1-én elutasította. Ezért a jogalap nélkül felvett fizetést a dolgozók április havi fizetésből két részletben levontuk.

Fejes István előadó, ifjúsági káderes, időközben a Főiskola állományából kilépett, így a jogalap nélkül felvett pótlékot az ő fizetéséből nem vonhattuk le. A pótlék levonására és visszafizetésére jelenlegi munkaadóját: az MSzMP soproni bizottságát tartozási kivonat egyidejű megküldésével 1957. április 11-én megkerestük.

26./ A Főiskola 1956. december 10-i tanácsülésének határozata alapján az egész első félévi tananyag kellő időre történő előadásának érdekében új órarendet készítettünk. A tananyag előadásának időszükségletét - heti 38-42 órával számolva - az I. évfolyamra nézve Stasney Albert, a II. évfolyamra dr. Botvay Károly, a III. évfolyamra Sébor János, a IV. évfolyamra Lámfalussy Sándor, az V. évfolyamra pedig dr. Haracsi Lajos professzort kérte fel. A marxista tárgyaknak, a honvédelemnek és az idegen nyelveknek az oktatását az Oktatásügyi Minisztériumban 1956. november 30-án Budapesten tartott értekezleten hallottakhoz képest szüneteltettük. Az új órarendet december 17-ével léptettük életbe, s megvalósításával elértük, hogy az I. félévi előadásokat és gyakorlatokat az V. éves erdőmérnökhallgatók számára 1957. január 10-ére, az I-IV. évfolyam hallgatói számára pedig január 19-ére maradéktalanul be tudtuk fejezni.

Eljárásunk helyességét az 1956. december 23-án 85-22/5/1956. sz. alatt kelt O.M. rendelet igazolta.

27./ Lőrincz József szakképzési főigazgató dr. Márffy Valér osztályvezetővel Budapestről autón 1956. december 14-én déltájban Sopronba érkezett és a Főiskola helyzetéről dr. Magyar János igazgatóhelyettesétől általános tájékoztatást kért. A Főiskola igazgatóhelyettesének beszámolója során - /a beszámolón jelen voltak; Lámfalussy Sándor, Sébor János, Stasney Albert professzorok és dr. Molnay János gazd. igazgatóhelyettes is/ - Lőrincz József főigazgató elvtárs

a/ helyeselte a nov. 4-én nyugatra távozott ifjuságnak és oktatóknak a hazahívása céljából a Főiskola és a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Kar tanáraiból alakított küldöttség tervezett ausztriai útját;

b/ egyetértett a nyugatra távozott főiskolai dolgozók elhagyott lakásainak az ügyében és a bennük talált vagyontárgyak biztonságára érdekében kifejtett főiskolai erőfeszítésekkel;

c/ helyeselte, hogy a Főiskola a személyzeti osztály dolgozóit nem bocsátotta el, hanem a korábbi fizetésükkel részint a régi, részint pedig új munkakörben foglalkoztatja őket;

d/ tudomásul vette a főiskolai dolgozók jutalmazására tett intézkedéseket;

e/ engedélyezte 2000 Ft-os költségkihatással egy nagyobb terjedelmű szakmunka-részlet angolról magyarra fordítását, amire dr. Botvay Károly professzor tudományos munkásságához volt szükség;

f/ hozzá intézett kérdésre azt ajánlotta, hogy a Főiskola tanárainak a Földművelésügyi Minisztériumban lévő káderanyagáért Sopronból Budapestre főiskolai meghatalmazott utazzék fel.

Lőrincz József főigazgató és dr. Márffy Valér osztályvezető elvtársak a Főiskola igazgatóhelyettesétől, illetve a tanári kar képviselőitől kapott tájékoztatás alapján a Főiskola oktató- és nevelőmunkáját, valamint ügyintézését a körülményekhez képest rendbenlévőknek találták.

28./ Az 1956. évi költségvetésünkben az oktatók és adminisztratív dolgozók jutalmazására rendelkezésre álló hitelből a szakszervezeti bizottság javaslata alapján december hó 15-én a Főiskola vezetője 38 oktatót és 43 egyéb főiskolai dolgozót részesített jutalomban. Az oktatók részére folyósított jutalom 47.900.- Ft az egyéb dolgozók részére folyósított jutalom 17.900.- Ft volt.

A jutalmazásra rendelkezésre álló költségvetésből magától értetődőleg, csak az itthon maradt oktatók és dolgozók számára nyának megfelelő hitelt használtuk fel. Jutalomban részesültek mindazok az oktatók és dolgozók, akik az októberi-novemberi események után a Főiskola rendjének helyreállításában és az oktatás megkezdésében, ill. folytatásában tevőlegesen részt vettek.

29./ A 27/a. pontban említett tanári küldöttség sajnos az Ausztriába való kiutazásra nem kapott engedélyt. Ellenben arról érkezett Sopronba hír, hogy az eltávozott hallgatók és oktatók Kanadába való kivándorlásának a szándéka komolyra fordult. Ekkor, - 1956. december 18-án - a Főiskola és a Bányamérnöki- és Földmérő-mérnöki Kar tanárai az előbbi szövegű levelet írták és küldték ki az eltávozottaknak:

Egyetemünk tanári kara kötelességének érzi, hogy tájékoztasson Benneteket mind az egyetem, mind Sopron város helyzetéről 1956. november 4-től a mai napig. Tesszük ezt azért, hogy a különböző, és nemegyszer egymásnak ellentmondó hírekben eligazodhassatok.

Egyetemünket november 4-ike utáni napon még fegyveres ifjúság őrizte. A külföldi segélyek révén az egyetem helyiségeiben elhelyezett holmikat továbbítás céljából a városnak adtuk át. A termek kitakarítása után, november 10-én megkezdődtek az előadások. Az otthonukból folyamatosan visszatérőkkel a hallgatóság száma napról napra növekedett - sokan ugyanis hazautaztak - s mintegy három hete az itthon maradottak teljes létszámmal hallgatják az előadásokat. Egyetemünk felszerelésében említésre méltó kár nem esett.

Köztudomásu, hogy már október 27-én elhatároztuk egyetemünk és főiskolánk egyesítését. Az oktatásügyi Minisztérium az egyesítés célszerűségét elismerte és ennek folyamányaként kezdeményezte, hogy az egyesítést - beleértve a miskolci bánya- és földmérőmérnököket is - minél előbb törvényerejű rendelet megerősítse. Tudomásunk szerint a megerősítés 1957. január 1-re várható. Az egyesítéssel a földművelésügyi minisztérium is egyetért. Az egyetem működési helye Sopron.

Mind Sopron város, mind az egész lakossága egységesen és különösképen méltányolja egyetemi ifjúságunknak október 23-val kapcsolatos tevékenységét. Sopronban senkinek semilyen bántódása nem esett. November 4-ike után pár nappal a MEFESZ új vezetőséget vá-

lasztott és ez ma is az október 23-i szellemében folytatja működését.

Különösen az utóbbi két hétben több egyetemi hallgató érkezett haza. Már ők is hallgatják az előadásokat. A rektori tanács határozata értelmében sem év-, sem félévvesztés nem sujthat senkit. Vonatkozik ez a még kint lévőkre is.

Egyetemünk tanári kara és ifjúsága nem ítéli el a külföldre távozottakat, mint ahogy nem magasztatja az itthon maradottakat sem. A külföldre távozottakat vérünkbeli való vérenek, magunkhoz tartozóknak tekintjük és örülnénk, ha ismét mindannyian együtt dolgozhatnánk tovább sokat szenvedett hazánk érdekében.

Szomorúsággal hallottuk, hogy ifjúságunk egy része tengeren túlra készül. Az az érzésünk, hogy ezek elvesznek a magyarság számára. A kötelességszerű tájékoztatáson túlmenően ez is egyik oka volt annak, hogy levelünkkel felkérjük Benneteket.

Bizva abban, hogy levelünk eljut Hozzátok és körültekintő megfontolásra késztet, kívánunk Mindannyioknak szívből jó szerencsét!

A 8-10 példányban előállított levelet aláírta: dr. Botvay Károly, dr. Falk Richárd, Gyulay Zoltán, dr. Haracsi Lajos, Kiss Ignác, Lámfalussy Sándor, dr. Magyar János, dr. Pally Nándor, Sébor János, Stasney Albert, dr. Tarján Gusztáv, dr. Tárczy-Hornoch Antal, dr. Vendel Miklós és dr. Zambó János.

A levélre még a következő utóirat került:

U.i. Levelünket kint lévő professzorainknak és ifjúságunknak szánjuk. Tekintettel arra, hogy mindenki címét nem tudjuk, az a kérésünk, hogy levelünket egymás között ismertessétek. Négy professzor hivatalos ügyben és betegség miatt távol van.

A levelet 1-1 példányban egyes hallgatóknak és oktatóknak címezve menesztettük. /Zilahy József a neki címzett levelet megkapta; haza is hozta magával. Tőle tudjuk, hogy mások is megkapták a nekik címzett leveleket./

30./ A 27/f. pontban foglaltakra való hivatkozással megemlítjük, hogy a Főiskola tanárainak a káderanyagáért dr. Mollay János gazd. igazgatóhelyettes 1956. december 19-én szabályszerű meghatalmazással jelentkezett Budapesten a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságán. Az anyagot azonban nem kapta meg. Forgó József elvtárs írásban adott közlése szerint a Minisztérium az érdekelt felsőoktatási intézmények által november 20-ig át nem vett káderanya-

gokat megsemmisítette. /Az ügyben a Főiskola igazgatóhelyettese 1956. december 21-én 102/1956. szám alatt kelt jelentésében Lőrincz József főigazgatóhoz fordult. A jelentésre a Főiskola nem kapott választ.-
Vadon Zoltán a Bánya- és Földmérőmérnöki Kar Terv és pénzügyi osztályának vezetője, ugyancsak 1956. december 19-én az Oktatásügyi Minisztériumtól az említett karek tanárainak a káderanyagát Budapesten megkapta és azt Sopronba hozta./

31./ Az októberi-novemberi események során a Főiskola főbejáratí kapuja súlyosan megrongálódott; egy tehergépkocsi az egyik kapuillért kidöntötte. A Főiskola vagyonbiztonsága megkövetelte a kapu sürgős helyreállítását.

Hosszas utánjárás után a helybeni karbantartó KTSz többszöri megszakítással a kapu helyreállítási munkáját november-december hónapok folyamán elvégezte. A felmerült költség: 2.500.-Ft.

32./ A főiskola kémiai épületének teljes felújításával egyidejűleg szükségessé vált a világítási berendezéseinek korszerűsítése is. Az épület földszintjén és alagsorában lévő hallgatószobái és kutató-laboratóriumokban az igényeknek egyáltalán meg nem felelő, teljesen elavult, rosszul tervezett világítási berendezés volt.

Az októberi-novemberi események után a Vas- és Szerelő KTSz közölte, hogy a Főiskola a régi kívánságának megoldásához a szükséges anyag rendelkezésre áll és a munka megrendelésével lehetőség nyílnék arra, hogy a szövetkezet akkori munkahiánya áthidaltassék.

Az épület világítási berendezésének felújítását a szövetkezet 1956. november hónapjában megkezdte és december hó folyamán be is fejezte.

Az új világítási berendezéssel 40%-os áram-, illetve költségmegtakarítás érhető el, mert a korábbi izzós világítás helyett "F" csöves világítási berendezést létesítettünk. A felmerült költségek összege: 30.000.-Ft.

33./ 1956. december 20-án az Erdőmérnöki Főiskola és a Soproni Műszaki Egyetemi Karok közös vöröskeresztes-szervezetet hívtak életre. Ennek intézőbizottságában a Főiskolát dr. Haracsi Lajos egyetemi tanár és évfolyamonként egy-egy erdőmérnökhallgató képviseli.

Az intézőbizottság a Főiskolát és az Egyetemet ért károkat bejelentette a Vöröskereszt Egyetemi Központjának Budapestre.

A helyi bizottság több alkalommal osztott ki a hallgatók és a dolgozók között ruhaneműt és kisebb élelmiszer-csomagot.

34./ 1956. december 21-én Hárs László diákkotthoni igazgató /dr. Magyar János igazgatóhelyettes hozzájárulásával/ a Soproni Karhatalmi Szervek parancsnokának:Leisztinger Sándornak kölcsönadott a Templom-utcai diákkotthonból 20 db vaságyat, 40 db matracot és 6 db toldatot. A kölcsönzés időtartamát kölcsönös megállapodással, 10 napban szabták meg.

Hárs László, illetve a diákkotthon a kölcsönadott felszerelési tárgyakat csupán többszöri sürgetés és végül a Győri Karhatalmi Parancsnoksághoz benyújtott írásbeli megkeresés után /Bognár Antalné gondnoknő tanúsága szerint/ csupán 1957. május végén kapta vissza.

35./ 1956. december 13-tól 1957. január 2-ig a Dimitrov téri diákkotthon lakószobáinak a fűtését nem győztük szénrel. Abban az időben csak az ugynevezett tanulószobákat tudtuk fűteni. Ez az eset arra int, hogy a diákkotthonban biztosítani kell a pincészetben annyi szabad helyet, hogy az egész fűtési idényre elegendő mennyiségű szén, ill. tüzelőanyag már a nyár folyamán betárolható legyen. Megemlítesre méltó, hogy a hallgatóság a fűtéskorlátozás időszakában is teljesítette kötelességét, igaz ugyan, hogy 1956. december 21-től 1957. január 3-ig a hallgatóság oktatási szünetet kapott.

36./ 1956. december 29-én Séber János egyetemi tanár lakásán 4 rendőrségi közeg fegyverrejtegetési feljelentésre való hivatkozással házkutatást tartott. Fegyvert nem találtak, 3 iratot azonban lefoglaltak. Két irat a hallgatók pontokba foglalt október követelését tartalmazó röplap, 1 pedig írónnal írt háztartási feljegyzés volt. A helybeli Rendőrségés Ügyészség nem tudott a házkutatás elrendeléséről. Az esetet dr. Vendel Miklós ideiglenes rektor bejelentette az Oktatásügyi Minisztériumnak, Séber János professzor pedig a Legfőbb Ügyészségnek. /Séber János professzor a Legfőbb Ügyészségtől 1957. február hónapban kapott választ./

34./ A soproni Rendőrség 1956. december 30-án ellenőrizte a

Főiskola vadgazdálkodástani, illetve a fegyvergyűjteményt, és azt rendbenlévőnek találta.

38./ Esztó Péter a Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karának nyug. professzora 1956. december 31-én este a Rádióban beszédet tartott. Beszédében két olyan megjegyzést is tett, amellyel kapcsolatban észrevétellel kell élnünk:

a/ Esztó professzor azt mondotta, hogy ő jól nevelte a bányamérnökhallgatókat, s ezért azok nem is hagyták el olyan nagy számban hazájukat, mint más egyetemek, főiskolák hallgatói, - mint pl. az Erdőmérnöki Főiskola hallgatói.

/Megjegyzésünk: Nem vonjuk kétségbe, hogy Esztó professzor a bányamérnökhallgatókat jól nevelte, de közülük Sopronból annyi el sem mehettek, mint az erdőmérnökhallgatókból, mert a bányamérnökhallgatók I. és II. évfolyamát Miskolcon képezik ki./

b/ Esztó professzor beszédében azt a körülményt, hogy 1956. november 12-én Sopronban mind az Erdőmérnöki Főiskola, mind pedig a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar újra megkezdte az oktatást, némileg a maga érdemének tulajdonította.

/Megjegyzésünk: Esztó professzor az októberi és novemberi események idejében, illetőleg közvetlenül azok után nem tartózkodott Sopronban./

Észrevételeink helyességében a Bányamérnöki Kar professzorai közül például dr. Zambó János dékán és Gyulay Zoltán egyetemi tanár is osztozik.

39./ 1956. december 27-e és 31-e között táviratilag és levélben kérte a Főiskolára való visszafogadását Nemky Ernő egyetemi tanár, dr. Farkas Vilmos egyetemi docens, Csapody István egyetemi tanársegéd, Vörös József testnevelő tanár és Zilahy József osztályvezető helyettes.

A Főiskola Tanácsa 1957. január 4-i ülésében titkos szavazással egyhangulag a felsoroltak visszafogadása mellett foglalt állást. Erről dr. Magyar János igazgatóhelyettes értesítette az érdekelteket, egyszersmind az 1957. január 7-én 18/1957.sz. alatt kelt írásbeli jelentésében a nevezetteknek, valamint Teszárs Géza adjunktusnak is a visszafogadásához az F.M.Szakoktatási Főigazgatójának hozzájárulását kérte. /A súlyosan beteg Teszárs Géza adjunktus visszafogadá-

sa mellett a Tanács már korábban állást foglalt. /Dr. Kiss József egyetemi tanár szintén kérte a visszafogadását. Az ő ügyében is kedvezően foglalt állást a Tanács, visszavételének engedélyezését az igazgatóhelyettes az F.M.Szakokt.Főigazgatójától az előbb említett jelentésében kérte is. A Főiskola Tanácsa dr. Kiss Józsefnek csupán azt a kérését nem teljesíthette, hogy a külföldi tartózkodását tanulmányútnak tekintse.

A felsoroltak visszafogadásá hoz Lőrincz József főigazgató elvtárs - /dr. Meissel János oktatásügyi miniszteriumi főosztályvezetőtől távbeszélőn vett értesítés szerint/ - már 1957. január 5.-én hozzájárult.

40./ 1957. január 9.-én és 11.-én a Rendőrség Tanka Sándor egyetemi adjunktus lakásán házkutatást tartott ismeretlen tettes feljelentése alapján jogtalanul eltulajdonított állami vagyontárgyakat keresve. - Ilyen vagyontárgyakat a Rendőrség Tanka Sándor otthonában nem talált; a házkutatást végző közegek a lakásból semmit nem vittek el magukkal.

41./ A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalattal /Budapest, V. Vécsey u.4./ a Főiskolához intézett írásbeli megkeresésére, 1957. január 14.-én 41/1957. szám alatt kelt levélünkben közöltük, hogy könyvkiadási tervében dr. Haracsi Lajos "Erdővédelemtan" és Lámfalussy Sándor "Erdőhasználatlan" c. tankönyvének a kiadását 1958. végére, dr. Botvay Károly "Erdészeti talajtan" c.tankönyvének a kiadását pedig 1959. végére irányozza elő. Egyidejűleg a Vállalattól azt kívántuk, hogy Roller Kálmán "Erdőtelepítéstan", Adamovich László "Erdészeti szállító-pályák" és Jabláczy Sándor "Erdőműveléstan" c. tankönyvének megjelentetését a könyvkiadási tervéből törölje.

42./ A Földméréstani Tanszékről - a tanszékvezető kivételével - 1956. nov. 4.-én valamennyi oktató Nyugatra távozott. A nov. 12.-én újból megindított oktatás szükségessé tette a tanszéken legalább egy segédoktatói állás betöltését. Sébor János tanszékvezető egyetemi tanár javaslatára dr. Magyar János igazgatóhelyettes 1957. január hó 17.-i hatállyal az egyik üresedésben

lévő adjunktusi állásra Pálvölgyi Lóránt okl. erdőmérnököt kinevezte. Pálvölgyi Lóránt korábban a Földméréstani Tanszéken tanársegédként működött, legutóbb pedig a budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat szolgálati kötelékében dolgozott.

43./ A Tudományos Minősítő Bizottságtól kapott felhívásra 1957. január 18-án 11/1957.sz. alatt bejelentettük, hogy Herpay Imre aspiráns Sopronban továbbra is dolgozik. Csizmazia József, Kékgy Gyula és Buzási László aspiránsok azonban előttünk ismeretlen helyre távoztak.

44./ A Brennbergbányán megindított külszíni fejtésből a Főiskola egy alkalommal - /1957. január 18-án/ - a Városi Tanács útján 71 q szenet kapott.

45./ Az első félévi előadásokat, a 26. pontban említett új órarend következetes betartásával, 1957. január 19-én befejeztük. Január 20-ával megkezdődött a vizsgahónap.

46./ Az V. éves erdőmérnökhallgatók, főiskola oktatók vezetése és felügyelete alatt, összesen 4 vadászaton vettek részt, mégpedig: 1956. december 16-án Petőházán,
1956. december 23-án Magyarfalván,
1957. január 13-án Vitnyéden.
1957. január 21-22-én Hegykőn.

A vadászatok rendezője a Tanulmányi Erdőgazdaság részéről Molnár István előadó, az Erdőműveléstani Tanszék részéről pedig dr. Roth Gyula, illetve Stubnya Valér egyetemi adjunktus volt. A vadászatok megtartásához minden esetben a helybeli Szovjet Városparancsnokság, illetve a Rendőrség engedélyére volt szükség, amit a vadászaton résztvevők névsorának bemutatásával meg is kaptunk.

Az 1956. december 16.-i és 1957. január 13.-i vadászat után a Dimitrov-téri diákokotthonban az ifjúság egy-egy vadászvacsorát rendezett. A vacsorák alkalmával elhangzott felszólalásokban és énekekben mindkét alkalommal felcsendült a távollévő hallgatókra való emlékezés és a hazavárásuk gondolata.

47./ Az 1956. október-novemberi esemény során - főképen november 4.-én - Nyugatra, avagy haza a szüleikhez, illetve családjaikhoz eltávozott hallgatók Sopronban a Főiskola igazgatói hivatalában az alábbi sorrendben és számban jelentkeztek:

1956. nov. 16.-án: Waliczky László;

nov. 22.-én: Kababik Béla és Takács László;

nov. 24.-én: Bartucz Ferenc és Hajdu Imre;

nov. 29.-én: Dubecz Albert és Tengely Béla;

dec. 11.-én: Bánky József, Paulik Vince és Söveges Lajos;
Zsilvölgyi László, Horváth Ferenc, Molnár József, Kovács Jenő és 42 V.-éves erdőmérnök-hallgató, névszerint: Gerendás Lajos, Goda János, Kucséra István, Pápa Ferenc, Perendi József, Szakál Gyula, Takács Jenő, Tóth László, Csanádi Béla, Dávid Sándor, Halupa Lajos, Homolya József, Szabó Sz. József, Szeberényi Dávid, Szegő Lajos, Szabó V. József, Beliczay István, Bandics István, Izrael Gábor, Kassai Viktor, Ott János, Farkas Sándor, György Kálmán, Hírka János, Jamrik István, László Pál, Máthé Károly, Vizvári Ferenc, Horváth István, Kállay László, Magvas István, Pap Zoltán, Szabados Mária, Brunner János, Csoboth Lázár, Juhász Jenő, Kovács Pál, Kovács Ferenc, Láng Sándor, Mályi Géza, Niedermüller Vilmos, Szabó László;

dec. 17.-én: Hohl Mária, Németh Mária, Horváth Samu, Juhász Miklós, Szabó Gyula, Frankó János, Dávid Lajos, Maczka János, Lődör Ferenc, Géczi Ilona, Gósi Ernő és Szikra László;

dec. 20.-án: Göndöcs Imre és Hajdu Gábor;

dec. 22.-én: Lenchés Imre és Kovács Imre;

dec. 27.-én: Szabó László;

dec. 28.-án: Krémer Antal, Hegyi András, és Zsigmond Katalin;

1957. jan. 1-5-ig: Joó Bálint, Bánszegi József, Iván Teréz, Fata-
lin Gyula és Szommer József;

jan. 7.-én: Cselkó József, Kóhalmy Tamás és Rozsenich Tamás;

jan. 10.-én: Debreceni István;

jan. 31.-én: Ferencz Gyula

Ezek szerint 1956. nov. 16.-tól 1957. jan. 31.-ig összesen 86 erdőmérnökhallgató tért vissza Sopronba, a Főiskolára tanulmányainak folytatása céljából. Kassay Viktor azonban hamarosan eltűnt újra Sopronból.

48./ 1957. január 19.-én azokat az erdőmérnökhallgatókat, akik nyári üzemi gyakorlatukról jólsikerült beszámolókat, illetve elismerésre méltó tud. diákköri dolgozatokat, avagy beszámolókat készítettek, a Főiskola megjutalmazta.

a/ Nyári üzemi gyakorlatáról jól sikerült beszámolójáért

100-100 Ft-os jutalomban részesült Szabó Sz. József, Czágásch József, Tóth Lajos, Takács Jenő, Termann István, Nagy István, Nagy László, Révész Márta, Ivanics József, Vető Endre, Bakonyi István, és Waliczky Lászlóné.

200-200 Ft-os jutalomban részesült: Hírka János, Niedermüller Vilmos, Szabó V. József, Papp László, Leskó János, Mucsi Péter, Papp Mihály, Kassai Imre, Pallay Mária, Szilágyi István, és Waliczky László.

300-300 Ft-os jutalomban részesült: László Pál, Halupa Lajosné és Szabó Béla.

400- Ft-os jutalomban részesült: Bozó János.

b/ Elismerésre méltó tudományos diákköri dolgozatáért a Magyar Tudományos Akadémia által adományozott 3,000 Ft-os összegből

500 Ft-os jutalmat kapott: Vizvári Ferenc;

500 Ft-os jutalmat kapott: Goda János és Szakál Gyula;

500 Ft-os " " : Halupa Lajos;

700 Ft-os " " : Papp László, Szabó V. József,

Termann István, Czágásch József, Niedermüller Vilmos, Szabó László, és Szabadós Mária;

800 Ft-os jutalmat kapott: Szabó Béla, Kassai Imre, Papp Gyula és Pirkhoffer János.

c/ Kiemelkedő diákköri beszámolójáért:

400 Ft-os jutalomban részesült Izrael Gábor;

300-300 Ft-os " " Beliczai István és Nagy Antal;

200-200 Ft-os " " Leskó János, Zádor Oszkár,

Pallay Mária, Gondöcs Imre és Waliczky László.

A kiosztott jutalmak végösszege: 4700 + 3000 + 2000 = 9700 Ft.

49./ 1957. január 19.-én Zilahy József osztályvezetőhelyettes, január 20.-án pedig Nemky Ernő egyetemi tanár, dr. Farkas Vilmos egyetemi docens, Csapody István egyetemi tanársegéd és Vörös József testnevelő tanár hazaérkezett Ausztriából Sopronba. Mindannyian január 21.-én /hétfőn/ jelentkeztek szolgálatra a Főiskola igazgatói hivatalában. Dr. Haracsi Lajos egyetemi tanár, aki ezen a napon

dr. Magyar Jánost helyettesítette, a megnevezetteket korábbi munkakörükbe visszaállította. Zilahi József, valamint Nemky Ernő és társai mindjárt munkába álltak és azóta is hiánytalanul ellátják munkaköri kötelességeiket.

50./ Dr. Pallay Nándor egyetemi tanár, a Fatachnológiai tanszék vezetője, idegösszeroppanás következtében elvesztette beszélőképességét; 1957. január 21-én kórházba kellett vonulnia.

A Főiskolai Tanács január 24-i ülésében dr. Pallay Nándor helyettesítésével Lámfalussy Sándor egyetemi tanárt, az Erdőhasználati Tanszék vezetőjét bizta meg, egyidejűleg felmentve őt az Erdőtelepítéstani tanszékkel kapcsolatos segítő-ellenőrző megbízatása alól. Az Erdőtelepítéstani tanszékkel kapcsolatos felügyeleti teendők ellátására a Tanács dr. Haraosi Lajos egyetemi tanárt, az Erdővédelemtani Tanszék vezetőjét kérte fel.

Lámfalussy Sándor professzor helyettes tanszékvezetői minőségében az V. éves erdőmérnökhallgatókat fatachnológiából levizsgáltatta, ezenkívül a Fatachnológiai Tanszék által már korábban kiadott feladatok megoldásaképpen beérkező diplomatervek elbírálásáról is gondoskodott.

51./ Az 1956. november 4-én Nyugatra távozott főiskolai oktatók és más dolgozók elhagyott lakását a Városi Tabács tudtával és beleegyezésével csakhamar lepecsételtettük és a fenntartásuk érdekében minden erőfeszítést megtettünk abban a reményben, hogy az eltávozottak visszajönnek és újra elfoglalják otthonaikat. Ez a reményünk pl. Nemky Ernő egyetemi tanár, avagy pl. Vörös József testnevelő tanár esetében valóra vált, az elhagyott lakások többségében azonban a bérlők nem jöttek vissza. Ilyen körülmények között, különösen a főiskolai szolgálati lakásoknak az igénybevételéről és kiutalásáról gondoskodnunk kellett, mert azok huzamos megőrzése olykor szinte már egészen kilátástalan vállalkozásnak tűnt.

A szolgálati lakásokat dr. Magyar János igazgatóhelyettes a Főiskolai Tanács által alakított bizottság, valamint a szakszervezet javaslata alapján utalta ki az igényjogosultaknak:

a/ a Bezerédy-féle Bajcsy-Zsilinszky u.l.sz.alatti 1 szoba-összkomfortos lakást Hörömpöly Erzsébet laboráns,

b/ a Jablánczy-féle Sztálin tér 57. sz. alatti 2 szoba-összkomfortos lakást Gunda Mihály adjunktus,

c/ a Baranyai-féle két szoba-összkomfortos lakást Pagony Hubert adjunktus,

d/ a Tuskó-féle Sztálin tér 9. alatti 2 szoba-összkomfortos lakást Kerényi Ervin tanársegéd,

e/ a Kocsis-féle Kossuth Lajos u. 31. alatti 2 szoba-összkomfortos lakást Rónai Ferenc adjunktus,

f/ a Roller-féle Zsilip u. 19. alatti 3 szoba-összkomfortos lakást dr. Magyar János egyetemi tanár kapta.

A Főiskola által beruházási hitelkeretből a Kossuth Lajos u. 7-9 sz. alatti épületben kialakított, egy 3 szoba-összkomfortos és egy 2 szoba-összkomfortos lakást dr. Magyar János igazgatóhelyettes Gencsi László adjunktusnak, illetve Roxer Egon tanársegédnek adatta ki.

A Csányi-féle Szt-Lélek utca 1. alatti, nem szolgálati 2 szobás lakást a Lakáshivatal Simon József hivatalsegédnek utalta ki.

A Főiskola három, egyenként 2 szoba-összkomfortos szolgálati lakást elveszített, mert ezeket a lakásokat a háztulajdonosok /személyi tulajdonosok/ vették birtokukba.

52./ A Főiskola volt dolgozói közül az Igazgatói hivatalban 1957. január végén dr. Magyar Pál, dr. Győrfi János és Lessenyi Ferenc, március havában pedig Tatai Jenő volt dékáni titkár rehabilitációs kérelmet nyújtottak be. A Főiskola Tanácsa ezeknek a kérelmeknek az előkészítő elbírálására Sébor János egyetemi tanár elnöklete alatt Lámfalussy Sándor és dr. Botvay Károly egyetemi tanárokból, valamint előadói minőségben dr. Mollay János gazd. igazgatóhelyettesből bizottságot alakított. A bizottság 1957. február 1-i ülésén hozott határozatával dr. Magyar Pál, dr. Győrfi János és Lessenyi Ferenc rehabilitását, majd az 1957. március 19.-i ülésében hozott határozatában Tatai Jenő rehabilitálását is javasolta. A Főiskola Tanácsa a bizottsági javaslatokat magáévá téve: az ügyekkel kapcsolatos iratokat döntés végett az F.M. Szakoktatási Főigazgatója elé terjesztette. Dr. Magyar Pál és dr. Győrfi János ügyében a Főiskola a Szakoktatási Főigazgatóságtól 1957. június 11.-én 71.928/1957.sz. alatt kelt leíratban már kapott választ, Lessenyi Ferenc és Tatai Jenő ügyében azonban a Minisztériumtól ezideig a Főiskolára a döntés még nem érkezett.

53./ 1957. január 28-ról 29-re virradó éjszaka 2 órától kb. 4 óráig mintegy 15 karhatalmi tiszt a Templom-utcai diákokotthonban házkutatást tartott: fegyvereket és röplapokat kerestek. A szobákban összeszedték a hallgatóknál talált vöröskeresztes konzerveket, amelyeket az ifjúság a Főiskolai-, illetve Egyetemi Tanácsnak a Városi Tanáccsal és a Szovjet Városparancsnokkal egyetértésben hozott határozata alapján kapott. A frissen meszelt folyosók falára "Éljen Kádár János", "Éljen a kommunisták pártja", stb. jelmondatokat irtak. Egy-egy jelmondat nagysága, illetve hossza elérte a két métert is. Egyes tiszték a hallgatókat "fasiszta" és ellenforradalmi" jelzőkkel illették. A nyomozók végül belátták, hogy az épületben fegyver elhelyezve nincsen és eltávoztak. Eljárásuk a hallgatóság körében többet ártott, mint használt. A magukkal vitt konzerveket az egyetemi KSZMP Intézőbizottságának közbenjárására néhány nap múlva visszaadták.

54./ Boznár Dezsőné elvtárenő munkaviszonyát, minthogy a személyzeti osztály munkaköre szünetelt, vele egyetértésben és kívánságára dr. Magyar János igazgatóhelyettes 1957. január 31-i felmondással megegyeztetve, egyidejűleg folyósítva részére a Kormány 15/1956. /XII.29./ sz. racionalizálási rendeletében megszabott járandóságokat.

55./ Teszárs Géza egyetemi adjunktus 1956. december 10-én a Főiskolának bejelentette és orvosi igazolvánnyal igazolta, hogy december 1. óta a Bad Ischl-i kórházban súlyos szívbetegetségben fekszik, és hogy felgyógyulása után visszatér Magyarországra. Teszárs Géza 1957. február 1-én jött vissza Sopronba és a Főiskolán szolgáltatásra jelentkezett. A megnevezett néhány munkában töltött nap után újra visszaesett betegségébe. /Teszárs Géza adjunktus a Főiskola egyik legjobb segédoktatójának bizonyult, s méltó arra, hogy betegségében támogassuk./

56./ Emlékezetünk szerint 1957. február 22-én Szilágyi László és Dóczi Lajos elvtársak, a helyi rendőrség nyomozói, dr. Magyar János igazgatóhelyettesnek, valamint Strausz József egyetemi adjunktusnak, az egyetemi pártbizottság volt titkárának és Zilahy József osztályvezető helyettesnek a jelenlétében a főiskolai párthelyiségben hivatalos helyszíni szemlét tartottak. Ez alka-

lommall a párthelyiségben az ellenforradalmi eseményekből hátra-
maradt feljegyzéseket és egyéb dokumentumokat, mint pl. Nyugat-
ról származó ujságokat, rölapokat lefoglalták, és a lefoglalt
anyagot, ami mintegy fél személygépkocsira való mennyiség volt,
a párthelyiségből, illetve a Főiskola területéről elszállították.

57./ Az első szemeszter vizsgahónapja 1957. január 20.-
tól február 20-ig tartott. A vizsganapokat a hallgatók maguk vá-
laszthatták meg. Nem kis mértékben ennek tulajdonítható, hogy a
II.-V. évfolyamokon a vizsgaeredmények, a rendkívüli körülmények
ellenére is, általában jók voltak, s aránylag kevés volt az el-
maradt vizsgák és bukások száma.

Az elért eredményeket a vizsgahónap végén az alábbi táblá-
zat mutatja:

Évfolyam	Vizsga- köteles	Levizz- gázott	Vizsgákkal elmaradt	Tanulmányi átlag
	hallgatók száma			
I.	37	13	24	2,96
II.	18	10	8	3,58
III.	17	11	6	3,73
IV.	36	25	11	3,44
V.	68	47	21	3,40
I-V.	176	107	70	3,37
Százalékban	100 %	61 %	39 %	

Az utóvizsgaidőszak végére, amit a Főiskolai Tanács kivő-
telesan 1957. május 31.-ben szabott meg, a hallgatók az elmaradt
vizsgáikat lerakták. Az utóvizsgaidőszak végére elért átlagered-
mények így alakulnak: I. évf. 3,40; II. évf. 3,62; III. évf.
3,93; IV. évf. 3,66; V. évf. 3,49. Az I-V. évf. átlageredménye 3,62.
/Az V. évfolyam esetében az utóvizsgaidőszak végső napja 1957. .
március 20., a diplomatervek beadásá nak hatámapja volt./

58./ 1956. november 4-től kezdve a nyelvoktatás, illetve
nyelvtanulás nem volt kötelező. Ennek ellenére a III. évf. hall-
gatói hiánytalanul, a II. évf. hallgatói közül pedig többen ál-
landó konzultációkon vettek részt és a vizsgahónapban a 85-22/5/
1956. OM. sz. rendelet alapján orosz nyelvből záróvizsgát tettek.

59./ 1956. november 4-én után - elsősorban a békési rádió hírei alapján - az országban az a hiedelem kapott lábra, hogy a Főiskola csaknem minden hallgatóját elvesztette. Ebben a hiedelemben igen sokan fordultak a Főiskolához az I. évfolyamra való felvételi kérelmekkel. A Főiskola azonban mindössze hét hallgatót vett fel, helyesebben vett át az I. évfolyamra - minden esetben betartva a hallgatók más felsőoktatási intézmény kötelekéből való átvételével kapcsolatban fennálló jogszabályok rendelkezéseit. Így került a Főiskola I. évfolyamára:

1957. január 18-án Balázs István a Kossuth Tüzér Tisztiiskolából,

január 18-án Kántor György az Agrártudományi Egyetemről

január 23-án Láng Gyula a Kossuth Tüzér Tisztiiskolából

január 28-án Vervasovszky Jánosné a Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karáról,

január 29-én Nyul Tóth Pál a Magyaróvári Mezőgazdasági Akadémiáról,

február 14-én Czimber Béla a Magyaróvári Mezőgazdasági Akadémiáról,

február 20-án Szabó Imre az Agrártudományi Egyetemről.

A felsoroltakat szabályszerű elbocsátólevél, illetve a tisztiiskolásokat leszerelő levelük felmutatása után főiskolai tanácsülésben hozott határozattal vettük át hallgatóink sorába. /Az átvételi határozatok felülvizsgálata a 71.307/1957. F.M. számú rendelet alapján megtörtént./

60./ A Főiskoláról kizárt, vagy más ok miatt eltávozottak is kérték a félév során a Főiskolára való visszavételüket. A Főiskola Tanácsa /1957. február 19-ig/ szabályszerűen hozott határozattal visszavette:

1956. október 1-én Pörtl Károlyt csak vizsgázás és szigorlatozás kötelezettségével;

1957. január 5-én Takács Lászlót, az I. évf. 2. félévére való beiratkozás kötelezettségével;

1957. január 25-én Tar Józsefet, az I. évf. 2. félévére való beiratkozás kötelezettségével;

1957. január 25-én Reményfi Lászlót, az 1957/58. tanévben a IV. évf. első félévére való beiratkozás kötelezettségével;

1957. január 25-én Révay Istvánt csak vizsgázás és szigorlatozás kötelezettségével;

1957. február 5-én Tihanyi Zoltánt, a II.évf. 2. félévére történő beiratkozás kötelezettségével;

1957. február 13-án Holéczy Ernőt az 1957/58. tanévben, a II. évf. I. félévére való beiratkozás kötelezettségével.

A Tanács a visszavételi határozatainak meghatalabáhan minden esetben szigoruan mérlegelte az érdekelt munkásságát, politikai magatartását és az alkalmazó vállalat, intézmény vezetőjének javaslatát. /A visszavételi határozatok felülvizsgálata a 71.307/1957.F.M. sz. rendelet alapján megtörtént./

6./ A Főiskola az első szemeszter végéig tehát 1957. február 19-ig éppen 100 esetben, - 1956. októbere előtt a Diákjóléti Bizottságnak, később a MEFESZ-nek a javaslata meghallgatásával - összesen 33,400 Ft segélyben részesítette a hallgatókat.

62./ 1957. február 19-én és 20-án a Templom-uteai diákokotthonból a hallgatókat a Dimitrov-téri diákokotthonba helyeztük át, mint-hogy az utóbbi diákokotthon befogadóképessége ezt lehetővé tette. Az intézkedés a takarékoskodás és a hatékonyabb nevelés feltételeinek biztosítása érdekében történt.

63./ A Főiskola Tanácsának 1956. december 10-i határozata alapján dr. Magyar János igazgatóhelyettes megbizta Gencsi László adjunktust a levelező oktatás feltételeinek előkészítésével. Gencsi László számbavette a hallgatókat: 32 levelező hallgató jelentkezett tanulmányainak folytatására.

A soron következő konferenciát 1957. január 22-24. között Sopronban tartottuk meg.

A levelező oktatás megindítását szorgalmazó és szabályozó 70.510/1957. F.M. számú rendeletnek a kézhezvétele után néhány nap mulva - 1957. február 21-én - a Főiskola levelező hallgatói az első vélévi vizsgáik letételét már meg is kezdték.

64./ A Főiskola kézi kezelésű telefonközpontja és az egész hálózata elavult, a követelményeknek már nem megfelelő. Minthogy a Főiskola több épületében nagyfeszültségű áramvezetékek is vannak, a távbeszélővezetékek jelenlegi szerelése is súlyosan kifogásolható.

Ezek a körülmények tették indokolttá, hogy korszerű telefonberendezés létesítéséről gondoskodjunk. A Baloiannis Híradástechnikai Gyárban 150 mellékállomás kezelésére alkalmas automata-alközpont szállítását rendeltük meg. Az automata alközpont költségét az Erdőmérnöki Főiskola és a Műszaki Egyetem Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kara egyenlő arányban vállalták. A Főiskola a reá eső költségeket a külső megbízásokból eredő fejlesztési járulékokból fedezi. Az automata alközpont elhelyezésére a Főépület földszintjén a megfelelő helyiségeket kijelöltük. Az új automata-telefon összköltsége 220.000 Ft-ra tehető.

65./ Megemlítésre méltónak tartjuk, hogy a Főiskola Tanácsa 1956. nov. 5-től kezdve 1957. február 20-ig, tehát az első szemeszter végéig összesen 7 alkalommal ülésezett, mégpedig 1956. november 2-án, december 10-én, december 29-én, 1957. január 4-én, 1957. január 12-én, 1957. január 24-én és 1957. február 12-én. A Tanácsülésekről a Főiskola irattárában hitelesített jegyzőkönyvek vannak.

66./ Itt említjük még meg, hogy az 1956. november 4-e után a Főiskola területén fellelt gépkocsi tömlőket és köpenyeket, amelyek a wimpassingi gumigyárból kerülhettek hozzánk és amelyekre a Főiskolának szüksége nem volt, átadtuk az alábbi intézményeknek:

a/ Soproni Tanulmányi Erdőgazdaságnak 1957. január 31-én: 4 db személygépkocsi tömlő, 4 db személygépkocsi köpeny, 9 db tehérgépkocsi tömlő, 9 db tehérgépkocsi köpeny, 9 db tehérgépkocsi szalag, összesen 18.000 Ft értékben;

b/ a soproni Műszaki Egyetemnek 1957. január 31-én: 2 db személygépkocsi tömlő és 2 db személygépkocsi köpeny, 1.200 Ft értékben;

c/ a MTA Geodéziai Kutatólaboratóriumának /Sopronban/ 1957. február 15-én 3 db személygépkocsi tömlő és 3 db személygépkocsi köpeny, 1.800 Ft értékben.

IV. Rész.

Az iskolai év második szemesztere.

/1957. február 21 - június 30./

1./ Az iskolai év második szemeszterét a Főiskola közvetlenül az első szemeszteri vizsgahónap után : 1957. február 21-én /hétfőn/ kezdte meg. A második szemeszterre összesen 112 hallgató iratkozott be. A beiratkozott hallgatóság évfolyamonkénti megoszlása:

I. évfolyam	. . . .	39	hallgató
II.	"	19	"
III.	"	18	"
IV.	"	36	"

Az V. évesekre a 10. szemeszter ebben az iskolaévben még nem vált kötelezővé.

2./A második szemeszter első napján minden évfolyam, ill. tanulócsoport titkos szavazással megválasztotta vezetőjét. A választás eredménye:

az I. évfolyam	1. tanulócsoportjának vezetője:	Jármái Éva,
2.	" "	Sümegh Nándor,
a II.	" ..... " ...	Joó Bálint,
a III.	" ..... " ...	Nagy Antal,
a IV.	1. tanulócsoportjának vezetője:	Illyés Benjamin,
2.	" "	Kassai Imre.

A Főiskola igazgatóhelyettese a megválasztottakat vezetői tisztségükben megerősítette.

Az évfolyam, - illetve tanulócsoport-vezetők megválasztása különösképpen azért is szükségessé vált, mert az első szemeszter vizsgahónapja alatt a MEFESz vezetőség tisztségéről lemondott.

3./ A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1957. február 14-i levelében foglalt felhívás alapján a Főiskola a tudományos fokozatok új rendszerére javaslatot dolgozott ki és azt 1957. február 28-án 264/1957.szám alatt az M.T.A. főtitkárának előterjesztette. A javaslat kidolgozásában a Főiskola valamennyi tanszéke részt vett, a javaslatot a Bányamérnöki- és Földmérőmérnöki Karral közös ülésben vitattuk meg.

4./ Az Oktatásügyi Minisztérium 1957. január 19-én 14/85-2/1957. XII.sz. alatt kelt rendeletében azt kívánta, hogy a Főiskola tegyen javaslatot az ideológiai oktatás átszervezésére. A javaslatot 1957. március 15-ig bizottságnak kellett kidolgoznia. A Főiskola képviselője dr. Magyar János igazgatóhelyettes a javaslatot Gyenge Zoltán helyettes-főosztályvezetővel /az O.M. Sopronba kiküldött képviselőjével/ valamint Gyulay Zoltán egyetemi tanárral /a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar képviselőjével/ és Lovászi Gyulával /a Marxizmus-leninizmus tanszék vezetőjével/ egyetértésben készítette el. A javaslat lényege az, hogy az Erdőmérnöki Főiskola hallgatói számára

filozófia az 1 és 2 félévben összesen 60 órában,

pol.gazdaságtan a 3,4,5 és 6. félévben összesen 120 órában

tud.szocializmus a 7,8.félévben összesen 60 órában

szakkolégium /erdőgazdálkodáspolitikai/ a 9 félévben összesen 30 órában taníttassék./ A Főiskola Tanácsa a javaslatot magáévá tette, és azt az igazgatóhelyettes 1957. február 28-án az Oktatásügyi Minisztériumba felterjesztette.

5./ Hegedüs Antal 1957.február 28-án Sopronba visszaérkezett Svájc-ból és a Főiskolától tanulmányainak folytatására kért engedélyt. A Főiskola Tanácsa a megnevezett I. éves erdőmérnök-hallgató kérését teljesítette.

6./ A Fűzkitermelő és Feldolgozó Vállalat az Erdőmérnöki Főiskola közösen végzett kísérletei Sziklai Oszkár egyetemi adjunktus 1956. november 4-én Nyugatra történt eltávozásával megakadtak. A Vállalat a Főiskolától azt kérte, hogy Sziklay Oszkár munkáját Pagony Hubert egyetemi adjunktus folytathassa. A Főiskola Pagony Hubert egyetemi adjunktusnak engedélyt a kísérletekben való közreműködésre megadta. Ennek alapján a Vállalat Pagony Hubertet 1957. március 1-től kezdve másodállásban alkalmazza. A kísérleti munkát a Főiskola részéről dr. Haracsi Lajos tanszékvezető egyetemi tanár kíséri figyelemmel.

7./ A Főiskola Tanácsa az első félév eredményeinek, valamint a második félévben a hallgatókra háruló feladatoknak az ismeretében, 1957. március 2-i ülésében szükségesnek tartotta az évfolyamvezető-tanári intézmény fenntartását a 2. szemeszter tartamára is.

Egyszersmind célszerűnek ítélte a Tanács azt is, hogy a tanulmányi fegyelmet megerősítse s ezért kimondta a következőket:

1. Minden hallgató köteles az előadásokra és a gyakorlatokra rendszeresen eljárni.

2. Igazoltan távol maradni csak betegség esetén, vagy Igazgatói engedéllyel szabad.

a./ A betegséget az Igazgatói Hivatalban kell igazolni orvosi bizonyítvánnyal. Az orvosi bizonyítványt az Igazgatói Hivatal lepecsételi. A tanszék igazolásul csak az Igazgatói Hivatal pecsétjével ellátott orvosi bizonyítványt fogadhat el. A hiányzást a felgyógyulás után 8 napon belül kell igazolni.

Az előreláthatólag egy hétnél tovább tartó betegséget a betegség hetében külön be kell jelenteni az Igazgatói Hivatalnak.

b./ Rendkívüli esetben /állampolgári kötelesség teljesítése, közeli hozzátartozó halála, stb./ a hallgató írásbeli kérésére az igazgató legfeljebb 6 nap szabadságot engedélyezhet. A kérvényt a szabadság kért időpontja előtt legalább 4 nappal kell beadni az Igazgatói Hivatalba.

3. Az igazolatlan mulasztások következményei:

a./ utóvizsgára való utasítás,

b./ a félév igazolásának megtagadása,

c./ fegyelmi eljárás.

A Tanács határozatát dr. Magyar János igazgatóhelyettes március 5-én hirdetmény formájában a hallgatóság tudtára adta.

8./ A Főiskola az Országos Erdészeti Főigazgatóság kiutalása alapján 1957. március 7-én 605 q vegyesdorong és hasábfát kapott. Ez a tűzifamennyiség a Főiskola szükségletét az egész fűtési idényben fedezni fogja.

9./ 1957. március 9-én, a Sopron löverei részében tartott razzia alkalmával egy karhatalmi tiszt vezetésével két karhatalmi katona és két rendőr reggel 8 órától 10 óráig átkutatta Zilahy József osztályvezető helyettes Berzsenyi u.- 13. alatti lakását fegyvert és röplapokat keresve. A lakásban ilyenféle tárgyat nem találtak, magukkal vittek azonban Zilahy József grafológiai gyűjteményéből 3 írást, egy horoszkóp munkalapsorozatot, néhány 1941-42-ből származó cikket a

népi írók "Magyar Élet" c. folyóiratából és a DISz Petőfi kör filozófiai vitájának az anyagát.

10./ 1957. március 9-én rendőrök és karhatalmisták házkutatást tartottak a Dimitrov-téri diákokthozban. Ennek eredményeként magukkal vittek 2 db röplapot, 1 db rozsdás puskacsövet, amely még az előző világháborúból maradt a padláson, továbbá 1 db zsávolynadrágot és 1 kisebb láda furunkulus-kenőcsöt. A házkutatás udvarias keretek között folyt le.

11./ 1957. február 6.-án levélben megkereste a Főiskola azokat a volt hallgatóit, akiknek diplomatervüket 1956. decemberében kellett volna megvédeniük. A kilenc érdekelt közül csupán öten jelentkeztek, mégpedig Deli Zoltán, Németh László, Györfly Rezső, Dankó László és Molnár János. A jelentkezők számára a Főiskola a pót-diplomaterv-megvédését 1957. március 11-én tartotta meg. Ez alkalommal az Állami Vizsgáztató Bizottság elnöke dr. Haracsi Lajos egyetemi tanár, tagjai pedig Lámfalussy Sándor egyetemi tanár, dr. Róth Gyula ny. egyetemi tanár, továbbá Béky Albert és Kárall János főmérnökök voltak. A bizottságban a jegyzői feladatokat pedig Kerényi Ervin egyetemi tanársegéd látta el. Diplomatervét a Bizottság előtt mind az öt erdőmérnökjelölt megvédte.

12./ 1957. március 11-én Iványi Lajos rendőrfőhadnagy elvtárs utasítására a Főiskola birtokában lévő vadászpuskákat és patronokat /előttünk ismeretlen okból/ sürgősen be kellett szolgáltatnunk a rendőrségnek. A beszolgáltatást a Főiskola nevében Magyar János igazgatóhelyettes felkérésére Stubnya Valér egyetemi adjunktus hajtott végre Henzel János adjunktus, valamint Kaposvári János és Antal Endre hivatalsegédek segítségével. A beszolgáltatott puskákról és patronokról a rendőrség átvételi elismervényt adott.

13./ Szilágyi László rendőrnagy elvtárs 1957. március 12-én kiszállt a Főiskola területére és Kertész István egyetemi adjunktusnak, valamint Zilahy József osztályvezető-helyettesnek

a jelenlétében a dolgozóktól aziránt érdeklődött, hogy a Főiskolán az ellenforradalom alatt, avagy után, sokszorosítottak-e rölapokat, esetleg más sajtótermékeket. Miután meggyőződött arról, hogy csak 1956. október 24-én az egyetemi illetve főiskolai hallgatók követeléseit sokszorosították a Főiskola erre a célra berendezett műhelyében, de azt is a Vársoi Ügyészségtől származó engedély alapján, az engedélyt magához vette és eltávozott.

14./ A Rendőrség Martos András egyetemi tanársegédet 1957 március 10-től 18-ig biztonsági őrizetbe vette, illetve biztonsági őrizetben tartotta, Martos Andrásnak bántódása nem esett, csupán kihallgatták.

15./ A Művelődésügyi Minisztérium 85/20/1957.sz. rendelete és a Főiskola Tanácsának határozata alapján 1848. március 15-éről a folyó évben március 14-én déli 12 órakor emlékeztünk meg a hallgatóságnak mind a négy évfolyamával külön-külön rendezett kis ünnepségek keretében. Az ünnepi megemlékezéseket Kiss Ignác, dr. Bottvay Károly, Sébor János és dr. Haracsi Lajos professzorok tartották. A Főiskola oktatói és más dolgozói a kis ünnepségeken célszerű megosztásban vettek részt.

A Tűztoronynál lévő 1848-as emlékmű megkoszoruzásában a Főiskolát, illetve Egyetemet dr. Magyar János igazgatóhelyettes, Zilahy József osztályvezető-helyettes és a DISZ képviselőjében Kocsis József földmérő-mérnökhallgató képviselte.

A koszoruzás után a Petőfi színházban rendezett városi ünnepélyen az igazgatóhelyettes és az oktatók szintén jelen voltak.

Március 14-én 15 óra 30 perctől 17-én reggel 8 óráig /6-8 órai időtartamban/ a Főiskola oktatói és adminisztratív férfi dolgozói négyesével ügyeleti szolgálatot tartottak. Az ügyeleti szolgálatban a következők vettek részt: dr. Mollay János, Miklós Károly, Burkert Ferenc, és dr. Szabó István; Zahár János, Zilahy József, Gunda Mihály és Strausz József; Gencsi László, Igmándy Zoltán, Tanka Sándor és Stubnya Valér; Tompa Károly, Pagony Hubert, Henzel János és Ágfalvi Imre; Herpay Imre, Rónai Ferenc, dr. Mecher Tibor és Pálvölgyi Lőránt; Vörös József, Hreblay László, Csanády Etele és Kiss László; Roxer Egon, Kerényi Ervin, Vancsura Rudolf és Csapody István. A megnevezettek az ügye-

leti szolgálatot társadalmi munkában végeztek.

Az ügyeleti szolgálat alatt a Főiskola területén a legteljesebb rend volt.

16./ A kémiai épületbe a Főiskola a 3 fázisu u.n. ipari áramot /380/220W/ már bevezette. Az épületben az ipariáram belső vezetékének szerelését házilag végeztük el. Célszerű volna azonban takarékosági szempontokból, másfelől az oktató és kutató munkához szükséges berendezések /pl. autókláv, szárító berendezés, stb./ üzemeltetéséhez az ipariáramnak az erdészeti pavillonba való bevezetése is. Az erre irányuló terveket 1957. március 16-án elkészítettük és azok / mintegy 22.000 Ft-os költséggel/ a közel jövőben megvalósításra kerülnek. Ezzel megoldjuk az Erdővédelmi Tanszék laboratóriumának ipariáram szükségletét, ahol eddig például a sterilizálást petróleumfőzőn nagy nehézséggel végezték, ezenkívül pedig az uszoda vízszolgáltatásához szükséges szivattyuberendezés részére kw-ént 1 Ft-al olcsóbb áramot biztosítunk. Az ipariáram bevezetését tanszékefejlesztési járulékból fedezzük.

17./ A levelező hallgatók 1956 novemberéről elmaradt felvételi vizsgáját 1957. március 20-án tartottuk meg. Vizsgára behívtunk 12 személyt; megjelent 9, - megfelelt 3. Ilyen kis létszámmal új évfolyamot nem indítottunk, hanem a Főiskolai Tanács határozata alapján pótfelvételi vizsgát fogunk tartani 1957. augusztus 26-án. A levelező hallgatók új tanévét szeptember 1-én kezdjük meg. Ezzel visszatérünk januártól decemberig tartó tanévről a szeptembertől júniusig tartó tanévre. A tanév megváltoztatására 1957 április 6-án 27/Lev/ 1957. sz. alatt kelt összefoglaló jelentésünkben tettünk előterjesztést a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságának.

18./ A Földművelésügyi Minisztérium 70899/1957.sz. rendeletével az új ösztöndíj-rendszer kidolgozásával kapcsolatban a Főiskolát javaslattételre hívta fel. Javaslatusunkat 1957. március 22-én 338/1957. sz. alatt kelt jelentésünkben megtettük. Javaslatusunk lényege: Az új ösztöndíj-rendszer 1957.szeptember 1-től kezdve mindenkire nézve egyaránt érvényes legyen. A szülők jövedelme ne befolyásolja a hallgatók ösztöndíjának mértékét; a hallgatóság is munkája szerint részesüljön ösztöndíjban. A társadalom csak a jól tanuló, legalább 3-as átlagu hall-

gatóért hozzon áldozatot. A támogatást elsősorban természetben kell juttatni. A rendkívüli esetekben való segítség nagyobb lehetősége céljából növelni kell a segély-keretet. A 2,5 átlagot el nem érő hallgatók fizessenek tandíjat.

19./ A Dimitrov-téri diákokthont 1957. március 27-én szovjet katonatisztek látogatták meg és a hallgatókkal elbeszélgettek az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. Az eszmecsere jelentősen elősegítette a hallgatóság politikai tisztánlátását.

20./ Fejes István ifjúsági káderest, aki igen járatos vasesztergályos és 1956. november 10. óta a Terv és Pénzügyi Osztály felügyelése alá tartozó főiskolai munkahelyekben dolgozott, az MSZMP városi intézőbizottságától 1957. március 30-án érkezett kikérés alapján a Főiskola állományából az erre való tekintettel intézőbizottság állományba áthelyezéssel kiadtuk.

21./ A Főiskola levelező hallgatói számára az 1957. február 21-én megkezdődött vizsgahónap március 2-án ért véget. Ekkor a levelező hallgatók vizsgaeredménye a következő volt:

Évfolyam	Vizsga köteles	Levizsgázott	Vizsgákkal elmaradt	Tanulmányi átlag
	hallgatók száma			
I.	11	-	11	1,84
II.	4	2	2	2,37
III.	9	4	5	2,52
IV.	-	-	-	-
V.	8	3	5	3,84
I. - V.	32	9	23	2,64
Százalékban	100 %	29 %	71 %	

Az utóvizsga időszak végére, amit a Főiskolai Tanács kivételesen 1957. május 31-ben szabott meg, a hallgatók közül hárman összesen 4. vizsgát nem raktak le. Az utóvizsga időszak végére elért átlageredmény:

nyek így alakultak: I. évfolyam: 3,12, II. évfolyam 2,81, III. évfolyam 3,47, IV. évfolyam nincs, V. évfolyam 4,50. Az I - V. évfolyam átlageredménye 3,48.

22./ Winkler Oszkár egyetemi tanár az Építéstani Tanszék vezetője aki 1956 november 4-én Ausztriába távozott, onnan pedig tovább ment Svájcba: 1957. január 7-én Zürichben postára adott levelében jelentette, hogy haza akar térni és azt kérte, hogy a Főiskolán betöltött tanári működését folytathassa. Winkler Oszkár Zürichben megbetegedett; január 21-én kelt levelében felgyógyulásáig külföldön való tartózkodásának az engedélyezését kérte. A Főiskola Tanácsa nevében dr. Magyar János igazgatóhelyettes 1957. február 20-án 244/1957.sz. alatt kelt jelentésében Tamási István szakoktatási főigazgató lev társnak Winkler Oszkár tanári működését javasolta.

A Földművelésügyi Minisztérium 1957 március 4-én kelt 70685/1957.sz. rendeletében Winkler professzorral közölte, hogy március 31-ig történő hazatérése esetében a Főiskolán betöltött tanszékvezető egyetemi tanári működésének folytatásához hozzájárul, s külföldi tartózkodását fizetéstelen tanulmányutnak fogja tekinteni.

Winkler Oszkár 1957 március 28-án a Főiskola igazgatói hivatalában szolgálattételre jelentkezett, Magyar János igazgatóhelyettes a jelentkezést tudomásul vette. Winkler Oszkár tanszékvezetői teendőinek intézését azonnal megkezdte és azóta is végzi.

23./ A Főiskola nagy épületeibe a gáz már évek hosszú sora óta be van vezetve. Most a gázszolgáltatást az Erdőrendezési és Erdővédelemtani Tanszékek épületeibe, az u.n. erdészeti pavillonba is biztosítani kellett az ott folyó kutató munkák előmozdítása végett. Hosszas előkészítő tárgyalások, valamint a pénzügyi feltételek megteremtése után 1956. november havában kezdtük meg a gázvezeték létesítését. A munkát az események miatt a Vállalat több ízben megszakította, amíg végre is 1957 március havában a teljes gázvezeték valamint az épületben, illetve a laboratóriumban a gázcső szerelés befejezést nyert. A gázvezeték költsége, szereléssel és festéssel együtt 14.000 Ft.

24./ Az októberi-novemberi események gazdaságilag és pénzügyileg a Főiskola költségvetési gazdálkodásában is éreztették hatásukat. Minthogy a Főiskolának jóváhagyott költségvetése 1957-re

még nem volt, március 31-ig havonként folyósított ellátmányok keretében gazdálkodtunk. A főhatóságunk által folyósított hitelek csak a munkabér, a közüzemi szolgáltatások és a legszükségesebb beszerzésekre nyújtottak fedezetet. A havi ellátmány összege januárban 450.000, februárban és márciusban pedig 400-400.000 Ft volt.

25./ Az 1956. november 12-én újra megindított oktató- és nevelő munka szükségessé tette a megüresedett tanszéki gép- és gyorsírói álláshelyek betöltését. A Főiskola igazgatóhelyettese először az Erdőfeltárási és Gépesítési Tanszékra nevezett ki gép- és gyorsírónt 1957. április 1-i hatállyal Szalay Pálné soproni lakos személyében.

26./ 1957. április 3-án Füzi Ferenc II. éves hallgató jelentkezett a Főiskola igazgatói hivatalában és kérte továbbtanulásának engedélyezését. Füzi Ferenc Ausztriából jött haza; tanulmányainak folytatását a Főiskola Tanácsa engedélyezte.

27./ A Művelődésügyi Minisztérium 85-20/1957.sz. rendelete és a Főiskola Tanácsának határozata alapján április 4-én jelentőségéről április 3-án déli 12 órakor emlékeztünk meg a hallgatóságnak mind a négy évfolyamával külön-külön rendezett kis ünnepek keretében. Az ünnepi megemlékezések megtartására a Főiskola igazgatóhelyettese Nemky Ernő, dr. Botvay Károly, dr. Roth Gyula és dr. Haraszti Lajos professzorokat kérte fel. A Főiskola oktatói és más dolgozói a kis ünnepeken célszerű megcstásban vettek részt.

Április 3-án délután a Petőfi-színházban rendezett városi ünnepélyen, továbbá április 4-én délelőtt az új szovjet hősi emlékmű megkoszoruzásán az igazgatóhelyettes és az oktatók, valamint a hallgatók közül többen részt vettek.

A Főiskola oktatói és adminisztratív dolgozói április 3-án 16 óra 30 perctől április 5-én reggel 8 óráig - 6-8 órai időtartamban - négyesével ügyeleti szolgálatot teljesítettek, mégpedig a következő sorrendben: Roxer Egon, Kerényi Ervin, Vancsura Rudolf, és Csapody István; dr. Mollay János, Miklós Károly, Burkert Ferenc és dr. Szabó István; Zachar János, Zilahy József, Gunda Mihály és

Strausz József; Gencsi László, Igmándy Zoltán és Stubnya Valér; Tompa Károly, Pagony Hubert, Henzel János, Agfalvi Imre; Herpay Imre, Rónai Ferenc, dr. Mecher Tibor, Pálvölgyi Lóránt; Vörös József, Hreb-
lay László, Csánády Etel, Kiss László. A megnevezettek az ügyeleti
szolgálatot társadalmi munkában végezték.

Az ügyeleti szolgálat tartama alatt a Főiskola területén rend
és nyugalom volt.

Tanaka Sándor adjunktus az ügyeleti szolgálatban nem tudott
részt venni, mert őt a Rendőrség április 1-5-ig biztonsági őrzetben
tartotta.

28./ Április 3-án este a városi MSZMP Intéző Bizottsága a kommu-
nisták számára ismerkedési estélyt rendezett, amelyen a Főiskola és
az egyetem párttagjainak nagy része hozzátartozóival részt vett. Az
estélyen a Főiskola igazgatóhelyettese is jelen volt.

29./ Valisek Zoltán, telekibányai lakos, 1957 március 21-én
azzal a kéressel fordult a Főiskolához, hogy ösztöndíjas minőségben
a kievi Mezőgazdasági Akadémia Erdőmérnöki Karán megkezdett tanulmá-
nyait Sopronban befejezhesse. Kérvényéhez mellékelte a Művelődésügyi
Minisztérium Külföldi Ösztöndíjas Osztályának 1957 március 18-án kelt
levelét, amelyben Varga Sándorné osztályvezető Valisek Zoltánnak a
Főiskolára való átvételét javasolta. A Főiskolai Tanács március 30-i
ülésében Valisek Zoltán átvétele mellett foglalt állást, kikötötte azon-
ban, hogy kievi tanulmányainak, illetve vizsgáinak kiegészítéseképpen
a Főiskolán még elektrotechnikából, erdővédelemtanból, erdészeti szál-
lítóberendezésekből és az erdészeti jogszabályok című tárgyból vizs-
gát kell tennie. Ezt Valisek Zoltánnal a Főiskola igazgatóhelyettese
1957 április 4-én kelt 347/1957. sz. levelében közölte. A megnevezett
a megkivánt vizsgákat a Főiskolán letette.

30./ 1957. április 10-én délután 4 órakor a matematikai teremben
Zárai Károly elvtárs az MSZMP soproni intézőbizottságának titkára a
főiskolai, illetve egyetemi oktatók, más dolgozók és hallgatók szá-
mára előadást tartott az októberi-novemberi eseményekről. Zárai elv-
társ hallgatóira személyes élményekkel átszótt, elfogulatlan és
közvetlen hangú előadásával jó hatással volt.

31./ A Minisztertanács elnöke 1-26/1956./TK.18./ sz. határozatával a fásítások népgazdasági, egészségügyi és esztétikai jelentőségének ismertetésére minden év április második hetében "Fák hete" néven ünnepségek tartását rendelte el. Ezen a héten a folyó évben a Főiskola hallgatói közül a fásítás jelentőségéről a következő hallgatók tartottak előadásokat: 1. Székely Lajos a Petőfi-téri ált. iskolában, 2. Varga Ferenc a Mátyás király-uti ált. iskolában, 3. Szabó Imre az Orsolya-téri ált. iskolában, 4. Frankó János a Halásztócai ált. iskolában, 5. Lustyik Lajos a Rozália-uti ált. iskolában, 6. Tar József a Ferenczi János uti ált. iskolában, Waliczky László a Széchenyi gimnáziumban, 9. Söveges Lajos a Barzsényi gimnáziumban, 10. Sólymosi József a leánygimnáziumban, 11. Vető Endre a tanítónőképzőben, 12. Tengely Béla az ovónőképzőben, 13. Horváth Mihály a közgazdasági fiutechnikumban és 14. Kassai Imre a közigazgatási leánytechnikumban. A III. évfolyamu erdőmérnökhallgatók ugyanezen a héten az Erdészeti Kísérleti Állomás volt csemetekertjében végeztek faültetést.

32./ Az 1956. októberi-novemberi események folyamán a főiskolai botanikus kertet körülvevő és egyébként is rossz állapotban lévő téglakerítések megrongálódtak. A több helyen lévő falrészeket már november hó folyamán befalaztattuk, egy 15 méteres erősen rongált kerítésszakasz helyreállítására pedig a soproni Építőipari KTSz-nek 1957. április 11-én adtunk megbízást 12.000 Ft-os munkaköltséggel.

A Főiskola épületének homlokzata előtt lévő vasrácsos kerítés mintegy 60 méteres szakaszának teljes felújítására az előkészületeket megtettük és azt előreláthatólag 26.000 Ft-os munka keretében még ez év folyamán végrehajtjuk.

33./ A gép- és gyorsírói álláshelyek betöltésének sorában a Főiskola igazgatóhelyettese az Erdőhasználati Tanszékre Ágotay Istvánnét nevezte ki, aki a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskolán ugyanilyen munkakörben teljesített szolgálatot, s akinek kinevezését főhatóságunk javasolta. Ágotay Istvánné az Erdőmérnöki Főiskola

kötelékében Sopronban 1957. március 16-tól kezdve teljesít szolgálatot.

34./ A III. rész 62. szakaszában már említettük, hogy a hallgatókat a Templom-utcai diákotthonból az első szemeszter végén áttelepítettük a Dimitrov-téri diákotthonba. A soproni Fésűsfonalgyár igazgatója azzal a kéréssel fordult a Főiskolához, hogy az üresen maradt Templom-utcai diákotthont a gyár számára munkás-szállás céljaira engedjük át. Minthogy az épületre az esetleg Miskolcra Sopronba áthelyezésre kerülő Bányamérnökhallgatók elhelyezésének biztosítására szükség lehet, azt a soproni egyetemi karok kívánságára továbbra is fenntartjuk. De az épület hasznosítása, legalábbis átmenetileg máris teljesen indokolt. Ezért a Fésűsfonalgyárral 1957. április 15-én írásbeli megállapodást hoztunk létre, amelynek értelmében 1957. augusztus 15-éig a Templom-utcai diákotthonunkat berendezésének egy részével együtt havi 200 Ft épületbér, valamint az előírt használati díj, továbbá minden közüzemi költség megtérítése ellenében a gyár számára ideiglenes használatra átadtuk.

35./ 1957. április 16-án Debreceni István I, éves hallgatót a 80/1955. OM. sz. vizsgaszabályzat III. fej. 11. §. 2. bekezdése, valamint a Főiskolai Tanács április 13-i határozata alapján évfolyamismétlésre kellett utasítani, mert az első félévi vizsgáiból egyet sem tett le és később is - egészen az említett tanácsülésig csak egy tárgyból, kémiából vizegázott le, de abból is csak elégséges eredménnyel. Tanulmányaiban való nagyfoku lemaradásával a többi hallgató közül kiritt; magatartásával rontotta a közszellemet és a tanulmányi fegyelmet.

36./ Horváth Jánosnének, a Főiskola hivatalsegédjének fia az Államvédelmi Hatóságnál főhadnagyi rangban teljesített szolgálatot, a szolgálata közben az októberi ellenforradalmi harcokban életét vesztette. Horváth Jánosné részére, fia temetése alkalmával 1957. április 17-én három nap fizetéses rendkívüli szabadságot engedélyeztünk és a szakszervezet javaslata alapján az utiköltség és temetési költségek egy részének fedezésére 400.- Ft rendkívüli segílyt utaltunk ki.

37./ "AZ Erdőmérnöki Főiskola Közleményei " című kiadványunk 1956. évi 2. száma 1957. április 18-án jelent meg. A kiadványt a Főiskola könyvtára rendben megkapta és példányaiból a tanszékek szükségletének fedezése után ellátta belőlük a csereszolgálatot.

38./ Az V. éves erdőmérnökhallgatók, számszerint 68-an, 9. szemeszteri vizsgáik letétele után, az 1957. március 20-ában megállapított határidőre diplomaterveiket mindannyian benyújtották a feladatokat kiadó tanszékekre.

A diplomaterv-megvédések aktusát 1957. április 15-től 19-ig terjedő 5 nap alatt bonyolítottuk le.

a./ A mérnökjelöltek állami vizsgáztatását három bizottság végezte el.

I.sz.bizottság: Elnök: dr.Haracsi Lajos egyetemi tanár.

Tagok: Béky Albert főmérnök /Sopron/, Madas András főosztályvezető-helyettes /Budapest/, Neuwirth János főmérnök /Zalaegerszeg/ és Szilas Károly főmérnök /Miskolc/. Jegyző: Igmándy Zoltán egy. adjunktus /Sopron/.

A bizottság elé utalt diplomatervek témaköre és száma: Erdőtelepítéstanból 8, Erdővédelemtanból 4, Erdőrendezéstől 5, Termőhelyismerettanból 6, összesen 23 diplomaterv, illetve mérnökjelölt.

II.sz. bizottság. Elnök: Lámfalussy Sándor egyetemi tanár /Sopron/. Tagok: Kárall János főmérnök /Győr/, Palotay István főmérnök /Zalaegerszeg/, Pankotai Gábor főmérnök /Budapest/, és dr. Roth Gyula ny. egyet. tanár /Sopron/. Jegyző: Kerényi Ervin egyetemi tanársegéd /Sopron/.

A bizottság elé utalt diplomatervek témaköre és száma: Erdőműveléstanból 6, Erdőhasználatból 9, Fatechnológiából 6, Kémiai technológiából 2, összesen 23 diplomaterv, illetve mérnökjelölt.

III. sz. bizottság. Elnök: Sébor János egyetemi tanár /Sopron/. Tagok: Keresztes György főmérnök /Veszprém/, Kutasy Viktor főmérnök /Budapest/, Nemky Ernő egyetemi tanár /Sopron/ és Sali Emil főosztályvezető /Budapest/.

A bizottság elé utalt diplomatervek témaköre és száma: Erdőfeltárástanból 5, Építéstanból 12, Földméréstanból 1, Növénytanból 6, Üzemtanból 8 diplomaterv, illetve mérnökjelölt.

b./ Diplomatervét 1 mérnökjelölt nem tudta megvédeni; 9 mérnökjelölt elégséges, 26 mérnökjelölt közepes, 25 mérnökjelölt jó, 7 mér-

nőkjelölt jeles eredménnyel védte meg diplomatervét. Ezek szerint a diplomaterv-védés eredményeképpen összesen 67 fiatal szakember érdemelte ki az erdőmérnöki oklevelet. /Halupa Lajos kitüntetéses oklevelet szerzett./

c./ Az oklevelek kiosztását - ünnepélyes eredményhirdetés keretében - 1957. április 19-én délután 5 órakor tartottuk meg. Az ünnepélyen részt vett dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes elvtárs, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetője, Bognár Dezső elvtárs, a soproni Tanács végrehajtóbizottságának elnöke, Lovászi Gyula elvtárs a Marxizmus-leninizmus Tanszék vezetője, az egyetemi MSzMP intézőbizottságának képviselőjében, valamint a Főiskola oktatói és hallgatói.

d./ Az ünnepségen a Főiskola a valamilyen tekintetben külön elismerésre méltó diplomatervet készítő fiatal mérnököket az Állami Vizsgáztató Bizottságok javaslatai alapján megjutalmazta.

200-200 Ft-os jutalomban részesült: Halupa Lajosné, Leskó János, Szegő Lajos, Niedermüller Vilmos, Krámer Antal, Goda János, Vizvári Ferenc, Szabó László, Szabó V. József, Láng Sándor, Kovács Pál, Sz. Szabó József, Bánszegi József, Fatalin Gyula, Csanády Béla;

300-300 Ft-os jutalomban részesült: Juhász Jenő, Váradi Géza, Mucsi Péter, Bozó János, Szabados Mária, Ott János.

400-400 Ft-os jutalomban részesült: Bartucz Ferenc, Halupa Lajos, Győri Jenő.

e/ Dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes elvtárs az ünnepségen a fiatal erdőmérnököket a Főiskolától az Erdőgazdaság szolgálati kötelekébe jelképesen átvette.

f/ A fiatal mérnökök elhelyezése - mindannyiuk személyes meghallgatásával - az ünnepélyes oklevélkiosztást közvetlenül megelőzően kivétel nélkül megtörtént. Ezt az érdekeltek közmegegyezésére az Országos Erdészeti Főigazgatóság nevében Sali Emil főosztályvezető, Szűcs Ferenc osztályvezető és Tóth Ödön személyzeti előadó elvtársak, az Erdőmérnöki Főiskola képviselőjében pedig dr. Magyar János igazgatóhelyettes végezte el az MSzMP kiküldöttjének: Lovászi Gyula adjunktus és a KISz képviselőjének: Kocsis József földmérőmérnökhallgató elvtársak jelenlétében. A fiatal mérnökök munkába állításának kérdését azért sikerült viszonylag igen simán és gyorsan megoldani, mert az Erdőgazdasági Vállalatok néhányal több mérnököt igényeltek, mint ahányat az Erdőmérnöki Főiskola kibocsátott, másfelől az előre meghirdetett munkahelyeket a mérnökjelöltek megpályázták és a pályázati kérelmeket

a mérnökjelöltek testülete az érdekeltek megnyugvására bírálta el. Mindössze három kérdés tisztázásához kellett az Országos Erdészeti Főigazgatóság képviselőinek az új mérnököket hozzásegíteniük.

g/ Az új mérnökök 1957. május 2-án már mindannyian munkában álltak.

39./ Az a körülmény, hogy dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes elvtárs az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetője, Fila József főosztályvezető elvtárs kíséretében meglátogatta a Főiskolát: 1957. április 18-án déli 12 órakor az Allami Vizsgáztató Bizottságok munkájának megszakításával kibővített tanácsülés tartására nyújtott számunkra módot. Ez a kibővített tanácsülés a Főiskola legutóbbi éveinek történetében ünnepszámba menő eseménynek minősül. A tanácsülésen az Allami Vizsgáztató Bizottságok tagjai és a Főiskola tanszékvezető professzorai között részt vett Fekete Zoltán a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, ny. egyetemi tanár is, aki ezen a napon töltötte be életének 80. évét. Fekete Zoltán akadémikusnak ma is töretlen és lendületes kutatói munkásságához tanítványai és a Főiskola oktatói nevében az Erdőrendezéstani Tanszék vezetői állásában utóda, Magyar János igazgatóhelyettes kívánt jó egészséget. Dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes elvtárs felszólalásában a Főiskola és a Főigazgatóság célszerű és hasznos együttműködésének a jelentőségére mutatott rá. A Tanács tagjai, illetve a Főiskola professzorai a Miniszterhelyettes elvtársat legmesszebbmenő segítségükről biztosították.

40./ A berlini Humbolt-Egyetem Erdészeti Fakultása 1957. március havában dr. Wagenknecht dékán professzor útján felajánlotta segítségét az októberi-novemberi események során Főiskolánkat ért veszteségek pótlására. A felajánlott segítséget 1957. április 24-én megköszöntük és rámutattunk arra, hogy bár veszteségeink nem nagyok és nem súlyosak, de országunk jelenlegi gazdasági helyzetében mégis nehezen lesznek pótolhatók, illetve a felszerelések, műszerek és könyvek újabb beszerzése csak kis mértékben válik a Főiskola számára lehetségessé. A tanszékek bejelentései alapján jegyzéket készítettünk az elveszett vagyontárgyakról, valamint azokról a műszerekről és könyvekről, amelyekre a Főiskola oktató és kutató munkájának folytatása érdekében szükségünk volna s a jegyzéket levelünk mellékleteként dr. Wagenknecht dékán professzornak megküldtük.

41./ A Főiskolai Hallgatók Tudományos Egyesületének titkára: Kovács Illés egyetemi docens javaslatára dr. Magyar János igazgató-helyettes 1957. április 24-én Zsigmond Katalin IV. éves erdőmérnök-hallgatót a Termőhelyismerettani Tanszékre, Zádor Oszkár IV. éves erdőmérnök-hallgatót az Erdővédelemtani Tanszékre, Kassay Imre IV. éves erdőmérnök-hallgatót pedig az Erdőhasználati Tanszékre kinevezte demonstrátorrá a május 1-től június 30-ig terjedő időre. A tanszéken működő tudományos diákköröknek egyuttal mind a hárman titkárai.

42./ A Földművelésügyi Minisztérium Tudományos Tanácsának 1957. április 25-i ülésére meghívta a Főiskolát. A tárgyaláson a Főiskola nevében Magyar János igazgatóhelyettes vett részt. A Tudományos Tanács, dr. Kemenessy Ernő egyetemi tanár elnöklése alatt lényegében azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy miképpen lehet állami mezőgazdaságok faszükségletének fedezését a leghatékonyabban megoldani. A kialakult eszmecsere eredményeként megállapítást nyert, hogy az állami mezőgazdaságok gondjaira bízott, mezeti termelésre kellő biztonsággal nem alkalmas földrészeket, mind a maguk, mind pedig a népgazdaság érdekeit szem előtt tartva, az adott termőhelyre megfelelő fafajjal, illetve fafajokkal be kell fásítani. Ebben a tekintetben a nagyberekben Állami Mezőgazdaság képviselői kísérleti jellegű munka végzésére az erdőmérnökök segítségét kérték. Ezt készséggel ajánlottuk.

43./ 1956. november 4-e előtt a leckekönyvek nagy részét a hallgatóság magához vette. Az igazgatói hivatalban visszamaradt leckekönyveket és főkönyveket Zilahy József osztályvezető-helyettes Schaffer Margit nyilvántartó kartársnővel nov. 4-én délelőtt tűzálló páncélszekrénybe zárta. Nem sokkal később a külföldre távozott hallgatók leckekönyveinek a kiadását az itthon maradt hozzátartozók közül igen sokan kérték, a Főiskola azonban sem a leckekönyveket, sem pedig más okmányokat egyetlen esetben sem adott ki. A Főiskola állásfoglalásának helyességét a Földművelésügyi Minisztérium 1957. április 26-án 71.341/1957. sz. alatt kelt rendelkezése teljes mértékben megerősítette.

44./ 1957. április 26-án az Erdőmérnöki Főiskola tanácstermében két kandidátusi disszertáció megvédésének vitája zajlott le.

A "Nyárák álgesztenesedése" című disszertációt Pagony Hubert egyetemi adjunktus, a "Cserések növénykórtani vizsgálata" című disszertációt pedig Igmándy Zoltán adjunktus védte meg. A disszertációk nyilvános vitájára a T.M.B. által kiküldött bíráló bizottságok a viták eredményeképpen mindkét esetben egyhangúlag azt a javaslatot foglalták írásba, hogy a T.M.B. Pagony Hubertnak és Igmándy Zoltánnak a biológiai tudományok kandidátusi fokozatát ítélje meg.

45./ Az Oktatásügyi Minisztérium 85-10/4-1957. sz. utasításában elrendelte, hogy a Főiskola készítse el a doktori szigorlati szabályzatának tervezetét. A Főiskola Tanácsa 1957. március 15-i ülésében a szabályzat-tervezet elkészítésére bizottságot alakított./Elnök: Sébor János; tagok: Stasney Albert és Haracsi Lajos egyetemi tanárok, valamint dr. Mollay János gazd.ig.h./ A bizottság a szabályzat-tervezetet elkészítette, azt a Tanács április 13-i ülésében letárgyalta és a Főiskola igazgatóhelyettese 1957. április hó 29-én 465/1957. sz. alatt kelt jelentésével jóváhagyásra a F.M. Szakokt. Főigazgatóságra felterjesztette. A Minisztérium döntéséről a Főiskola ezideig még nem kapott értesítést.

46./ 1957. áprilisában a Főiskola területén lévő csatornahálózatot alaposan megtisztítottuk. A csatornahálózatban és az aknában évek óta felhalmozódott homok és szenny a nagy esőzések alkalmával megakadályozta a víz lefolyását, és ennek következtében az épületek nem egyszer be is áztak. A csatornatisztítást ezentúl évenként legalább kétszer végre kell a Főiskolának hajtania. Ezt a kerti utak laza burkolata is szükségessé teszi. A felmerülő költségek évente 3000 Ft-ra tehetők.

47./ A Főiskola oktatói és más dolgozói május 1-én testületileg részt vettek a városi pártbizottság által rendezett felvonuláson és ünnepségen.

A Főiskola oktatói és adminisztratív férfitisztviselői április 30-án 16 óra 30 perctől május 2-án reggel 6 óráig - /6-8 órai időtartamban/ - négyesével ügyeleti szolgálatot teljesítettek, mégpedig a következő sorrendben: Roxer Egon, Kerényi Ervin, Vancsura Rudolf és Csapody István; Dr. Mollay János, Miklós Károly, Burkert Ferenc és dr. Szabó István; Zakar János, Zilahy József, Vörös József és Strausz József;

Gencsi László, Igmándy Zoltán, Tanka Sándor és Stubnya Valér; Tompa Károly, Pagony Hubert, Henzel János és Ágfalvi Imre; Herpay Imre, Rónai Ferenc, Hreblay László és Csanádi Etele.

Az ügyeleti szolgálat tartama alatt a Főiskola területén rend és nyugalom volt.

48./ 1957. május 3-án este került sor a soproni felsőoktatási intézmények ifjúságának KISz alakuló-gyűlésére. A Pártszervezet és a MEFESZ által az alakuló gyűlést megelőzően végzett együttes erőfeszítések eredményeképpen ^{a gyűlésen} már 80 KISz tag és 40 érdeklődő jelent meg, akik közül az Erdőmérnöki Főiskolát dr. Magyar János professzor, igazgatóhelyettes, a Műszaki Egyetemet pedig Esztó Péter professzor képviselte. A gyűlésen az előterjesztett programot vitatták meg és fogadták el. Az alakuló gyűlés óta a KISz tagjainak száma állandóan növekszik és a szervezet a Főiskola, valamint az Egyetem vezetőinek segítségével mind több és több feladatot oldott meg eredményesen.

49./ 1957. május 8-án meglátogatta a Főiskolát Lőrincz Andrásné a Magyar Rádió Finn tagozatának munkatársa egy finn riporternő kíséretében és tájékoztatást kért a Főiskola múltjáról, helyzetéről, oktató és nevelőmunkájáról. Érdeklődtek a vendégek a Tanulmányi Erdőgazdaság feladatai, munkássága és a Főiskolával való kapcsolatai felelő is. Dr. Magyar János igazgatóhelyettes és Béky Albert főmérnök a kért felvilágosításokat megadták.

50./ A Főiskola személyzeti előadói munkakörének betöltése érdekében 1957. május 15-én Magyar János igazgatóhelyettes Pántos Györggyel, az MSzMP Egyetemi Alapszervének titkárával felkereste Zárai Károly elvtársat, az MSzMP Városi I.B. titkárát és a probléma megnyugtató megoldásában segítségét kérte. Zárai elvtárs megígérte, hogy a Főiskolának ebben a tekintetben is hathatós segítséget nyújt.

51./ A M.T.A. Agrárosztályának Erdészeti Főbizottsága 1957. február 26-án megvitatta a magyar erdészeti kutatás tématervét és a vita eredményeképpen az Erdőmérnöki Főiskola kutatási feladatait a megcsappant oktatói létszáma miatt kénytelen volt lecsökkenteni. A Főiskola tanszékei május 15 óta a módosított kutatási tématervben

Megszabott feladatok megoldásában fejtenek ki kutató- és kísérletező tevékenységet. A Főiskolának a módosított kutatási tématerv szerint 32 témája van, amelyből 5 kiemelt téma.

52. A Főiskola tüztől való védelme érdekében 1957. május 15-én 5 tagú tűzrendészeti bizottságot hívtunk életre. A bizottság elnöke: Winkler Oszkár egyetemi tanár, tagjai pedig dr. Mecher Tibor egyetemi adjunktus, Miklós Károly főelőadó, Rétfalvi Lajos előadó és Tomor József mechanikus. /A bizottságban az előadói feladatokat Rétfalvi Lajos látja el./ A bizottság figyelemmel kíséri a Főiskola tűzrendészeti berendezéseinek állapotát és a tűzrendészeti előadónak segédkezik feladatainak ellátásában. Hogy a tüztől való védelem érdekében megfelelő vízforrást biztosítsunk, felszálló csővezetékét építettünk /5600 Ft költséggel/ az udvari kúthoz és uszómedencéhez. A Főiskolai vízhálózat bekapcsolása magasabb nyomású városi vezetékbe szintén elősegíti a Főiskola épületeinek és vagyontárgyainak a tüztől való védelmét. Végrehajtottuk az év folyamán a tűzcsapoknak szabvány előírás szerinti megjelölését, jelzőtáblák festésével és elhelyezésével.

53./ Az októberi-novemberi események során a Főiskola Terv és Pénzügyi osztályának dolgozói közül is távoztak el külföldre. A megüresedett álláshelyek betöltését halaszthatatlanná tette a már erőteljesen folyó oktató- és nevelőmunka s különösen a gazdasági téren végrehajtásra kerülő feladatok: az épülettartozás, külső és belső felújítás, közüzemi berendezések, víz, gáz, villany szerelése, felújítása, tüzelőanyag beszerzése, tárolása, stb. Dr. Magyar János igazgatóhelyettes Mészáros Annát, a főiskolai jegyzetkiadóba beosztott gép- és gyorsíró 1957. május 15-i hatállyal anyagnyilvántartónak, Rétfalvi Lajost, a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar dolgozóját, 1957. május 16-i hatállyal előadónak, Schuh Győző soproni téglagyári dolgozót ugyancsak 1957. május 16-i hatállyal előadónak kinevezte. A kinevezések a Főiskola személyzeti előadói teendőinek ellátásában segédkező Illés Margit elvtársnőnek a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar személyzeti előadójának egyetértésével történtek.

54./ A Földművelésügyi Minisztérium 1956. március havában a Főiskolához intézett leiratában hozzájárult ahhoz, hogy a tanszékek külső megbízásokat /ipari kutatásokat/ végezzenek, s egyben előírta

az erre vonatkozó szabályzat elkészítését és felterjesztését. A Főiskola a szabályzatot elkészítette, azt 1956. március 31-én felterjesztette, de annak jóváhagyása nem történt meg. Ez a szabályzat-tervezet azonban egyébként sem felelt meg.

A tanszékek a külső megbízásokat Roller Kálmán szóbeli engedélye alapján vállalták, s e munkák nagy része az októberi események után került elszámolásra. Az elszámolások, valamint az újabb külső megbízások engedélyezési eljárása során kiderült, hogy számos vitás kérdést csak a főhatóságunkhoz és a szakminisztériumokhoz intézett felterjesztésekkel, valamint egy új szabályzat alkotásával lehet rendezni. A Főiskola tanácsa a dr. Mollay János által elkészített szabályzat-tervezetet 1957. május hó 22-én letárgyalta és azt jóváhagyásra a Szakoktatási Főigazgatósághoz felterjesztette.

E szabályzat előírja a külső megbízások vállalására az igazgató írásbeli engedélyének szükségességét, az engedély megadásának előfeltételei az elszámolás lebonyolításának módját, továbbá a tanszékfejlesztési járulék felhasználására alkalmas rendelkezéseket.

A külső megbízásokból keletkező fejlesztési járulékot a Főiskola Tanács javaslata alapján készített felhasználási terv szerint használjuk fel. A fejlesztési járulékból elsősorban az oktató és kutató munka számára nélkülözhetetlen berendezési és felszerelési tárgyakat vásárolunk, valamint a Főiskola egészét szolgáló alkotásokat /pl. telefonautómata/ valósítjuk meg.

55./ A Művelődésügyi Miniszter 25/1957./M.K.3./MM számú utasításában úgy rendelkezett, hogy az 1957/58. tanévre való felvételi kérelmeket a középiskolák igazgatói a dékáni hivatalokhoz, illetve a főiskolák igazgatóihoz 1957. május 25-ig küldjék meg. A megszabott határidőre a Főiskolára 268 felvételi kérelem érkezett: 238 az erdőmérnöki, 30 pedig a faiparimérnöki szakra. A felvehetőek száma a két szakra együtt 60 fő. A jelentkezők közül a kitűnő, jeles és jórendűek vannak többségben. A felvételi vizsgákat július 8-13 között Budapesten, a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, 15-16-án pedig Sopronban fogjuk lebonyolítani. A faiparimérnöki szakra a Főiskola történetében első ízben kerülnek majd felvételre hallgatók.

56./ Dr. Kiss József egyetemi tanár a Főiskola Kémiai Tanszékének vezetője, 1956. november 4-én elhagyta az országot és először december

20-án jelentette be, hogy Svájcba haza kíván térni. Később több levelet, táviratot váltott és telefonon beszélt a Főiskola vezetőivel annak érdekében, hogy kint tartózkodását a Főiskola tekintse tanulmányutnak legalább 1957. szeptemberéig. Megkezdett kísérleteinek befejezésére hivatkozott. Az igazgatóhelyettes, minthogy hatáskörét meghaladta e kérés teljesítése, dr. Kiss Józsefet a Művelődésügyi Miniszterhez, valamint a Földművelésügyi Miniszterhez irányította.

A Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatásügyi Főigazgatósága 1957. február 21-én kelt 70.664/1957. sz. rendeletével dr. Kiss József külföldi tartózkodását 1957. március 31-ig engedélyezte és fizetéstelen tanulmányutnak tekintette. Dr. Kiss József 1957. március 26-án kelt levelében, aminek masolatát a Főiskolának is megküldte, Tamássy Istvántól, a F.M. Szakoktatási Főigazgatóságának vezetőjétől "tanulmányutjának" 1957. szeptember 1-ig való meghosszabbítását kérte.

Beadványára a választ a Magyar Közlöny 1957. május 29-i 59. számában olvashatjuk: "A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány dr. Kiss Józsefet, a soproni Erdőmérnöki Főiskola tanszékvezető egyetemi tanári tisztsége alól szolgálati helyének hűtlen elhagyása miatt - felmenti."

57./ 1957. május 25-én 620/1957. szám alatt a Főiskola előterjesztést tett a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságának és az Országos Erdészeti Főigazgatóságnak "Erdészeti Géptani Tanszék" életrehozására. A Tanszékre az erdőmérnökhallgatók oktatásával kapcsolatban is és különösen a faipari mérnökhallgatók kiképzésével kapcsolatban feltétlenül szükség van. Előterjesztésünkre főhatóságunktól eddig még nem kaptunk választ.

58./ 1957. május 25-én 621/1957. sz. alatt előterjesztést tettünk a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságának az üresedésben lévő oktatói állások meghirdetésére, az alábbiak szerint:

1./ az Erdőtelepítéstani Tanszéken tanszékvezető egyetemi tanári vagy docensi és egy adjunktusi vagy tanársegédi állásra;

2./ az Erdőműveléstani Tanszéken tanszékvezető egyetemi tanári vagy docensi és egy adjunktusi vagy tanársegédi állásra;

3./ az Erdőfeltárástani Tanszéken tanszékvezető egyetemi tanári vagy docensi és egy adjunktusi vagy tanársegédi állásra;

4./ a Fizika-Elektrotechnikai Tanszéken tanszékvezető egyetemi tanári vagy docensi állásra;

5./ az Üzemtani Tanszéken egy egyetemi adjunktusi, vagy tanársegédi állásra;

6./ az Építéstani Tanszéken egy egyetemi adjunktusi, vagy tanársegédi állásra;

7./ a Fatechnológiai Tanszéken két egyetemi adjunktusi, vagy tanársegédi állásra;

8./ az Erdőhasználati Tanszéken egy egyetemi adjunktusi vagy tanársegédi állásra;

9./ az Erdőrendezéstani Tanszéken egy egyetemi adjunktusi vagy tanársegédi állásra;

10./ az Ábrázoló Geometriai Tanszéken egy egyetemi tanársegédi állásra;

A pályázati hirdetmény a Mezőgazdasági Értesítő 1957. május 29-i 21. számában és az Erdészeti Értesítő 1957. május 30.-i 22. számában jelent meg.

59./ 1957. május 25-én 622/1957. sz. alatt - feltételesen - előterjesztést tettünk a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságának a Főiskola Kémiai Tanszékére nézve tanszékvezető egyetemi tanár, vagy docensi állás meghirdetésére. A pályázati felhívás a Mezőgazdasági Értesítő 1957. június 5-i 22. számában, az Erdészeti Értesítő 1957. május 30-i 22. számában és a Művelődésügyi Közlöny 1957. június 15-i 8. számában jelent meg.

60./ 1957. május 27-én 625/1957. sz. alatt előterjesztést tettünk a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságának a Főiskola Idegennyelvű Lektorátusán megüresedett vezető nyelvtanári állás betöltésére. A pályázati felhívás megjelent a Mezőgazdasági Értesítő 1957. június 12-i 23. számban, az Erdészeti Értesítő 1957. június 14-i 23-24. számában és a Művelődésügyi Közlöny 1957. június 15-i 8. számában.

61./ A Főiskola vízszolgáltatása nem volt megfelelő, mert a városi vízszolgáltató hálózat a nap nem minden szakában biztosította a különböző emeleteken lévő laboratóriumok és egészségügyi berendezések vízszükségletét. Gyakran előfordult, különösen a nyári hónapokban, hogy a Főiskola területén már a délelőtti órákban vízhiány mutatkozott.

1956. október hónapjában a Városi Tanácshoz intézett átirattal, majd több esetben a Városi Építési Hatósággal, a Városi Vízművel, a Vas és Szerelő Ktsz-szel, a Karbantartó és Tatarozó Vállalattal, az Építőipari Vállalattal folytatott tárgyalásokkal kezdtük meg e hiány pótlását. Végül is ez év április-május havában 22.000 Ft-os költséggel a Soproni Vízmű a Főiskola vízszolgáltató hálózatát a város Lővér lakónegyedének vízhálózatához kapcsolta. Így a Főiskola vízszolgáltatását a városi vízhálózatból két csatlakozó vezeték útján kapja. A vízszolgáltatás e berendezés létesítése, illetve korszerűsítése óta a Főiskolán kielégítő.

62./ Az év folyamán a Karbantartó Ktsz-szel kialakított jó kapcsolataink révén 10 db cserépkályhát kaptunk: 6 db-ot a Kossuth L. utca 7-9. sz. házban létesített szolgálati lakásainkban, 4 cserépkályhát pedig a Főiskola épületeiben helyeztünk el a tönkrement vaskályhák helyébe. A felmerült költségek 20.000 Ft-ra rugnak.

63./ 1957. június 3-án az októberi-novemberi események során Ausztriába, majd onnan Kanadába kivándorolt André Béla volt erdőmérnök-hallgatótól levél érkezett a Főiskolának, amelyben azt kéri, hogy 1957. szeptemberére, vagy legkésőbb októberére tervezett hazatérésének esetében a Főiskolán megszakadt tanulmányait tovább folytathassa. /A jelek arra vallanak, hogy hasonló kérelem a Főiskolára még más kivándorolt hallgatótól is fog minden bizonyára érkezni./

64./ A Közlekedés és Postaügyi Miniszter 107.453/1957.I./5.B./ P.K.13./K.P.M. sz. utasításának 1. § /1/ bekezdése a / pontjában foglaltak szerint a Főiskola dolgozóit féláru menetjegy váltására jogosító arcképes igazolvány illeti meg.

A főiskolai dolgozók vasuti arcképes igazolványait 1957. május hó 3-án igényeltük a szombathelyi MÁV igazgatóságtól. Mivel a vasuti arcképes igazolványokat személyes tárgyalások, valamint távbeszélő útján folytatott tárgyalások ellenére sem kaptuk meg, felterjesztéssel fordultunk a Szakoktatási Főigazgatósághoz és kértük a Máv vezérigazgatóságánál az arcképes igazolványok kiadása ügyében a közbenjárását. /Főhatóságunk kifogásolta ezt az eljárásunkat és szóbeli úton közölte, hogy a jövőben ilyen ügyben közvetlenül az érdekelt szerv főhatóságához forduljunk./ Végül 1957. június hó 5-én a vasuti arcképes igazolványokat megkaptuk.

65./ A Főiskola a 40/1957./M.K.6./ M.M. számú utasítás alapján adminisztratív dolgozóinak besorolására 19600 Ft. alaphérkeretét kapott. A Párt, valamint a szakszervezeti bizottság képviselőinek jelenlétében a besorolási tervezetet elkészítettük és az június hó 6-án a F.M. Szakoktatási Főigazgatósága elé terjesztettük.

A Főiskola adminisztratív dolgozóinak a havi 904.- Ft-os átlagos alaphére az országban a többi felsőoktatási intézmény adminisztratív dolgozóinak átlagos alaphéréhez képest a legalacsonyabb átlag-alapbér volt. Az új besorolással, f. évi április hó 1-i hatállyal, dolgozónként ez az átlag-alapbér 1096.- Ft-ra emelkedett. Az új besorolás összesen 98 dolgozót érintett. A besorolással 52 dolgozó alaphérét a minimális 800 Ft alapherre emeltük. De ezzel a besorolással sem emelkedett a főiskolai dolgozók átlag-alaphére az ország többi felsőoktatási intézményének adminisztratív dolgozóira megállapított átlag-alapbérnek a szintjére.

66./ A IV. éves hallgatók a szemeszter folyamán a következő egy napos tanulmányutakat tették meg:

1957. április 30-án a fertődi Kertészeti növénynevelési telepet tanulmányozták;

1957. május 8-án erdőszítési és belvízszabályozási illetve öntözési problémákat tanulmányoztak a Hanságban;

1957. május 15-én a károni arborétumban jártak, majd pedig Sárovaron erdőművelési munkaeredményeket értékelték.

67./ A hallgatók az alábbi nagygyakorlatokat teljesítették 1957. május 26-tól június 1-ig: a IV. évfolyam a budai kopárakat, Kecskemét vidékén Tőserdőt és Bugacot, Szarvason az arborétumot, Füspökladányban a szikfásítási kísérletek eredményeit, Tiszafüreden az ártérifásítási eredményeket, a Bükkben és a Mátrában a magról való természetes felújítást és a fenyvesítési problémákat, Kisménán a kopárfásítási munkákat tanulmányozta.

1957. június 3-tól 8-ig: a II. évfolyam növényteni-termőhely ismerettani gyakorlaton vett részt Iván, Kapuvár, Sándormajor,

Kőszeg, Keszthely és Pusztavám vidéken; a III. évfolyam Sopronban földméréstani gyakorlatot végzett; a IV. évfolyam utépítési gyakorlatát teljesítette a Tanulmányi Erdőgazdaság gondjaiba tartozó soproni erdőkben.

68./ A szemeszter során az utolsó előadási nap az I. évfolyam részére június 7., a II. és III. évfolyam részére május 31., a IV. évfolyam részére pedig május 24. volt. A vizsgahónap mind a 4 évfolyam hallgatói számára június 9-vel kezdődött.

69./ A nyelvtanulás a II. szemeszterben sem volt kötelező. Ennek ellenére önként 2 csoport kezdő fokon, 1 csoport pedig haladó fokon németül tanult. 1 csoport kezdő fokon az angol nyelvet tanulta.

A német nyelvet kezdő fokon Strausz Józsefné lektor, haladó fokon Horváth József gimnáziumi tanár meghívott előadó, az angol nyelvet pedig kezdő fokon Fröhle Jenő gimnáziumi tanár, meghívott előadó tanította.

70./ Dr. Kiss József Bajcsy-Zsilinszky ut 1. sz. alatti 3 szobás szolgálati lakását a Főiskola igyekezett számára hazatéréseinek esetére fenntartani. Hozzá tartozói a lakásban lévő vagyontárgyakat 1957. február közepe táján elszállították. Dr. Kiss József visszaérkezését azonban még mindig vártuk s ezért a lakást más oktatónak nem utaltuk ki. A városi lakásügyi hatóság a lakást 1957. február 27-én kelt határozatával ideiglenesen igénybe vette és annak bérletét kijelölte. E jogszabályt sértő határozat ellen fellebbezéssel éltünk, azonban a lakás csak hosszas utánjárás eredményeként üreSEDT meg június 2-án, amikor az ideiglenes bérlet elköltözött belőle. Ekkor a lakást a szakszervezeti bizottság javaslata alapján a Főiskola igazgatóhelyettese dr. Mecher Tibor adjunktusnak utalta ki. Ezt a kiutalást a városi lakáshivatal 1957. június 10-én kelt határozatával tudomásul vette.

71./ A főiskolai dolgozók fegyelmi rendjének fenntartása, illetve helyreállítása a Munkatörvénykönyvben biztosított és szabályozott intézkedést tett szükségessé. Babos József ideiglenesen alkalmazott éjjeliőr munkaviszonyát felmondással kellett megszüntetnünk, mert szolgálatának időtartama alatt több esetben ittas állapotban volt és előjáróival fegyelmezetlen, durva magatartást tanusított. Munka-

viszonyát a Főiskola igazgatóhelyettese 1957. június 10-én /június 26-i hatállyal/ felmondással szüntette meg

72./ A minisztertanács bértitkárságának és SzOT 5/1954. /Mg. E.20./ sz. elvi döntése szerint áthelyezett dolgozók költözködési költségeinek térítése, a különéltési díj csak akkor folyósítható, ha az áthelyezés népgazdasági érdekből történt. "Az elvi döntés szerint saját kérelemre történt áthelyezés nem minősül népgazdasági érdekből való áthelyezésnek.

A Főiskola üresedésben lévő álláshelyei közül egyet az októberi események előtt pályázat alapján, az októberi események után egyet az érdekelt kérelemre töltöttünk be. Mivel a jövőben a Főiskola több üresedésben lévő álláshelye pályázat útján kerül betöltésre, főhatóságunktól 1957. június 10-én felterjesztés útján állásfoglalást kértünk tekintetben, hogy a pályázati felhívás alapján kinevezésüket kérő dolgozók költözködése népgazdasági érdekből történő áthelyezésnek minősül-e, ha kinevezésük a Főiskola kérésére "áthelyezéssel" történik. A főhatóság 1957. június 21. kelt 165.785/1957. sz. leiratában válaszolt. E válasz alapján 1957. július 1-én a Minisztertanács Bértitkárságához fordultunk.

73. A Pedagógus Szakszervezet Egyetemi Csoportja által szervezett és 1956. januárjában megindult Laboránsképző Tanfolyam októberben megszakadt. 1957. május havában az Erdőmérnöki Főiskola az itthon maradt régi előadók bevonásával befejezte; június 11-13-án dr. Botvay Károly egy. tanár elnöklete alatt megbízott vizsgabizottság a vizsgákat is megtartotta.

A 136 beiratkozott részt vevő közül a nagyfoku lemorzsolódások miatt 22 fő fejezte be eredménnyel a tanfolyamot. A tanfolyamon főleg egyetemi alkalmazottak és családtagjaik vettek részt. A f. évben a tanfolyam vezetője Macher Frigyes egy. adjunktus volt.

74./ A Művelődésügyi Minisztérium 1957. június 3-án 854/855-19/1957. sz. alatt kelt rendeletével a Főiskolát arra utasította, hogy a marxizmus-leninizmus tanszék tervezetével, valamint oktatómunkájával kapcsolatban tegyen értékelő jelentést és javaslatot az 1957-58. tanév előkészítésére.

1957. június 13-án 752/1957. sz. alatt a kívánt jelentést a Művelődésügyi Minisztériumnak megtették s egyidejűleg javasoltuk

hogy az Erdőmérnöki Főiskolán önálló Marxizmus-leninizmus Tanszék szerveztessék már az 1957/58. tanévtől kezdődően.

Az új tanszék életrehívására irányuló javaslatunkat az alábbi érvekkel igyekeztünk alátámasztani:

a/ Csak egy tanszékvezetői állást kell szervezni, illetve visszaadni abból a 3 tanszékvezetői állásból, amelyet az FM. Szakoktatási Főigazgatóság 1956-ban a Főiskolától elvont.

b/ Két segédoktatót a soproni Műszaki Egyetemi Karoktól álláshellyel együtt kapnunk kellene.

c/ A filozófia oktatását átmenetileg a saját oktató gárdánkkal is meg tudnánk oldani.

d/ A Főiskola szervezetébe tartozó tanszékekkel hatékonyabbá tudnánk tenni a politikai tárgyak oktatását.

e/ A marxista tanszék oktatói jobban specializálódhatnak az erdészeti szakra.

f/ Megszűnnék az az állapot, hogy Főiskolánkat kívülről bírálják.

Javaslatunkkal a soproni felsőoktatási intézmények MSZMP intézőbizottsága egyetértett.

Jelentésünket egy-egy másolati példányban a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főosztályának, az Országos Erdészeti Főigazgatóságnak, a soproni Műszaki Egyetemi Karok dékánjának és a Marxizmus-leninizmus Tanszék vezetőjének is megküldtük.

75./ Megemlítésre méltónak tartjuk, hogy az Országos Erdészeti Egyesület helyi csoportjában mikor, kik és miről tartottak előadást.

1957. március 20-án Kiss László: Exota-fenyők erdőgazdasági jelentősége.

1957. március 27-én Dr. Haracsi Lajos: Nyárfagazdaságunk és a nyárfabetegségek.

1957. ápr. 10-én Dr. Magyar János: A hazai erdőrendezés irányelvei.

1957. ápr. 20-án Madas András: A farost és forgácslemez termelés helyzete és fejlődési lehetőségei.

1957. ápr. 24-én Mersich Endre: Elért eredményeink és soronlévő feladataink az erdőgazdasági építkezés területén.

1957. máj.8-án Lámfalussy Sándor: A fakitermelés gépesítésének szervezése.

1957. máj.8-án Stefanik László: A nyárrák pusztítása.

1957. máj.15-én Madas László: Igéretes fákra alapított fakitermelési terv.

1957. máj.22-én Wéber József: Az épülő szombathelyi forgácslemezgyár és fűrészüzem műszaki berendezései.

1957. jun. 12-én Fúzi István: Farostlemezgyártás Ausztriában és Finnországban.

Az előadásokat minden alkalommal szakszerű és a legtöbb esetben igen élénk eszmecsere követte, ami az előadás résztvevőinek föltétlenül épülésére szolgált.

76./ Az egyetemi MSZMP, valamint szakszervezet rendezésében politikai előadássorozatot hallgottunk a következő időrendben, szabadelőadókkal és címekkel:

a/ 1957. máj.8-án d.u. 4 órakor, Keszei Károly elvtárs: Az októberi események értékelése.

b/ 1957.május 29-én d.u. 4 órakor, Keszei Károly elvtárs: Gazdaságpolitikánk időszerű kérdései.

c/ 1957. június 12-én d.u. 4 órakor, Kiss György elvtárs: A proletárdiktatura főbb kérdései hazánkban.

Az előadások a Főiskola matematikai termében voltak; a résztvevők száma minden alkalommal meghaladta a 65-70-et. A résztvevők azonban jórészt az oktatókból és az egyetemi, illetve főiskolai egyéb dolgozókból álltak, mert a hallgatókat a tanulmányi kötelezettségeik már igen erősen lekötötték. Az előadásokat az elvtársak szabadon, bátor véleménynyilvánítással és meggondolkoztató okfejtéssel tartották meg. Ez a módszer a résztvevők sorából bőséges hozzászólást váltott ki. Az előadók mind az oktatók, mind pedig az Egyetem, ill. Főiskola más dolgozóinak a politikai és gazdasági tudását kétségtelenül fejlesztették.

77./ Az 1957. március 11-én beszolgáltatott vadászpuskákat és patronokat 1957. június 21-én a Főiskola a rendőrségtől visszakapta. A puskák és patronok visszaszállítására Stubnya Valér egyetemi adjunktus Iványi Lajos rendőr főhadnagy elvtárstól kapott értesítést.

78./ Dr. Pallay Nándor egyetemi tanár betegsége miatt "Az Erdőmérnöki Főiskola Közleményei" című kiadmányunk szerkesztői teendőinek az ellátásáról intézkedni kellett. A Főiskola Tanács 1957. jan. 24-i ülésében a szerkesztőbizottság elnökévé dr. Botvay Károly egyetemi tanárt, tagjaivá pedig dr. Farkas Vilmos egyetemi docenst, valamint dr. Haraosi Lajos, Lámfalussy Sándor és Sébor János egyetemi tanárokat kérte fel. A szerkesztőbizottság az 1957. évf. 1. szám anyagát felülvizsgálta, a beérkezett hét értekezést a lektoroknak megküldte, a lektori vélemények beérkezése után pedig dr. Botvay Károly az anyagot június 14-én Budapesten a kiadónak átadta.

79./ 1957. évi költségvetésünket 9,815.000.00 Ft kiadással és 200.000,00 Ft bevétellel terveztük meg.

Az ország jelenlegi gazdasági helyzete szükségessé tette költségvetésünk kiadási keretének csökkentését. Ezért március hó 5-én első ízben, június hó 14-én második ízben folytatott tárgyalás során a Pénzügyminisztérium és Főhatóságunk költségvetésünk keretét 7.141,000,- Ft kiadással és 107,000,- Ft bevétellel állapította meg. Figyelembe véve a Főiskola hallgatói létszámának csökkenését, kellő takarékossgal még ezzel a kerettel is a legfontosabb fenntartási kiadásokat biztosítani tudjuk.

Nagy gondot fordítunk arra, hogy a Főiskola 150 éves jubileumának előkészítésére az épületek külső- és belső tatarozását, berendezések és felszerelések pótlását, a közművek /villany, víz, gáz, távbeszélő/ korszerűsítését a csökkentett pénzügyi lehetőségekkel is végrehajtsuk.

A költségvetési hiteleken kívül erre az ipari kutatások eredményeként a főiskolának rendelkezésre álló tanszékfejlesztési járulékot használjuk fel. A főiskolai tanács javaslata alapján a tanszékfejlesztési járulékot elsősorban a Főiskola berendezésének és felszerelésének korszerűsítésére, illetőleg pótlására kell felhasználni. A tanszékfejlesztési járulékból létesítjük a telefonautomata berendezést, az ipari áram bevezetését, két tanszék részére laboratóriumi asztalokat, stb.

80./ A főiskolai dolgozók üdültetésének kiterjesztésére 1957. június 15-én Balatonbogláron jul. 10- aug. 20-ig terjedő időtartamra 3 szobát és Veszprémben jul. 10-23-ig 1 szobát béreltünk. Ezzel 9 főiskolai dolgozó és sokgyermekes családjának üdültetését biztosítottuk. A 4.500.- Ft-ot kitevő költséget a tanszékfejlesztési járulék 5 %-os kulturális, jóléti és sportkeretéből fedezzük.

81./ A Földművelésügyi Minisztérium 71.889/1957. számú rendeletével Kóhidi Róbert elvtársat 1957. június hó 15-i hatállyal az Erdőmérnöki Főiskola igazgatói hivatalának vezetésével megbízta, illetve az erről szóló kinevezéséről a Főiskola igazgatóját értesítette. Kóhidi Róbert szolgálatát július hó 15-ével megkezdte.

82./ Otoltits Jánosné hivatalsegéd munkaviszonyát felmondással meg kellett szüntetnünk, mert írásbeli utasítás ellenére a főiskolai étkezdében a dolgozók étkeztetésének zavartalan ellátása érdekében végzendő munkát két ízben megtagadta. A felmondó levél kelte: 1957. június 20.

83./ A Főiskola területén lévő 10 x 20 m kiterjedésű uszodát a szokásos karbantartási és tisztogatási munkák elvégzése után a város egészségügyi hatóságával felülvizsgáltattuk. Mivel ez az uszoda csak a főiskolai és egyetemi dolgozók használatára szolgál, az eddig kialakult gyakorlat részbeni módosításával új házirendet készítettünk és azt a rendőrhatalósággal jóváhagyattuk.

Az uszodát 1957. június 20-án nyitottuk meg.

Az uszoda üzemeltetéséhez szükséges vízmennyiség biztosítása nem kis gondot okozott, mert a Városi Vízmű a vízszolgáltatást nagymértékben korlátozta. A medencét részben saját kutunkból szivattyúval töltöttük, részben pedig a városi vízű hálózatából.

A takarékoság érvényesítése teszi szükségessé, hogy az uszoda vízellátásáról a jövőben saját kutunkból gondoskodjunk: ipari árammal működő szivattyúval.

A f. évben az uszoda rendjének és a felügyeletnek a biztosítására egy időszaki alkalmazottat fogadtunk fel.

84./ A Főiskola igazgatóhelyettese 1957. június 21-én az Igazgatói Hivatalban, valamint a Terv- és Pénzügyi Osztályon dolgozó főiskolai alkalmazottak számára, június 22-én pedig a tanszéki adminisztrátorok, gép- és gyorsírók, laboránsok, technikusok, hivatalsegédek és takarítók számára egy-egy rövid ideig tartó személyzeti értekezletet tartott. Az értekezleten résztvevő dolgozókkal megismertette a Magyar Forradalmi Munkás-Párt Kormányának a személyzeti munkáról hozott 1050/1957./V.31./ sz. határozatában foglalt rendelkezéseket és főképpen a határozat szellemét, és a dolgozókat arra kérte, hogy közalkalmazotti minőségükben példásan teljesítsék munkaköri köteleességeiket.

85./ A Főiskola Igazgatói Hivatalának előszobájában, valamint a hozzá csatlakozó folyosón mintegy 20 f alapterületű hajópado padlóburkolat parkettázása vált szükséges é. Ezzel egyidejűleg az igazgatósági épület egyes helyiségeiben további kb 10 f alapterületű parkettpadló kicserélését is el kellett végezni. A raktáron lévő parketta készletünkől mintegy 800 Ft költséggel ezt a rég megoldásra váró feladatot 1957. június 24-én elvégeztük.

86./ A tavaszi félévre, 1957. március 4-én összesen 29 levelező hallgató iratkozott be. A szemeszter folyamán a Főiskola két alkalommal tartott számukra konferenciákat: 1957. április 8-10-éig, majd pedig május 6-8-áig. A levelező hallgatók vizsgáztatását a tanszékek június 24-én kezdték meg. A téli félévre beiratkozott hallgatók közül Hász Béla, Vas Zoltán és Kulcsár Ferenc évkiagyást kapott.

87./ 1957. június 24-én és 25-én meglátogatta a Főiskolát Heckenast József, a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságának főelőadója, valamint Szücs Ferenc, az Országos Erdészeti Főigazgatóság Igazgatási Osztályának vezetője és dr. Vermes Miklós, az Országos Erdészeti Főigazgatóság Jogügyi Osztályának vezetője. Heckenast József elvtárs a Főiskola igazgatóhelyettesével folytatott tárgyalás során közölte, hogy az Erdőmérnöki Főiskola szervezetében a Minisztérium önálló Marxista-leninista Tanszéket hív életre.

88./ 1957. június 26-án a Főiskolát meglátogatta Keresztesi Béla elvtárs, az Országos Erdészeti Főigazgatóság főigazgatóhelyettese és Szücs Ferenc, az Országos Erdészeti Főigazgatóság Igazgatási Osztályának vezetőjével részt vett a Főiskola kibővített tanácsának ülésében. A Tanács napirendjén két pont szerepelt:

a./ A 71.307/1957. F.M. sz. rendelettel életre hívott vizsgáló bizottságok jelentései.

b./ A felvételi vizsgák előkészítése.

89./ Az MSZMP soproni intézőbizottságának ez Erdőmérnöki Főiskola igazgatójához intézett 1957. június 27-i javaslata alapján a személyzeti előadói teendők ellátására 1957. június 27-i hatállyal Bognár Dezsőné elvtársnőt dr. Magyar János igazgatóhelyettes kinevezte. Bognár Dezsőné szolgálatát azonnal megkezdte, kinevezésének megerősítését Magyar János igazgatóhelyettes a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főigazgatóságához egyidejűleg előterjesztést tett.

90./ A Főiskola a II. félév folyamán /1957. június 30-ig/ 37 esetben, összesen 8.000 Ft segélyben részesítette a hallgatóságot az MSZMP intézőbizottságának és a KISZ-nek javaslata alapján. Az első félév beszámításával 132 hallgató összesen 41.400 Ft segélyt kapott. Ennek az összegnek 81 %-át ruha, 8 %-át tanszer, 11 %-át pedig egyéb segély címen adtuk ki.

91./ A korábbi években a Főiskola területén levő aknák fedői elpusztultak. Ideiglenesen az aknák lefedéséről deszkákkal gondoskodtunk. A szabvány-aknafedő nem szerezhető be a kereskedelem útján. Ezért mintaasztalossal 1957. június 28-án öntőmintát készítettünk és a Gépgyárral a szükséges aknafedőket elkészíttetjük. Egyelőre 6 db aknafedő beépítéséről kell gondoskodni és ezért tartalék céljára is összesen 10 db-ot öntetünk.

92./ A Főiskolai épületek a háborús behatások, valamint a külső tatarozás elmulasztása miatt már évek sora óta nagyon leromlott állapotban vannak. Az 1956. évi költségvetésünkben az épületek külső tatarozására biztosított 300.000 Ft-os hitelkeret, építési kapacitás hiányában nem volt felhasználható. Mivel a Földművelésügyi Minisztérium a kapacitást az Építésügyi Minisztériumnál nem biztosította - feltételesként kértük a Minisztertanácstól, a Párt Központi Bizottságtól, az Állami Ellenőrzési Minisztériumtól az 1957. évi 600 ezer forintos felújítási keretre az építési kapacitás biztosítását. Még 1956. év szeptember havában a kapacitás ügyében a Győrmezei Építőipari Vállalattal folytatott tárgyalásaink eredménytelenek maradtak. Miután 1957. évi költségvetésünkben az épülettatarozáshoz 600 ezer Ft-os hitelkeret véglegesen biztosított, a kivitelezési szerződést ez év március havában aláírtuk. A Vállalat késedelmesen bár, de a tatarozási munkákat megkezdte. Ez év június hó 12-én a Vállalat közölte, hogy a tatarozást csak az Építésügyi Minisztérium kijelölése alapján folytathatja az erre vonatkozó újabb rendelkezések értelmében. A szakoktatási Főigazgatóság, valamint az Országos Erdészeti Főigazgatóság közbenjárását kérték ebben az ügyben. Épületeink teljes tatarozása nélkül 1958-évben a 150 éves jubileum meg nem tartható. A feladat végrehajtása halaszthatatlan feladatunk.

Az épület városképi szempontból jelentős épület. Homlokzatának kiképzése nagy körütekintést kíván. Ezért a Főiskola Tanácsa az építéstani Tanszék vezetőjét: Winkler Oszkár egyetemi tanárt bízta meg a tatarozási munkák felügyeletével.

93./ A főiskolai dolgozók részére a Főiskola területén tenispályát tartunk fenn. A pálya karbantartását a sportkör alkalmazottja végzi. A tenispályát a főiskolai dolgozók a testnevelési tanár beosztása szerint vehetik igénybe. A Főiskola területén a rend fenntartása, valamint a vagyonbiztonsági szempontok is megkívánják, hogy a tenispályán csak főiskolai dolgozók és azok gyermekei teniszezhetnek.

94./ A Főiskola területén az ut- és járdahálózat is nagymértékben leromlott. Az utakat az esők kimosták; a járdák talajsüllyedések és időbehatások következtében megrepedeztek; az utakmenti folyókák talajsüllyedés következtében nem vezetik le a csapadékot. Ezért a külső épülettatarozás után az utak alapozása, valamint megfelelő tervek alapján, a főiskolai terület jellegének megfelelően, új utak építése válik szükségessé. Ennek előkészítésével most foglalkozunk.

95./ A főhatóságunk által rendelkezésünkre bocsátott hitelkeretből a tanév során a következő beruházásokat végeztük:

a/ A Diákotthon felszerelésére 50 db ruhafogast szereztünk be.

b/ A főiskolai tanszékek műszerparkjának bővítésére meteorológiai műszereket, elektromos műszereket, szárítószekrényeket, műszerernyőket, stb. biztosítottunk 54.000 Ft értékben.

c/ A Főiskola gépi felszerelésére, műszerekre és berendezésekre eddig 112.000 Ft értékben szerződést kötöttünk; a szerződés teljesítése az év során folyamatosan megtörténik. E lekötött beruházási hitelkeretből a Földméréstani Tanszék részére két db nagy keményfa-műszerszekrényt, az Erdőhasználati Tanszék részére benzinmotoros láncfűrész és egy műszerész-esztergapadot, a Kémiai Tanszék részére egy centrifugát, a Növényteni Tanszék részére egy fényelemes fotométert, a Fizika-tanszék részére pedig több elektromos mérőmétert biztosítottunk.

d/ A Földméréstani Tanszék részére 3 db Teodolitot vásároltunk 20.000.- Ft értékben. Ezzel a műszerbeszerzéssel is gazdagítottuk a jól felszerelt földmérési műszertárat.

96./ A Főiskola 150 éves jubileumának mintegy előkészítéseképpen feltétlenül szükségessé vált bizonyos berendezési és felszerelési tárgyak kiegészítése és pótlása. Ezért az oktató- és kutatómunka színvonalának emelése érdekében pénzügyi lehetőségeink határán belül eddig a következő berendezési és felszerelési tárgyakat biztosítottuk:

a/ Az Erdővédelemtani Tanszék részére egy laboratóriumi asztal teljesen felszerelve, mintegy 13.000.- Ft-os költséggel.

b/ Az Erdőfeltárástani tanszék részére ugyancsak egy laboratóriumi asztal teljesen felszerelve 13.000.- Ft költséggel.

c/ Az Erdővédelemtani tanszék részére egy vegyifülke felállítása 2,500.- Ft költséggel.

d/ A Termőhelyismerettani Tanszék részére monolittartó ládák készítése 1.650.- Ft költséggel.

e/ A Matematikai Tanszék részére /ez hazánk legrégebb matematikai tanszéke/ a Főiskola multjának feltárására és bemutatására alkalmas könyvek és okmányok korszerű tárolására, valamint kiállítására 50 db keményfa képkeretet, 1 nagyméretű könyvszekrényt és 5 tárolóasztalt készítettünk, összesen 9.000.- Ft költséggel.

97./ Az 1956. évre betervezett 15.000.- Ft fogyó műszer -/mikrométer, kitűzőrud, tolómérce, elektromos mérőműszerek, stb./ - hitelkeretet /a mult évben/ teljes egészében felhasználtuk, a tanszékek igényeit kielégítettük.

Az 1957. évben ugyanilyen címen költségvetésünkben betervezett 36.600.- Ft-ból az első félévben 26.300.- Ft-ot használtunk fel.

A csökkent beszerzési lehetőségek ellenére a különböző készletező vállalatokkal létesített, személyes kapcsolataink, sürgetéseink, különösen pedig Győrben és Budapesten folytaott tárgyalásaink és eljárásaink eredményeként sikerült a mult évinél nagyobb hitelkeretből a tanszékek évi igényének jelentős részét idén már az első félévben kielégítenünk.

98./ Az ország jelenlegi gazdasági helyzetében, érthető okok miatt, az irodapapírok és sokszorosítóanyagok igényelt mennyiségét nem kaphatjuk meg - a beérkezett anyag és a raktáron lévő készlet helyes beosztással és felosztással elegendőnek bizonyult, úgy, hogy mindeztideig a felmerült szükségleteket /irodapapír, jegyzetsokszorosításhoz szükséges papír és egyéb irodai anyagok tekintetében/ a szervezeti egységek szükségletét fedezte. Mindthogy azonban a Főiskolának ezekből az anyagokból jelenleg készlete nincsen, ez év második felében az igényelt mennyiségeket minden körülmények között biztosítani kell.

99./ A Főiskola nagyon elhanyagolt épületeinek belső- és külső tatarozása el nem halasztható feladat. Költségvetésünkben a felújítási kereten kívül karbantartásra rendelkezésre álló hitelkeretünkkel fokozatosan kívánjuk az egyes épületek belső felújítását, tehát festését, mázolását, a faszerkezetek kijavítását, a padlók kicserélését, parkettázását, a világítás korszerűsítését, stb. végrehajtani. Az 1956. év őszén a kémiai épület teljes belső felújítás után az igazgatói épület belső felújítását kezdtük meg, az ajtók, ablakok mázolásával. A munkát ezévben a padló kicserélésével, a földszint faszerkezeteinek mázolásával folytatjuk. Ezévben előre láthatólag az igazgatói épület belső felújításának tekintélyes részét végrehajtjuk.

* Ezek a munkálatok feltétlenül szükségesek nemcsak a külső kép kialakítása érdekében, hanem különösen a faszerkezetek állagának védelme érdekében is.

100./ A tüzelőanyag tárolását kellő időben megkezdjük. Évi faszükségletünk fedezetét a teljes mennyiség felfűrészelésével, felaprításával és a fűtendő épületek pincéjében való tárolással teljes egészében biztosítottuk.

A szén tárolását a negyedévi ütemezésnek megfelelően folytatjuk. Az I. negyedben 1.200 q, a II. negyedben ezideig 800 q került leszállításra. Tüzelőtárolóhelyiségeinkben, pincénkben ez évi szükséglet /6.000 q/ felét /2.500 q/ tudjuk tárolni.

A tüzelőfát a Főiskola az elmúlt években felfürészelve tárolta a pincékben; a fa felapritását a fűtést ellátó hivatalsegédeknek kell elvégezniük. A hivatalsegédek a faapritást tetszés szerint választott helyen és időben, a Főiskola épületében, folyosókon, lépcsőkön, valamint az oktatási idő alatt végezték. Ennek a rossz gyakorlatnak a megszüntetése érdekében az idei fűtési idényre szükséges tűzifa-készletünket a felfürészeléssel egyidejűleg fel is aprítottuk. Ilymódon a fa tárolása, a tűzifa kiadása és felhasználásra való előkészítése lényegesen megjavul és emellett a tüzelést ellátó hivatalsegédek munkaterhelése is csökken.

101./ A Főiskola sokszorosító műhelyében a 2. szemeszter során 1957. június 30-ig összesen 22 jegyzet nyert sokszorosítást 332 példányban 3770 oldalszámmal.

102./ Az ellenforradalom után a központi szervezettségű "Haladás" sportköröket megszüntették és megalakult a SFAC. Az anyagi támogatás az elmúlt évinél a 40 %-ára csökkent, ezért néhány szakosztály működését a Főiskolán meg kellett szüntetni vagy időlegesen szüneteltetni, mint pl. a football szakosztályt is, amelynek játékosait a SVSE-nek engedték át. Az Erdőmérnöki Főiskola és a Műszaki Egyetem részéről kapott anyagi támogatás azonban lehetővé tette, hogy a legfontosabb tömegsportokban, az ifjúság tovább is résztvehet a kerületi, ill. megyei és városi bajnokságokban. Annak ellenére, hogy az eltávozott hallgatók hiánya csökkentette az esélyeket, mégis jól szerepelnek az egyes versenyeken.

A sportkör működésében a legnagyobb hiányosság, hogy a hallgatóság létszámához képest kevesen sportolnak rendszeresen, s így nem tudja elérni legfontosabb célját, a tömegek sportolását. Ezért a sport nem fejlődik kellőképpen. Ezt az

ez évben újra megrendezett főiskolai bajnokság viáágosan bebizonyította, ahol versenyzőink még helyezést sem értek el. Ennek legfőbb oka, hogy a sportkörnek nincs sportpályája, mivel a volt liceumi pályát, amely a Művelődésügyi Minisztérium nevéen van, elvették. De igen nagy hiányosság az egész város ifjúságának is, hogy nincs sportpályája. A multhoz képest nincs is az egész városnak sportja. Ezen nagyon sürgősen kellene végre segíteni. Másrészt a központi anyagi támogatás mértéke a többi főiskolához képest szintén hátráltatja a tömegsport kifejlődését. Helyes volna az anyagi helyzet javítása érdekében a félévi beiratkozások alkalmával a hallgatókkal 5 Ft tagsági díjat fizettetni. Évközben ugyanis a havonta való tagdíj szedés már legtöbbször eredménytelen.

A hiányosságok megszüntetéséhez azonban arra is szükség van, hogy főhatóságaink, az F.M., M.M. többet törődjenek a sport kérdésével. Eddig ugyanis erről a részről semmiféle támogatást, vagy érdeklődést nem tapasztaltunk. Erre volna pedig a legnagyobb szükségünk.

103./ A Főiskola oktatói a II. szemeszter során Sopronon kívül az alábbi időrendben tartottak előadásokat:

a./ 1957. március 29.-én Herpay Imre Budapesten az O.E.E. Feltérési Szakcsoportjában: Talajvizsgálatok módszerei az erdei építkezéseknél és a talajstabilizációs utépitések'.

b./ 1957. május 15.-én Lámfalussy Sándor Budapesten a MÁV Fatelítő Vállalatnál: A nőtt szőlőkarók kérgezése és telítése.

c./ 1957. május 23.-án Sébor János a Pilisi Állami Erdőgazdaság piliscsabai Erdészetiénél: A kopárkötés időszerű problémái.

d./ 1957. május 27.-én Lámfalussy Sándor a Dombovári Fatelítő Telepen: Az utólagos talpfatelítés kérdései.

e./ 1957. június 3.-án Lámfalussy Sándor a Keszthelyi Állami Erdőgazdaságnál: Az egyszemélyes és kétszemélyes motorfűrészek alkalmazása.

f./ 1957. június 4.-én Lámfalussy Sándor a keszthelyi

fűrésztelepen: A fagyártmánykészítés helyi kérdései.

104./ A Főiskola személygépkocsija az októberi-novemberi események során Ausztriába /Salzburgba/ került. Minthogy a személygépkocsi a Főiskola igényeinek egyébként sem felelt meg, főhatóságunktól 1957. március 8-án a Főiskola részére gépkocsi biztosítását kértük. Főhatóságunkhoz intézett 1957. március 26-án és május 8-án kelt sürgető felterjesztéseink és személyes tárgyalásaink ellenére azidőig sem új, sem használt gépkocsira nem kaptunk kiutalást.

105./ A Főiskola a Kormány 1027/1957. /III.2./, valamint a Minisztertanács 3393/1956. /VI.4./ számú határozatával a soproni Kisfaludy utca 1. és 5. szám alatt épített bérházakban 7 db "Cs" csökkentett értékű 1 szoba-konyha-mellőkhelyiségekből álló lakást kapott. Ezt dr. Mollay János gazd. igazgatóhelyettes a Főiskolai Tanács 1957. márc. 30-i ülésén bejelentette. A lakásokat a Főiskola június hó 29-én birtokba vette.

Dr. Magyar János igazgatóhelyettes a Szakszervezeti Bizottsággal egyetértésben a lakások bérletiül a következő főiskolai dolgozókat jelölte ki:

a Kisfaludy utca 1. I. em. 9. és 13. számú egyenként 1-1 szoba mellőkhelyiségekből álló 2 db "Cs" lakás bérletiül dr. Szabó István könyvtárvezetőt;

a Kisfaludy utca 5.sz. fsz. 41. és 44.sz. egyenként 1-1 szoba mellőkhelyiségekből álló 2 db "Cs" lakás bérletiül Somogyi Jenő tan-
szóki mechanikust;

a Kisfaludy utca 5. II. em. 54.sz. 1 szoba mellőkhelyiségekből álló lakás bérletiül Schuh Győző pénzügyi előadót;

a Kisfaludy utca 5. II. em. 56.sz. 1 szoba mellőkhelyiségekből álló lakás bérletiül Perger János hivatalsegédet;

a Kisfaludy utca 5.sz. II. em. 58. sz. 1 szoba mellőkhelyiségekből álló lakás bérletiül Kőhidi Róbertet, igazgatói hivatalvezetőt.

106./ Az Erdőmérnöki Főiskola dolgozói a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kari dolgozóival közös alapszervezetbe tömörülve a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének /MPSzSz/ a tagjai. Az októberi eseményeket megelőzően a Főiskola dolgozóinak szakszervezeti ügyeit

a közös Szakszervezeti Bizottságon belül ún. Kari Bizottság irányította. Jelenleg csak az említett két karral közös Szakszervezeti Bizottság működik, és ezen belül csak szükség szerint látnak el egyes résztvevőkonyságokat kari ügyintézők.

A S. KP XX. kongresszusának egyik hatásaként jelentkezett azt a törekvést, hogy a szakszervezet elsősorban a dolgozók érdekvédelmi szervévé váljon, az Erdőmérnöki Főiskola dolgozói is magukévá tették. Az 1956. évi szeptember havi taggyűlésen határozatilag is kifejezték azt az óhajukat, hogy a szakszervezet funkciói között a főfeladat a dolgozók érdekvédelme legyen.

Az október-novemberi események mintegy másfél hónapra megszakították a Főiskolán a szakszervezet működését. Az addigi Szakszervezeti Bizottság és a Kari Bizottság tagjainak, valamint a bizalmiaknak egy része - közöttük Lux András docens /elnök/, Klima Imre adjunktus /titkár/, Németh Ferenc jegyzetkiadó-műhelyvezető /társadalombiztosító tanácsai titkár/ is - 1956. nov. 4-én külföldre távozott. A vezetőség szervezeti meggyengülésén kívül a felettes szakszervezeti szervek iránymutatásának hiánya is kószleltette a kibontakozás megkezdését.

A MPSzSz Központi Vezetőségének felhívására a Szakszervezeti Bizottság és a Kari Bizottságok korábban megválasztott és itthon maradt tagjai 1956. dec. 8-ra összehívták a szakszervezeti bizalmiakat. A bizalmigyűlés a szakszervezeti vezetőségre háruló ügyek folyamatos intézésére, és új Szakszervezeti Bizottság szervezésével kapcsolatos teendők ellátására Ideiglenes Bizottságot alakított. Ennek elnöki teendőivel dr. Imre József bányamérnöki kari könyvtárvezetőt bízta meg. A Erdőmérnöki Főiskola szakszervezeti ügyeit az Ideiglenes Bizottságban Ágfalvi Imre és Rónai Ferenc adjunktusok intézték. Az Ideiglenes Bizottság mind a Főiskolán, mind a Bányamérnöki és Földmőrmérnöki Karon elősegítette a felmerült munkajogi problémák megoldását, véleménynyilvánítással ^{támogatta} a szolgálati lakások, valamint a segélyek és jutalmak elosztását.

Az Ideiglenes Bizottság a MPSzSz Központi Vezetőségének 1957. dec. 25-én ideérkezett programját késedelom nélkül ismertette a dolgozókkal; egyúttal azt is megkérdezte mindenkitől, fenn akarja-e tartani továbbra is a szakszervezeti tagságát. A válaszok pozitívak voltak, csupán az elmaradt tagdíjak utólagos befizetése okozott átmenetileg nehézséget.

Az Ideiglenes Bizottság a MSZMP oktatói szervezetének vezetőségével egyetértésben 1957. március havának első felében előkészítette az új szakszervezeti vezetőség titkos szavazással történő megválasztását. A szavazatszámoló bizottság jelentése szerint a Főiskola 119, a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar 172 dolgozója szavazott. Azok a személyek, akik 6-nál több szavazatot kaptak, a MSZMP oktatói vezetőségének és a szakszervezeti területi bizottság elnökének egyetértésével küldötteké minősültek, és 1957. március 28-án ők választották meg az ^{új} Szakszervezeti Bizottságot. Ennek tagjaivá váltak az Erdőmérnöki Főiskola részéről: Lámfalussy Sándor egyetemi tanár mint társelnök, Rónai Ferenc adjunktus mint titkár, Ágfalvi Imre adjunktus mint borbizottsági elnök, Herpay Imre adjunktus mint a segélyezési albizottság elnöke, Huber Károlyné igazgatói titkár, mint üdülési felelős, Vörös József testnevelő tanár mint sportfelelős, Hárs László diáktitkár mint kulturfelelős, Szókács Jánosné pénztáros mint nyilvántartó és Mollay János gazd. igazgatóhelyettes mint ellenőrző bizottsági tag.

Az alapszervezet május hó 22-én taggyűlést tartott Lámfalussy Sándor egy. tanár, társelnök vezetésével. A gyűlés a tagok által felvetett problémákat vitatta meg.

A Főiskola régi szakszervezeti tagjai kevés kivétellel rendezték már a tagdíjhátralókukat. A megüresedett állásokba ezideig ki-nevezett új dolgozók rendre beléptek a szakszervezetbe.

A Szakszervezeti Bizottság közreműködött az adminisztratív és a kisegítő dolgozók körében történt új besorolásában, megszervezte a dolgozók üdültetését, jelenleg fontos feladatának tekinti a munkafegyelem megszilárdítását. Munkáját a MSZMP egyetemi intézőbizottságával egyetértésben végzi.

107./ Az októberi események előtt az Erdőmérnöki Főiskolának két párt-alapszervezete volt: egyik az oktatók és hallgatók, a másik a Főiskola egyéb dolgozói számára. Az oktatók és hallgatók alapszervezetének titkári teendőit Genesi László adjunktus látta el. A Főiskola, valamint a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar alapszervezeteit közös egyetemi pártbizottság fogta össze, amelynek elnöke Roller Kálmán egyetemi tanár, a Főiskola akkori igazgatója; titkára Strausz József adjunktus; szervező titkára Sebestyén László adjunktus, gazdasági felelőse Kovács János hivatalsegéd; oktatási felelőse Gunda

Mihály adjunktus volt. Helyet foglalt még a pártbizottságban Bognár Dezsőné személyzeti osztályvezető is. /1956. szeptember 3-án Gunda Mihály kivált a Pártbizottságból, mert az F.M. Szakoktatási Főigazgatósága egyéves pártfőiskolára küldte./

A pártszervezésnek a Központi Vezetőség által elrendelt az a formája, amely az oktatókat a hallgatókkal közös alapszervezetbe tömörítette, nem vált be, mert teret engedett a hallgató-párttagok olyan megnyilatkozásának, ami az oktatók tekintélyének csoportosításához vezetett. Ezért kezdeményezés indult meg a szervezeti forma olyan értelmű módosítására, hogy a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar alkalmazottaival és hallgatóival közösen létesüljön alapszervezet: egy oktatói, egy egyéb dolgozói és egy hallgatói alapszervezet. Ilyen szervezeti elgondolással indult meg a pártszervezés a Főiskolán és a soproni egyetemi karokon a MSZMP életrehívása után.

Először a hallgatói alapszervezet alakult meg, 1956. december havában. Az alapszervezet tagjai kevés kivétellel a dolgozói tagozatu bányamérnökhallgatók soraiból kerültek ki. Az első taggyűlést 1957. január havában tartották meg. Az alapszervezet öttagu vezetőséget választott. A vezetőség Kocsis József IV.évf. földmérőmérnökhallgatót választotta meg titkárá. A később megalakult KISZ szervezetnek is ő lett a titkára.

Az oktatók és a többi dolgozók alapszervezetének megalakítása terén az első lépéseket Gunda Mihály adjunktus és Pántos György, a MTA Biológiai Kutató Intézetének osztályvezetője 1956. november havában tette meg. A tagtoborzás kevés sikerrel haladt előre. A Magyar Dolgozók Pártjának volt tagjai közül sokan többszöri megnyerési kísérlet után sem kényszerültek felvételüket az új alapszervezetbe. A taglétszám lassu növekedése miatt célszerűnek látszott, hogy az oktatók és a többi dolgozó köréből jelentkezett párttagok egyelőre közös alapszervezetben működjenek. A Főiskola, s a Bányamérnöki és Földmérőmérnöki Kar oktatóinak és egyéb dolgozóinak közös MSZMP alapszervezete 1957. január havában alakult meg. Az alapszervezet kezdetben 11 főből állt. Az Erdőmérnöki Főiskola részéről Gunda Mihály és Sausz József adjunktusok, va-

lamint Fejes István korábbi hallgatói káderes voltak az új alapszervezet első tagjai. A február hónapban tartott alakuló taggyűlés három vezetőségi tagot választott; az Erdőmérnöki Főiskola részéről Gunda Mihály adjunktust. Az alapszervezet titkára Pántos György lett. Az alapszervezet tagjainak létszáma, az oktatók és egyéb dolgozók körében végzett szervező tevékenység eredményeként, az átigazolásra megadott határidő lejártáig /1957. május 1.-ig/ összesen 24 főre növekedett.

A hallgatói alapszervezet jelenleg 8 tagból áll. A tagok létszáma a megalakuláskor volt állapothoz képest visszaesett, de csak azért, mert azóta a dolgozó tagozatu bányamérnökhallgatók oklevelet nyertek és kikerültek a gyakorlatba.

A MSZMP egyetemi, illetve főiskolai szervezete igyekezett segítséget nyújtani a Főiskola és a soproni egyetemi karok állami vezetőinek az oktatási és egyéb feladatok megoldása során felmerült nehézségek leküzdésében. Támogatta a F.M. által az ellenforradalmi időszak eseményeinek tisztázására Főiskolánkon életrehívott bizottságok munkáját. Igyekezett meggyőzni az egyetemi, ill. főiskolai dolgozókat és a hallgatókat arról, hogy az október-novemberi eseményeket az ellenforradalmi erők idézték elő, és rámutatott az események tanulságaira. Segítséget nyújtott a második félévi vizsgahónap, valamint az 1957/58, tanévre szóló felvételi vizsgák előkészítésében és lebonyolításában. Elősegítette a hallgatók körében a KISZ megalakulását, és támogatja annak működését. Szoros kapcsolatot tart a szakszervezettel, s ennek vezetőségébe delegált párttagok révén részt vesz a szervezet működésének irányításában.

108./ A Főiskola Tanácsa a második szemeszter során 1957. június 30.-ig bezárólag összesen 8 alkalommal ülésezett, mégpedig 1957. március 2.-án, március 5.-én, március 15.-én, március 30.-án, április 13.-án, április 18.-án, május 22.-én és június 26.-án. A Tanácsülésekről készült jegyzőkönyvek a Főiskola irattárában vannak.

V. Rész.

Az iskolai év második szemeszterének utolsó hete.

/1957.július 1.-július 6-ig./

1./ A IV. rész 58-60. szakaszaiban tárgyalt főiskolai állások betöltésére a pályázati felhívásokban megszabott határidőig számos kérelem érkezett be. A beérkezett pályázati kérelmeknek az egyes tanszékek, illetve állások közti megoszlása:

A tanszékek megnevezése	Tanszékvezető egy. tanári v.docensi állásokra	Egyetemi adjunktusi vagy tanársegédi állásokra
	beérkezett kérvények száma	
Erdőtelepítéstani	6	6
Erdőműveléstani	8	7
Erdőfeltárástani	3	5
Fizika-elektrotechnikai	1	nem volt hirdetve
Üzemtani	nem volt hirdetve	5
Építéstani	"	7
Fatechnológiai	"	9
Erdőhasználatstani	"	4
Erdőrendezéstani	"	4
Ábrázoló mértani	"	-
Kémiai	13	nem volt hirdetve
Idegennyelvek lektorátusa	7	"
Összesen	28	45
Együtt	73	

Ezen kívül még beérkezett 28, a pályázati feltételeknek nem felelő pályázat.

A pályázati kérelmekkel közelebbről a Főiskola csak 1957. július 6.-a után foglalkozhat.

2./ A IV. rész 92. szakaszában tárgyalt épülettartozási ügyben 1957. július hó 2.-án Winkler Oszkár egyetemi tanár és dr. Mollay János gazdasági igazgatóhelyettes Trauttmann Rezső építésügyi Miniszternél kihallgatáson jelent meg, amelyen kérték a Főiskola képviselőjében az Építőipari Vállalat kijelölésére a támogatást.

A miniszter az ügyről feljegyzést kért és a Főiskola képviselőinek biztató ígéretet tett a ügy kedvező elintézésére.

Az É.M. 2. Területi Igazgatóságán Komjáthy Oszkár főelőadóval a tatarozási munkákra vonatkozó kijelölés részleteit is megbeszéltük. A kijelölésre vonatkozó írásbeli döntés ezideig nem érkezett meg.

3./ A IV. rész 63. szakaszában tárgyalt esethez hasonlóan a f.évi július hó 3.-án ideérkezett levelében Borovits Tibor volt II. éves erdőmérnökhallgató is bejelenti, hogy Kanadából haza szeretne térni és kéri a Főiskolát, hogy hazatérésének engedélyezésében nyújtson segítséget s tanulmányainak folytatását tegye lehetővé.

4./ A Magyar Tudományos Akadémia Agrárosztályán működő 15 tagu Erdészeti Bizottságban az Erdőmérnöki Főiskolát 3 tanár képviseli: dr. Magyar János /bizottsági elnökhelyettes/, Lámfalussy Sándor /bizottsági tag/ és Sébor János /bizottsági tag/. A Bizottság július 5-i ülésében dr. Magyar János tájékoztatót adott a Főiskola helyzetéről és soronlévő feladatairól; helyzetjelentése a jelen jelentés I-IV. részében foglaltakon alapult.

A legsürgősebb feladatok között dr. Magyar János a következőket sorolta fel:

a/ Az 1956. októberi-novemberi események tisztázására indított vizsgálatok lezárása.

b/ A jövő évi felvételek lebonyolítása.

c/ Az üresedésben lévő oktatói és egyéb állások betöltése.

d/ Az 1957. szeptemberében meginduló új iskolai évre minden előkészület megtétele /különös tekintettel az első alkalommal megnyíló famérnöki oktatásra, valamint általában a marxizmus-leninizmus szellemében való nevelésre/.

e/ Az erdészeti felsőoktatás 1958. szeptember havában megtartandó 150 éves jubileumi ünnepségek előkészítése.

Az Erdészeti Bizottság a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és elismerését fejezte ki a Főiskolának azért, hogy az 1956. októberében megszakadt oktatói és nevelői munkát már november 12.-én újra megkezdte és a nehéz gazdasági helyzet ellenére a visszol-^egáltató berendezés felújításával, a gázvezeték bővítésével, a vilá-

gítás korszerűsítésével, telefonautomata létesítésével, az épületek belső és külső felújításával /a homlokzat tatarozásával, faszerkezetek festésével és mázolásával/, a tanszékek, a műhelyek, s általában az egész Főiskola hivatásszerű működésének feltételeit megjavította. Egyszersmind a Bizottság úgy határozott, hogy a Főiskola tegyen meg mindent a levelezőoktatásnak a famérnöki szakon való megkezdése érdekében is.

/Dr. Magyar János jelentésében a II. félév s lényegében ezzel az egész iskolaév tanulmányi eredményeiről azért nem tudott számot adni, mert a vizsgahónap még folyt./

5./ A második szemeszter vizsgahónapja június 9.-ével kezdődött - /ezt már a IV. rész 68. szakaszában említettük/ - és július 6.-án ért véget. A vizsgahónapban a nappali tagozatos hallgatók az alábbi táblázatokban kimutatott eredményt érték el:

A/ A hallgatók száma szerint:

Évfolyam	Vizsga- köteles		Levizsgázott		Vizsgával elmaradt		Tanulmányi átlag
	hallgatók száma						
	fő	%	fő	%	fő	%	
I.	38	100	5	13	33	87	2,74
II.	19	100	6	32	13	68	3,25
III.	18	100	12	67	6	33	4,06
IV.	36	100	34	94	2	6	4,45
I-IV.	111	100	57	52	54	48	3,54

B/ A vizsgák száma szerint:

Évfolyam	Összes		Letett		Elmaradt		Tanulmányi átlag
	vizsgák száma						
	db	%	db	%	db	%	
I.	228	100	164	72	64	28	2,74
II.	171	100	144	84	27	16	3,25
III.	142	100	134	94	8	6	4,06
IV.	324	100	320	99	4	1	4,45
I-IV.	865	100	762	88	103	12	3,54

/Az első szemeszteri vizsgaeredményekkel kapcsolatban ezt a fenti B-jelű kimutatást nem készítettük el, mert ez a tárgyalás alatt álló iskolai év esetében csak a második szemeszterre nézve adhat reális képet./

A második félévi vizsgahónapban kitűnő rendű tanulmányi eredményt ért el:

az I. évfolyamról Varvasovszky Jánosné;

a III. " Rácz József;

a IV. " Zádor Oszkár, Zsigmond Katalin és Kassai

Imre erdőmérnökhallgatók.

Jeles tanulmányi eredményt értek el:

az I. évfolyamról Dobai Pál;

a II. " Mendlik Géza;

a III. " Göndöcs Imre, Nagy Antal, Rodek Márton,

Szántó Gábor, Tengely Béla és Varga László;

a IV. évfolyamról Balsay László, Illyés Benjamin, Nagy László, Révész Márta, Szabó Péla, Ivanics József, Pallay Mária és Veres Pál erdőmérnökhallgatók.

Három vagy több tárgyból 12, két tárgyból 20, egy tárgyból 22 erdőmérnökhallgató maradt el vizsgával. Ezek közül csupán Pencz József, Lustyik János, Szabó Imre és Szenthe András I. éves erdőmérnökhallgatók ellen kell fegyelmi eljárást indítani.

A hallgatószám zöme talán még soha olyan szorgalommal és odaadással nem készült a vizsgáira, mint most, a második szemeszterben.

6./ A IV. rész 86. szakaszában említettük, hogy a levelező erdőmérnökhallgatók vizsgáztatását a tanszékek június 24-én kezdték meg. A levelező hallgatók vizsgahónapja - ugyanugy, mint a naplali tagozatos hallgatóké - szintén július 6-ig tartott. Az eredményt a tuloldali két táblázat tartalmazza:

A/. A hallgatók száma szerint:

Évfolyam	Vizsga- köteles		Levizsgázott		Vizsgával elmaradt		Tanulmányi átlag
	hallgatók száma						
	fő	%	fő	%	fő	%	
I.	-	-	-	-	-	-	-
II.	11	100	1	9	10	91	2,10
III.	4	100	2	50	2	50	3,25
IV.	7	100	3	43	4	57	3,31
V.	7	100	6	86	1	14	4,25
I-V.	29	100	12	41	17	59	3.07

B/ A vizsgák száma szerint:

Évfolyam	Összes		Letett		Elmaradt		Tanulmányi átlag
	vizsgák száma						
	db	%	db	%	db	%	
I.	-	-	-	-	-	-	
II.	55	100	32	58	23	42	2,10
III.	15	100	14	88	2	12	3,25
IV.	35	100	26	74	9	26	3,31
V.	35	100	33	94	2	6	4,25
I-V.	141	100	105	74	36	26	3.07

/Az első szemeszteri vizsgaeredményekkel kapcsolatban azt a fenti B-jelű kimutatást nem készítettük el, mert ez a tárgyalás alatt álló iskolai év esetében csak a második szemeszterre nézve adhat reális képet./

A-II. félévben kitűnő tanulmányi átlagot ért el:

V. évfolyamról Bartha Ernő;

jeles átlagot pedig:

V. évfolyamról Gerencsér Géza és Farkas Imre levelező erdőmérnök-hallgatók.

Három vagy több tárgyból elégtelen eredményt ért el két hallgató, két tárgyból hat hallgató, egy tárgyból 9 hallgató. Ezek közül fegyelmi eljárást csak Kovács Béla és dr. Tóth István II. éves levelezőhallgatók ellen kell indítani.

7./ A IV. rész 55. szakaszában említett felvételi vizsgák lebonyolítására a Főiskola 2 vizsgabizottságot hívott életre:

I. sz. vizsgabizottság:

II. sz. vizsgabizottság:

Elnök:	Kiss Ignác docens	Nemky Ernő egy. tanár
Titkár:	Genesi László adjunktus	Strausz József /MSzMP/
Tagok:	Gunda Mihály /MSzMP/	Roxer Egon tanársegéd
	Steiner Ferenc tanársegéd	Bartha Ernő tanársegéd
	Veres Pál /KISz/	Ivanics József /KISz/

Mind Budapesten, mind Sopronban ez a két bizottság látja el a vizsgáztatással együttjáró teendőket.

A vizsgabizottságok életrehívásával egyidejűleg a Főiskola megállapította a felvételi bizottságot is:

Elnök: dr. Haracsi Lajos egyetemi tanár

Tagok: Sóber János egyetemi tanár

Nemky Ernő egyetemi tanár

Kiss Ignác docens /Szakszervezet/

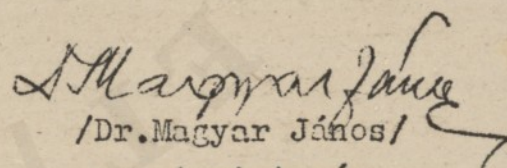
Gunda Mihály adjunktus /MSzMP/

Kőhidi Róbert adm. vezető /Igazgatói Hivatal/

Veres Pál erdőmérnökhallgató /KISz/.

A felvételi bizottság a felvételekről Sopronban, 1957. július 18-án fog dönteni.

Sopron, 1957. július hó 8-án.

/Dr. Magyar János/
egyetemi tanár
igazgatóhelyettes.

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

1851. évi. I. sz. törvény a földművelésügyi miniszter által kiadott...

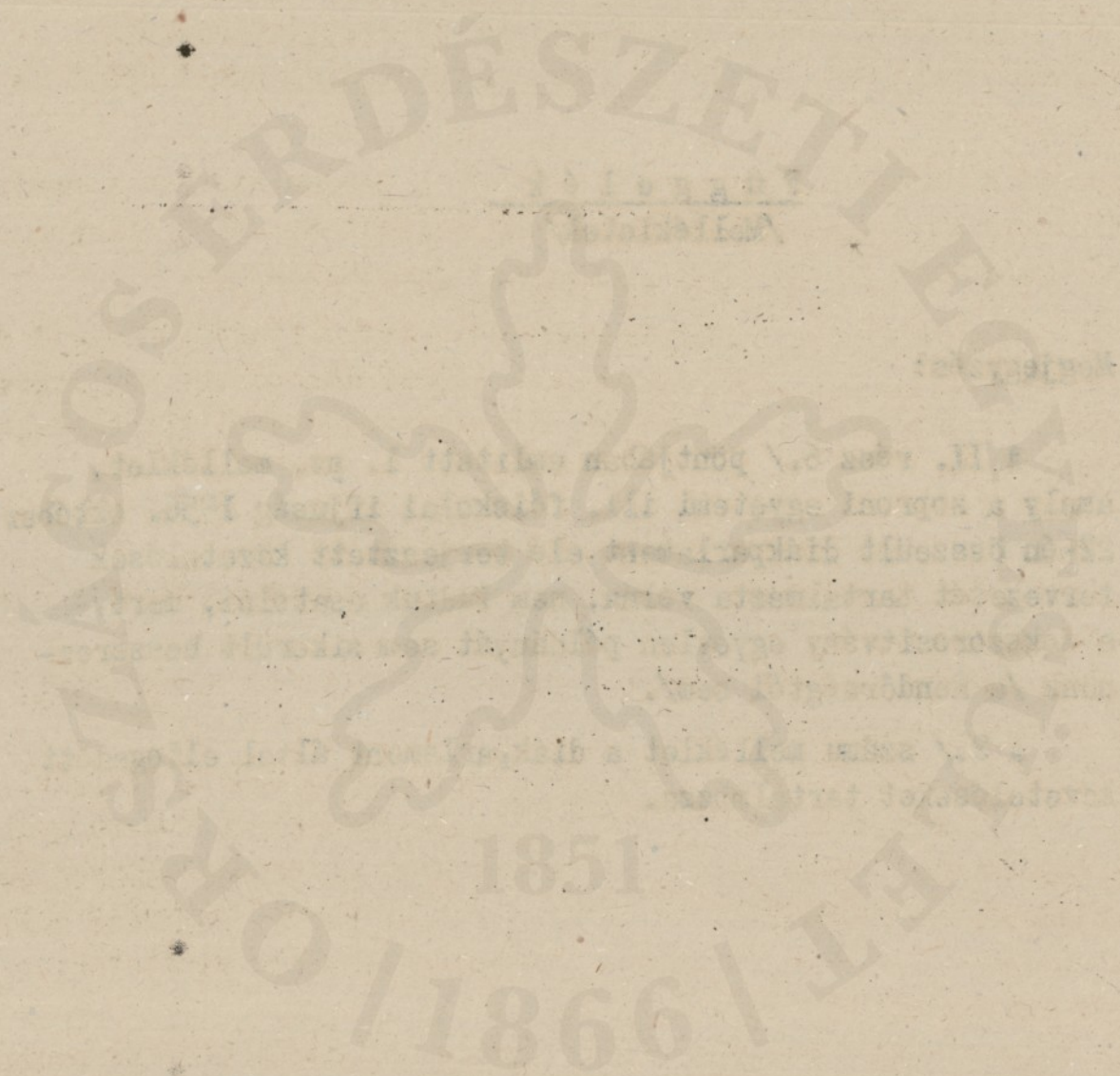
F ü g g e l é k
/Mellékletek/

Megjegyzés:

A II. rész 6./ pontjában említett 1. sz. melléklet, amely a soproni egyetemi ill. főiskolai ifjuság 1956. október 22-én összeült diáksparlament elé terjesztett követelések tervezetét tartalmazta volna, nem tudtuk csatolni, mert a sokszorosítvány egyetlen példányát sem sikerült beszerez-nünk /a Rendőrségtől sem/.

A 2./ számú melléklet a diáksparlament által elfogadott követeléseket tartalmazza.

M á s o l a t !

Felismerve az előttünk lejátszódott egyetemi nagygyűlések, határozatok, javaslatok és követelések alapján, hogy népünk a XX. kongresszus szellemében megszabadulva az egyéni kultusz uralmától, ez igazságos és az ember szabad véleményét meghallgató demokratizmus útjára lépett.

Mi a soproni egyetem hallgatói az egyetem mindig élenjáró hazafias hagyománya szellemében hallatjuk hangunkat és állásfoglalásunkat az új kialakulóban lévő helyes pártirányvonal és a szocializmust építő dolgozó népünk mellett.

Igérjük a Pártnak, hogy cselekedetünkkel minden esetben a marxizmus-leninizmus elvei alapján a magyar nép mellett állunk s ellenséges hangot s ellenséges provokációt sorainkban nem tűrünk meg.

1956. október 22-én a Soproni Egyetemi Karok ifjúsági nagygyűlésen teljesen szabad vélemény nyilvánítás mellett minden pontot megvitatva és az egész ifjúság által egységesen elfogadva az alábbi követeléseket terjesztjük elő.

A. Általános követeléseink.

- 1./ Független, semleges Magyarországot és szabad demokratikus választásokat követelünk.
- 2./ Hazánk területéről azonnal vonják ki a szovjet csapatokat, lépünk ki a varsói szerződésből.
- 3./ Szovjet-magyar barátságot, de teljes egyenjogúság alapján.
- 4./ Az Országgyűlés legközelebbi ülésén bizza meg az Országgyűlés Külügyi Bizottságát, hogy kezdjen tárgyalásokat az erdélyi Magyar Autonóm terület hovatartozásáról, valamint a külföldön élő magyarok helyzetének rendezéséről. Engedjék haza a Szovjetunióban még visszatartott hadifoglyokat és polgári személyeket.
- 5./ Magyar kézbe a magyar uránt! Követeljük hazai urán és bauxit telepeink helyes kihasználását, a lehető legmagasabb áron való áruba bocsátását, függetlenül minden politikai irányzattól, csak a gazdasági igények figyelembevételével.
- 6./ Követeljük, hogy az ország társadalmi, gazdasági és politikai vezetésében csak kizárólagosan magyar állampolgárok vehessenek részt. Kérjük Nagy Imre teljes rehabilitását.
- 7./ Követeljük az általános emberi szabadságjogok legteljesebb biztosítását.
- 8./ Követeljük március 15. nemzeti ünneppé, október 6. nemzeti gyásszá való nyilvánítását.

9./ Követeljük a birói függetlenség intézményes biztosítását, és a halálbüntetés eltörlését.

10./ A parasztpolitika felülvizsgálását, és a parasztság helyzetének sürgős megjavítását követeljük.

11./ Allapítsák meg a fizetések reális alsó és felső határát.

12./ Követeljük az összes statisztikai adatok és az összes külföldi követeléseink rendszeres nyilvánosságra hozatalát.

13./ Az üzemek vezetését munkástanácsok vegyék át és a vezetőket demokratikusan azok válasszák meg, és hívják vissza.

14./ Követeljük a szocialista törvényesség megsértőinek Magyarországon nyilvános tárgyalás előtti felelősségre vonását - köztük Rákosi Mátyás is - és az önkény idején ártatlanul elítéltek szabadonbocsátását.

B. Általános egyetemi követeléseink.

1./ Teljes egyetemi autonómiát követelünk.

2./ Az Országgyűlés határozza meg azokat a munkaköröket, amelyek mérnöki képesítést kívánnak meg. A fiatal mérnököket helyezték mérnöki beosztásba és kezdőfizetésüket 1500-1600 Ft-ba állapítsák meg.

3./ Követeljük a jelenlegi katalógusrendszer azonnali megszüntetését.

4./ Tegyük lehetővé az egyetemi hallgatók külföldi állami támogatással történő csoportos tanulmányi utazását, és azt, hogy egyénilag az IBUSZ-tól függetlenül is utazhassanak. Szabad utazolevélkövetelünk.

5./ Tegyük lehetővé a fiatal mérnökök külföldi munkavállalását és ezt ne kössék politikai és családi feltételekhez.

6./ Követeljük a Menza forintnormájának napi 15 Ft-ra való azonnali felemelését, és a Diákélelmezési üzemeket vonják az illetékes egyetemek hatásköre alá.

7./ Követeljük az évről-évre szükséges mérnökképzés létszámának reális megállapítását.

8./ Végző hallgatók diplomaterv kidolgozásának idején magasabb ösztöndíjat kapjanak.

9./ Követeljük az utazási kedvezmények 50 %-ra való visszaállítását havonta egyszeri utazással.

10./ Szállítsák le a műszaki és szakkönyvek árát a hallgatók részére és mindenki kapjon tankönyvsegélyt.

11./ A párttörténetek oktatását szüntessék meg, vezessék be a marxista filozófia fakultatív oktatását. A katonai vizsgajegyeket ne számítsák be a tanulmányi átlagba, hanem azokat a katonai rendfokozat odaitélésénél vegyék figyelembe.

12./ Követeljük, hogy biztosítsák a professzorok mentelmi jogát.

13./ Csatlakozzunk a szegedi egyetemi ifjúság kezdeményezéséhez egy önálló egyetemi ifjúsági szövetség létrehozásában.

14./ Oldják meg a katonai szolgálatot úgy, hogy a diplomázó mérnökök 1 évi üzemi gyakorlati idő után vonuljanak csak be a szolgálati idő mindennemű meghosszabbítása nélkül.

15./ Oldjuk meg a diákotthoni kérdést, hogy az ne tartalmazzon kisiskolás módszereket, ne sértse a hallgatók önértékét. Hozzunk létre egy olyan diák önkormányzatot, amit a szálló-tagok demokratikus úton választanak meg.

C. Soproni vonatkozású követeléseink.

1./ Követeljük, hogy a Műszaki Egyetemi Karokat és az Erdőmérnöki Főiskolát vonják össze egy egyetemné Sopron székhellyel, egy rektor igazgatása alatt. Azonnal hozzanak határozatot a Bánya és Földmérőmérnöki kar kettészakítottóságának megszüntetéséről.

2./ Követelünk az egyesített Egyetem jellegének és súlyának megfelelő anyagi támogatást.

3./ Szegezzék le a szabad vizsgázás jogát a professzorok által meghatározott időben.

4./ Sopront tegyék nyílt várossá, és szüntessék meg a határt.

5./ Követeljük, hogy az Erdőgazdaságot, mint a Nép gazdasági ágat az őt megillető helyre közvetlenül a Nehézipar után sorolják be.

8./ Tudomásunk szerint az OEF az egyetlen vezető-szerv, ahol csak néhány egyetemi végzettségű szakember van, azért követeljük, hogy az OEF vezetői erdőmérnökök legyenek, valamint egyéb vezetőállásait is egyetemi végzettségű szakemberek töltsék be. Ugyanígy az erdőgazdaságok és erdészetek élére is erdőmérnökök kerüljenek.

7./ Rendszeresítsenek az erdőmérnökök és erdészek részére szolgálati fegyvert, állapítsák meg a szolgálati idővel arányos fizetési osztályokat, és rendezzék a nyugdíjakat és családi pótlékokat fél-éven belül.

8./ Az 1951-52-53-ban igazságtalan elbánásban részesített hallgatók és hallgatók ügyének tisztázását és ebben az ügyben bűnös személyek felelősségre vonását követeljük Sopronban.

9./ A Bánya és Földmérőmérnöki Kar hallgatói részére is bizto-

sítsák a rendszeres évközi tanulmányutakat.

10./ Követeljük a geofizikai oktatásmegjavitását.

11./ Követeljük a káderanyag nyilvánosságra hozását és minden-
nemű káderrendszer eltörlését.

12./ Követeljük, hogy 1957 január 31-ig a végző hallgatók el-
osztását a hallgatók kívánságai alapján hajtsák végre, valamint
a Bánya és Földmérőmérnöki Karon a diplomaterveket 1956 novemberében
adják ki.

Záradék:

A diákparlament ideiglenes Intéző Bizottságot hozott létre, a-
melynek feladata a parlament határozatainak végrehajtását ellenőriz-
ni. Feladata továbbiakban a parlament Intézőbizottság egész egyetemre
kiterjedő demokratikus megválasztásának előkészítése.

Mindhárom kar ifjúsága teljes szolidaritást vállal a szegedi E-
gyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem ifjúságával s amennyiben az ő
tüntetésük szükségessé válik, úgy ilyen formában is csatlakozunk hoz-
zájuk. Tüntetni fogunk akkor is, ha két héten belül nem hoznak hatá-
rozatot a Bánya és Földmérőmérnöki Kar Miskolcon lévő évfolyamainak ide
helyezéséről és ha ezen követeléseinket a Rádió vagy sajtó nem hozza
nyilvánosságra.

Kérjük a magyar munkás és parasztifjúság szolidaritását is.

Soproni Egyetemi Karok
Diákparlamentje

Felelős kiadó: Diákparlament
előkészítő Intéző Bizottság
Sopron.

F.K.: Kis Péter Au-059102

SOPRON VÁROS TANÁCS IGAZGATÁSI OSZTÁLY
ENGEDELYEZEM 3000 példányban

Sopron terjesztési területen

méretben számban +/

872-1-529/956.X.23. iktatószám, dátum

Ezen engedély egyszeri nyomtatásra

három hónapig érvényes

+/- Üzemi terjesztéssel!

P.H.

Olvashatatlan aláírás.

A másolat hiteléül:
Sopron, 1957. július 3.

/Kriszta Valéria/
előadó

M á s o l a t !

A Soproni Egyetemi karai állást foglaltak népünk szabadságharcának szent ügyében.

Az egyetem határozott és egyhangú állásfoglalását a következő pontokba foglaltuk.

1. Követeljük, hogy a Kormány a további vérontás megszüntetése érdekében azonnal vonja vissza azt a felkérését, amellyel a szovjet haderőt felkelőink ellen harcra állította. A békeszerződés alapján haszon oda, hogy a szovjet haderőt a lehető leggyorsabb ütemben vonják ki Magyarország területéről.

2. Elítélünk mindenféle diktatúrát és félclemenntes életet követelünk.

3. Követeljük az emberi szabadságjogok legteljesebb biztosítását: szólás-, sajtó-, gyülekezési- és vallásszabadságot egyaránt, továbbá az eszmék szabad áramlását külföldi viszonylatban is.

4. Szabad, független, demokratikus Magyarországot akarunk, amelyben valóban minden hatalom a dolgozó népé. Ennek érdekében általános titkos választásokat követelünk az egész országban, több demokratikus párt részvételével, új nemzetgyűlés megválasztása céljából, mivel az eddigi nem teljesítette alkotmányos kötelességét. A jelenlegi országgyűlést és kormányt, személyi összetételénél fogva, nem tartjuk alkalmasnak az állam vezetésére és új demokratikus választójogi törvény kidolgozására. Ezért követeljük, hogy a városok és községek nemzeti tanácsainak képviselőiből alakítandó új, ideiglenes nemzetgyűlés dolgozza ki az új választójogi törvényt.

5. Követeljük az ugynevezett "káderanyag" nyilvánosságra hozatalát, majd megsemmisítését, a "káderanyag" összeállítóinak megállapítását és szükséghez képest felelősségre vonását, végül a "káder" szónak a mellőzését.

6. Nyilvános tárgyalást követelünk Farkas Mihály és társai bűnügyében. Rákosi Mátyást aki elsősorban felelős a közelmúlt minden bűnéért, a vérontásért és az ország tönkretételéért, hozzák haza és állítsák a nép ítélőszéke elé. Vonják felelősségre Gerő Ernőt, Piros Lászlót és a szovjet fegyveres beavatkozás megtörténtének többi bűnrészeseit.

7. Követeljük az összes politikai perek és a koholt vádak alapján indított gazdasági perek független bíróságon történő felülvizsgálását, az ártatlanul elítéltek rehabilitását - közöttük Mindszenty hercegprímás rehabilitását is - és a törvénysértésekért felelős személyek megbüntetését. Azonnal hozzák vissza a Szovjetunióba kivitt hadifoglyokat és polgári személyeket, beleértve az országhatáron kívül elítélt hadifoglyokat is.

8. Követeljük a Szovjetunióval fennálló politikai és gazdasági és szellemi kapcsolatok felülvizsgálását és új rendezését, a politikai és gazdasági teljes egyenrangúság és az egymás belügyeibe be nem avatkozás elve alapján. Az eddigi függő helyzetünkből keletkezett károkért térítést követelünk.

9. Hozzák nyilvánosságra visszamenőleg a külkereskedelmi szerződéseinket és a véget nem érő jóvátételek valóságos adatait. Nyílt és őszinte tájékoztatást követelünk az ország uránérc készleteiről, kiaknázásáról s az orosz kocesszióról. Követeljük, hogy az uránércet Magyarország világpiaci áron, nemes valutáért szabadon értékesíthesse.

10. Követeljük, hogy szakemberek vizsgálják felül és szervezzék át a magyar gazdasági életet. Vizsgálják felül a tervgazdálkodáson alapuló egész gazdasági rendszerünket, a hazai adottságoknak és a magyar nép érdekeinek megfelelően.

11. Követeljük az iparban alkalmazott normák revízióját, s a munkások és értelmiségi dolgozók bérének sürgős rendezését, annak sem előtt tartásával, hogy a legkisebb fizetések feltétlenül haladják meg a létminimumot.

12. Követeljük a parasztpolitika felülvizsgálását, továbbá a jelenlegi termésbeadási rendszer fokozatos visszafejlesztését, majd megszüntetését. Az egyénileg dolgozó parasztok a termelőszövetkezetekkel egyforma támogatásban részesüljenek.

13. Tiltakozunk az államvédelmi hatóságnak a magyarnép szabadságáért folytatott küzdelmébe való fegyveres beavatkozás ellen. Követeljük az államvédelmi hatóság megszüntetését s az államvédelmi teendőknek a rendőrség és a honvédség feladatkörébe utalását.

14. Követeljük, hogy a sztalini zsarnokságot jelképező, más eltávolított Sztálin-szobor helyébe, a jelenlegi szabadságharc hőseinek és mártírjainak állítsanak méltó emlékművet.

15. A magyar nép önérzetét sértő jelenlegi cimer helyett állítsák vissza a régi Kossuth-cimert. A honvédség részére a nemzeti hagyományainkhoz méltó új egyenruhát vezessenek be. Követeljük, hogy március 15. és október 23. /ez utóbbi október 6. helyett/ nemzeti ünnep és munkaszüneti nap legyen.

16. A nemzeti érzést sértő város-, utca-, üzem- stb. elnevezéseket változtassák meg.

17. A diákparlamentünk eddig hozott határozatait magunkévá tesszük. Az oktatók és a hallgatók továbbra is teljes egyetértésben és szilárd egységben küzdenek a szabad, független, demokratikus Magyarorszáág megteremtéséért.

Sopron, 1956. október 27.

Egyetemi Tanács

Fk. Soproni Egyetem MEFESz Bizottság. - Győr-Sopronm. Nyomda V.

Soproni telepe - F.v.: Krajnc Márton

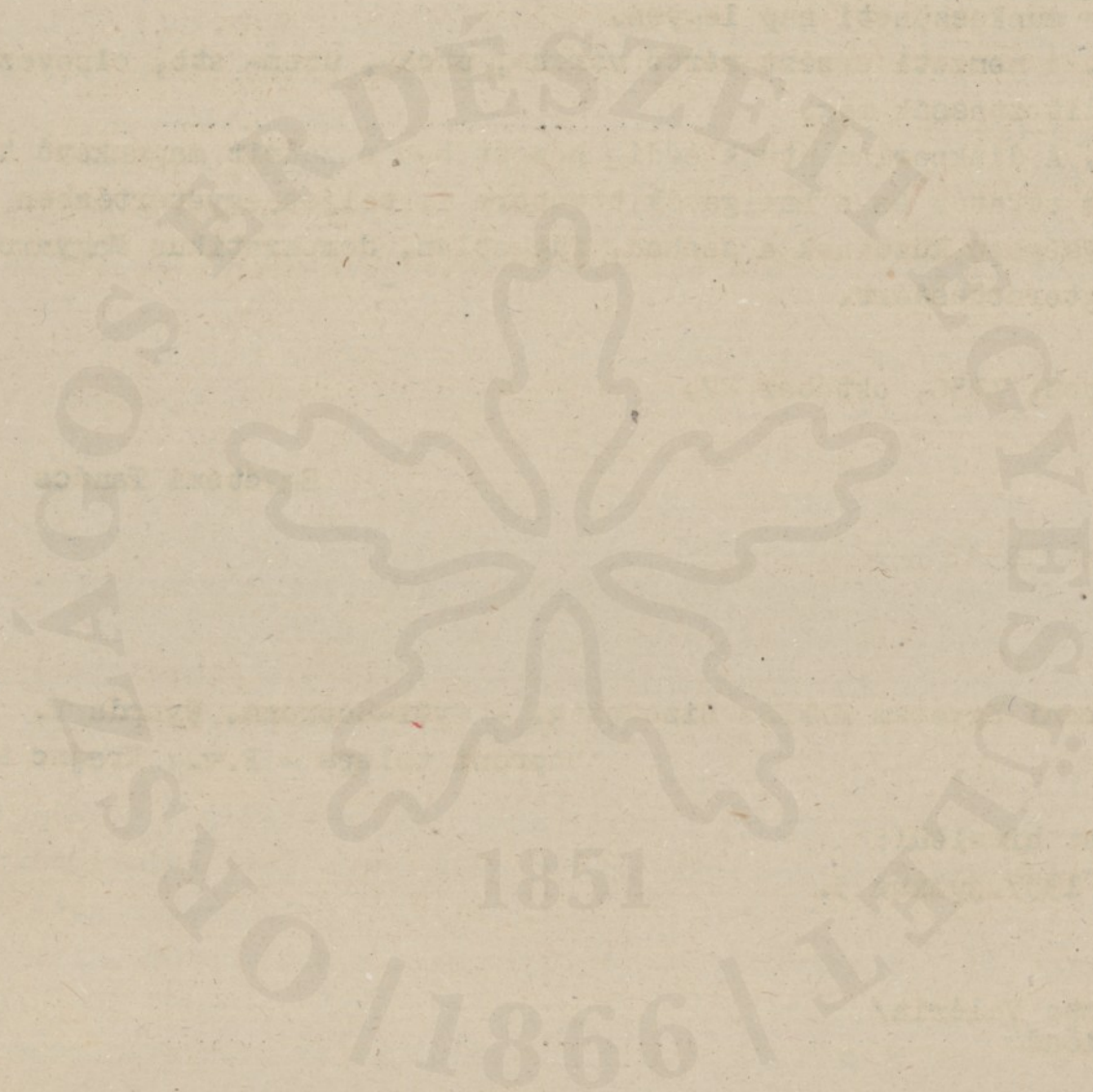
A más lat hitelül:

Sopron, 1957. július 3.

Kriszta Valéria

/Kriszta Valéria/
előadó

Magyar Parasztok!

A független demokratikus Magyarországért harcoló soproni egyetemi ifjúság szól hozzátok.

Biztosítsátok a szabadság Magyarország számára a kenyeret!

Szántsátok, véssetek, termeljétek, mert minden harc, minden építő munka alapja a kenyér.

Adjatok kenyeret, húst, zsírt és tejet a szabadságharc sebesültjeinek, a városok küzdő népének, munkásoknak, egyetemistáknak - a nemzetnek!

A magyar kenyér a magyar népé, a magyar gyermekeké, a magyar anyáké.

Sopron, 1956. november 1.

Soproni Egyetemi
MEFESz Bizottság

A másolat hitelül:

Sopron, 1957. július 3.

Kriszta Valéria
/Kriszta Valéria/
előadó

Fk. Soproni MEFESz Bizottság. - Gy.-S.-megyei Nyomda. Sopron.

4. sz. melléklet
A II. kötet 98. oldalához

Magyar Pártfogók

A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

1. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

2. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

3. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

4. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

5. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

6. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

7. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

8. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

9. A fentebb leírtaknak Magyar Pártfogók által készített jegyzékét a következők szerint állapítom meg:

Magyar Pártfogók
Készítette: Magyar Pártfogók

Magyar Pártfogók

Magyar Pártfogók

1851

1866/1

Magyar Pártfogók

Magyar Pártfogók

Magyar Pártfogók

A Csornai és Soproni Forradalmi Katonai Tanács
felhívása!

Csornai és Soproni Forradalmi Katonai Tanács megalakult.

Határozat.

Mi, a Csornai és Soproni Határőrség katonái kijelentjük, hogy rendületlenül a nép mellett állunk és öröközünk forradalmi vívmányaira. A népre nem löttünk és nem is fogunk löni.

Követeljük:

1. A szovjet csapatok azonnali kivonatását hazánk területéről.
2. A szovjet csapatok kivonása után új választási törvényt és szabad választások megtartását.
3. Törvényes keretek között vonják felelősségre azokat, akik megakadályozták a szabadságharc békés kibontakozását.
4. Nem akarjuk a tőkések és földbirtokosok uralmát.

Megígérjük, hogy az ország szent határait és a népet esetleges felsőbb utasítás ellenére is minden idegen támadással szemben megvédjük. Szembefordulunk minden restaurációs kísérlettel, amely a forradalom vívmányait és eredményeit veszélyeztetné.

Népünk igazságáért elesett szabadságharcosokat és hősokeket példaképeinknek tekintjük.

A Csornai és Soproni Határőrség valamint alegységei feladatának tekintik a rend fenntartását, a lakosság személyi és vagyoni biztonságának megvédését a nemzetőrséggel, a rendőrséggel és a soproni egyetemistákkal karöltve.

Csorna, 1956. október 31.

Csornai és Soproni
Forradalmi Katonai Tanács

Fk.: Soproni MEFESz Bizottság

Gy.-S. Nyomda V. Sopron

A másolat hitelül:
Sopron, 1957. július 3.

Kriszta Valéria
/Kriszta Valéria/
előadó

1. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

1868

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

A 1. sz. melléklet
A 1. sz. melléklet

K i m u t a t á s

a Főiskola november 4-én külföldre távozott
dolgozóiról.

I. Oktatók.

1./ Roller Kálmán	egy.tanár	13./ Sziklay Oszkár	egy.adjunktus
2./ Jablánczy Sándor	egy.tanár	14./ Perlaky Ferenc	egy.adjunktus
3./ dr.Kiss József	egy.tanár	15./ Klima Imre	egy.adjunktus
4./ Nemky Ernő ✓	egy.tanár	16./ Vass Ferenc	egy.adjunktus
5./ Winkler Oszkár ✓	egy.tanár	17./ Szy Ferenc	egy.adjunktus
6./ Tuskó Ferenc	egy.docens	18./ Csányi Elek	egy.tanársegéd
7./ Adamovich László	egy.docens	19./ Csapody István	egy.tanársegéd
8./ Kocsis István	egy.adjunktus	20./ Bezerédy Gyula	egy.tanársegéd
9./ Láng László	egy.adjunktus	21./ Gereben Gábor	egy.tanársegéd
10./ Farkas Tibor	egy.adjunktus	22./ Hegedüs János	nyelvtanár
11./ Teszárs Géza ✓	egy.adjunktus	23./ Vörös József ✓	testnev.tanár
12./ Sebestyén László	egy.adjunktus		

II. Adminisztratív dolgozók.

1./ Kornya Lajos	int.adm.vezető	7./ Rábay Antal	műsz.rajzoló
2./ Zilahy József ✓	osztvez.hely.	8./ Németh Ferenc	technikus
3./ Benyovics Gyula	előadó	9./ Boros Istvánné	gép-gyorsíró ✓
4./ Huber Károlyné ✓	titkárnő	10./ Nándorfy Nándorné	gép-gyorsíró
5./ ö.Agh Tiborné	nyilvántartó	11./ Bedy Jánosné	gép-gyorsíró
6./ Medveczky Lajos	könyvtáros		

III. Kisegítő dolgozók.

1./ Csizmazia József	gépkocsivezető	5./ ö.Varga Józsefné	kapus
2./ Kovács Lajos	mechanikus	6./ Péntes Mihályné	takarító
3./ Király Ernő ✓	mechanikus	7./ Kovács Lajosné	szakmunkás
4./ Illés József	hivatalsegéd		

Összesítés.

Oktató	23 fő
Adminisztratív dolgozó	11 "
Kisegítő dolgozó	7 "
Összesen	41 fő

